

เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๗๒ พรรษา มหาราช

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961105176

เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๗๒ พรรษา มหาวชิราวุธ

 คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ
จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

วรรณกรรมล้ำค่าเกินใด	ธรรมะสถินทรทัย
พระประสิทธิ์พลสถิตสืบสาน	
ดำรงชีพเพียงพอการ	สมัครสมาน
ผ่านพ้นโลกโมโหโลสิน	
พระมหากรุณาภินันท์	เพียงนำทัพยั้ง
ชะโลมแก้แค้นเอเกล้าเหล่าประชา	

ภาพยยานี ๑๑

เนื่องศวมงคล	ชอุทิศพระเมตตา
เดชไตรรัตนนา	ไทเทวาทถวายพระพร
ชอุพรทรงธำรงรัฐ	เคียดขันตรพิพัฒน์บวร
นริทุกขนรินทร์	นริโคกนริราศภัย
สร้างสินโรคาพาธ	ประเทศชาติประลัยชัย
พระคเณศนย์รอมใจ	แห่งทวยไทยทุกชาติ
ทุกกรอุยพระบาทก้าว	ก็โน้มหน้าความภักดี
ทุกชีพพลีอมพลี	เพื่อพระบรมเกษมสันต์
ทรงแก้การณวิฤฤติ	พระสถิตเป็นมิ่งขวัญ
ขวัญชาติขวัญชีวัน	ขวัญประชาชีวันฟ้าดิน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
 ข้าพระพุทธเจ้า
 คณะกรรมการจัดงานวันเสด็จสวรรคต
 (หม่อมราชวงศ์จรินทร์ ชลของทอง - รัชการ๑๖)

ที่ รล ๐๐๐๔/๘๕๗๑

สำนักพระราชพิธีการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง พระราชทานภาพพระราชกรณียกิจ
เรียน นายเศรษฐพร คุศรีพิทักษ์
อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข
อ้างถึง สำเนาหนังสือที่ ศค ๐๗๐๗/๕๑๔๘ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ขอพระราชทานภาพพระราชกรณียกิจต่างๆ ตามบัญชีภาพที่แนบ เพื่อเชิญไปจัดทำหนังสือ "เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราชฯ" เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ สำหรับน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวาย และเผยแพร่แก่ห้องสมุดของส่วนราชการ สถานศึกษา สถาบันสงฆ์ ตลอดจนเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานทางหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว โปรดเกล้าฯ พระราชทาน

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ท่านได้โปรดจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปติดต่อในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และขอรับภาพพระราชกรณียกิจ กับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายช่างภาพส่วนพระองค์ ณ ที่ทำการในบริเวณสวนจิตรลดาโดยตรงต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์ทองน้อย ทองใหญ่)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองช่าง

โทร. ๒๒๒-๑๘๖๕

ที่ รล ๐๐๐๓/๑๐๕๑๕

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง อนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรียน นายเศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข

อ้างถึง หนังสือที่ คค ๐๗๐๓/๕๑๔๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม
พระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

ตามที่ท่านได้มีหนังสือแจ้งว่า ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ คณะกรรมการ
จัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ จะจัดพิมพ์หนังสือ "เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราชชา" เพื่อเผยแพร่
พระเกียรติคุณและพระปรีชาสามารถ โดยจะจัดพิมพ์จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม สำหรับทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ
เผยแพร่แก่ห้องสมุดของส่วนราชการ สถานศึกษา สถาบันสงฆ์ ตลอดจนเก็บรักษาไว้ในหอจดหมายเหตุ การนี้จึงประสงค์ขออนุญาตเชิญ
ตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕
ธันวาคม ๒๕๕๒ พิมพ์ในหนังสือดังกล่าว นั้น

สำนักราชเลขาธิการพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์ดังกล่าวได้ และขอเรียนว่า หนังสืออนุญาตฉบับนี้ ห้ามนำไป
ใช้ในการโฆษณาหรือแสวงหาผลประโยชน์อื่นใดทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตราสัญลักษณ์จะต้องมีรูปแบบและสีถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด
สำหรับต้นแบบที่ถูกต้องได้ปรับปรุงและแก้ไขใหม่แล้ว ตามที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์ทองน้อย ทองใหญ่)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

โทร. ๒๒๕-๓๔๕๗-๖๒ ต่อ ๓๓๐๓ โทรสาร ๒๒๕-๓๒๕๙

คำนำ

เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ นับเป็นวันมหามงคลยิ่งใหญ่อีกครั้งที่ยังความปิติมาสู่ปวงชนชาวไทย รัฐบาลและพสกนิกรทุกหมู่เหล่า จึงพร้อมกันเทิดพระเกียรติในวาระนี้ด้วยความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อม

ในโอกาสวันสื่อสารแห่งชาติ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๒ คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ อันประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและผู้แทนจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการสื่อสารจำนวน ๒๖ หน่วยงาน จึงดำริให้มีการ จัดพิมพ์หนังสือ “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราชชา” เพื่อร่วมเฉลิมฉลองในมหามงคลสมัยนี้ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อการศึกษาของประเทศอย่างต่อเนื่องยาวนานตลอดมา ด้วยมุ่งมั่นปรารถนาจะถวายเป็นราชสักการะ และเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณ พระปรีชาสามารถ และพระเกียรติคุณให้ปรากฏแผ่ไพศาลตราบกาลนาน

พระมหากรุณาธิคุณและพระราชอัจฉริยภาพด้านการสื่อสารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีมากล้นพ้นพรรณนา ทรงมีพระปรีชาสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารตามวิวัฒนาการแห่งยุคสมัย นับตั้งแต่วิทยุสื่อสาร การสื่อสารผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ ในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ และเพื่อพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ทรงใช้พระราชอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณศิลป์เพื่อสืบทอดและดำรงรักษารักษาด้วยงานพระราชนิพนธ์ อันเป็นศรีสง่าและเป็นศิลปสมบัติของประเทศชาติ กับทั้งทรงพระราชทานความสุข ความเบิกบาน จากพระราชอัจฉริยภาพด้านดนตรีจนเป็นที่กล่าวขานและชื่นชมทั้งแก่ปวงพสกนิกรชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีโอกาสได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ

การจัดทำหนังสือ “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช” เล่มนี้ บรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ ภาพพระราชกรณียกิจ และบทเพลง พระราชนิพนธ์ ลงพิมพ์ในหนังสือด้วย คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ จึงใคร่ขอขอบคุณสำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ เป็นอย่างดี

ในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ตั้งสัตยาธิษฐานถวายพระพรชัยมงคล ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล ตลอดจนพระสยามเทวาธิราช พระบรมเดชานุภาพแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า โปรดอภิบาลบำรุงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้ทรงพระเกษมสำราญ พระชนมายุยืนนาน ปราศจากมลทินทุกข์และพยาธิภัย ทรงสมบูรณด้วย พระพลานามัย และพระบุญญาธิการ สถิตเป็นมิ่งขวัญปกเกล้าเหล่าทวยราษฎร์ไทย ไปตราบนานกาลนิรันดร์

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

สารบัญ

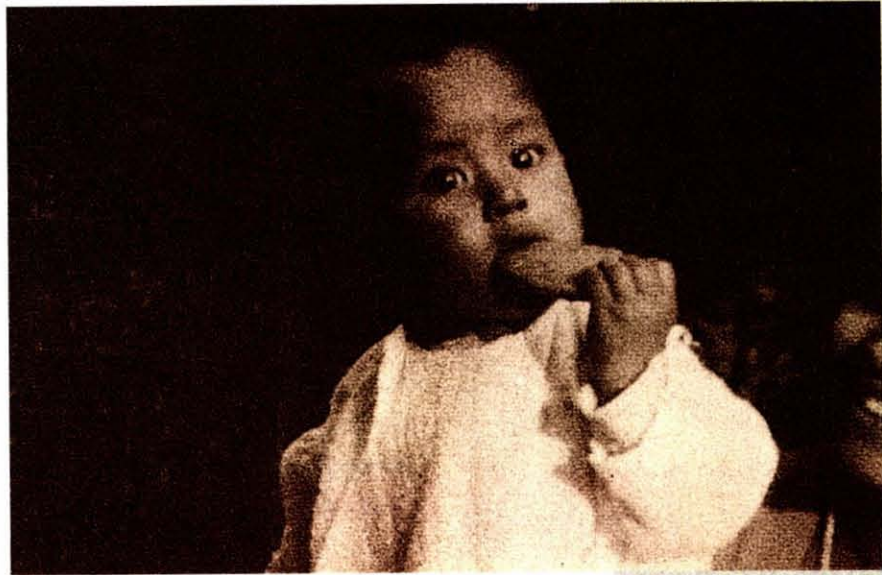
อาเศียรวาทราชสดุดี	๖
หนังสือสำนักพระราชเลขานุการ	๗
คำนำ	๑๐
พระราชประวัติ	๑๙
พระราชอัจฉริยภาพด้านวิทยุสื่อสาร	๓๒
พระราชอัจฉริยภาพด้านคอมพิวเตอร์	๖๒
พระราชอัจฉริยภาพด้านสื่อสารผ่านดาวเทียม	๘๐
พระราชอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณศิลป์	๑๐๖
พระราชอัจฉริยภาพด้านดนตรี	๑๓๐
เพลงพระราชนิพนธ์	๑๕๑
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม	๒๒๑
บทส่งท้าย	๒๓๑

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๓๒ พรรษา มหาราช

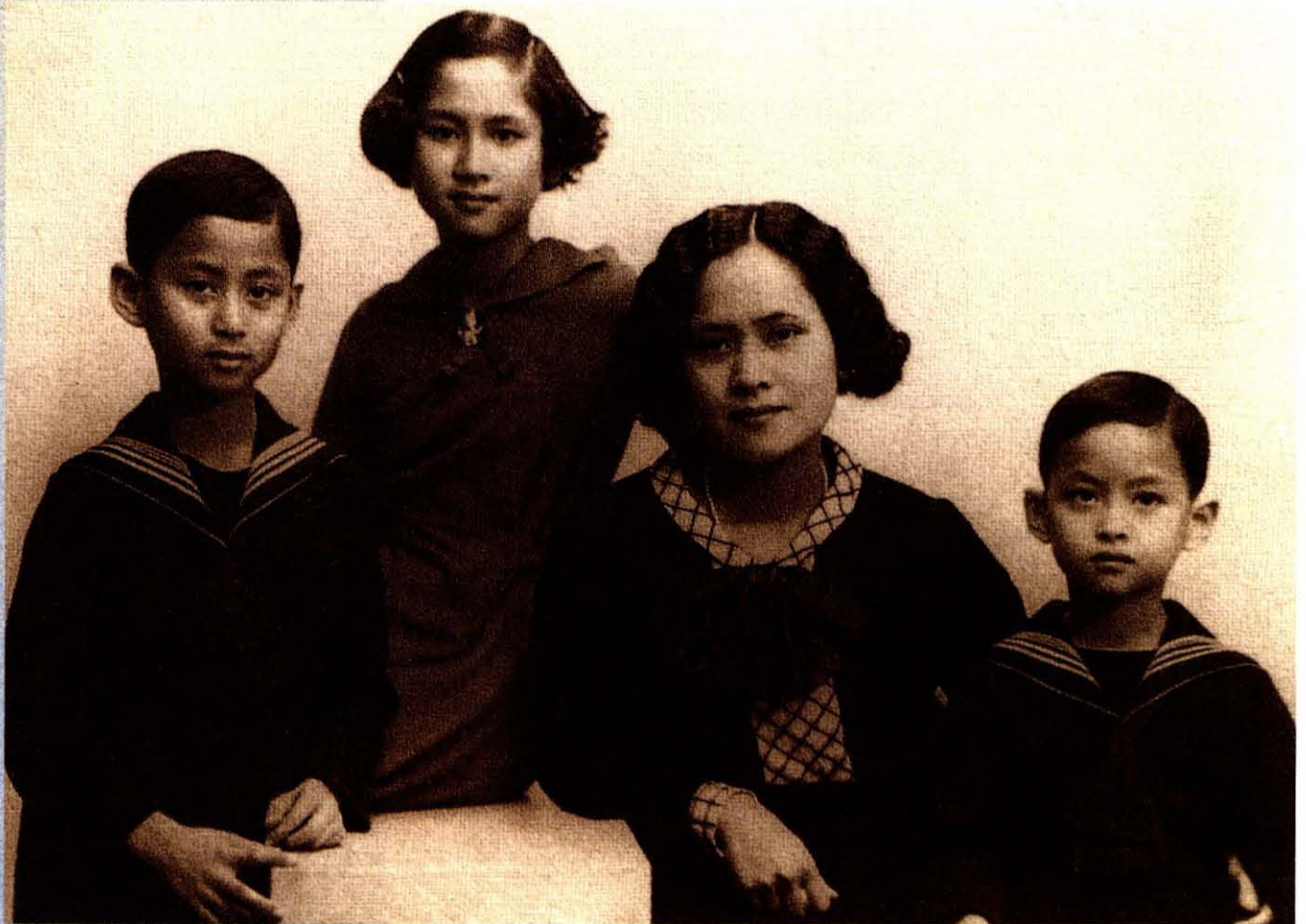

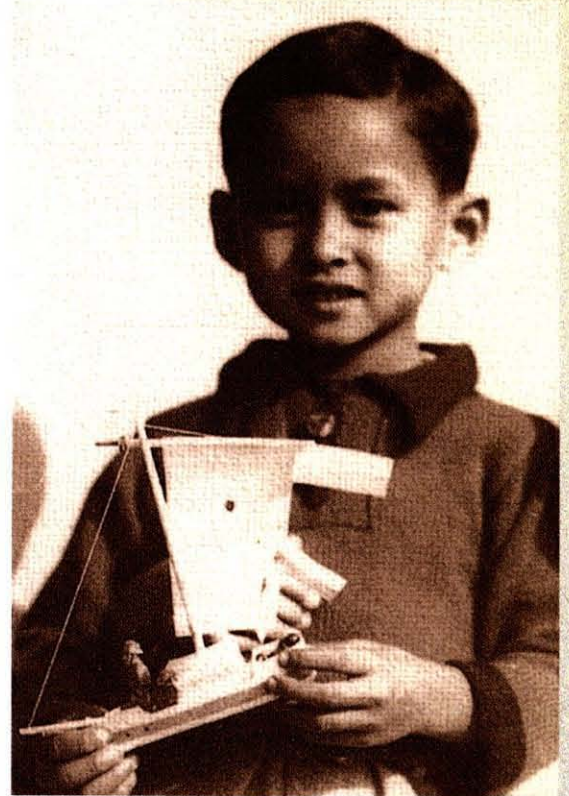

พระราชประวัติ

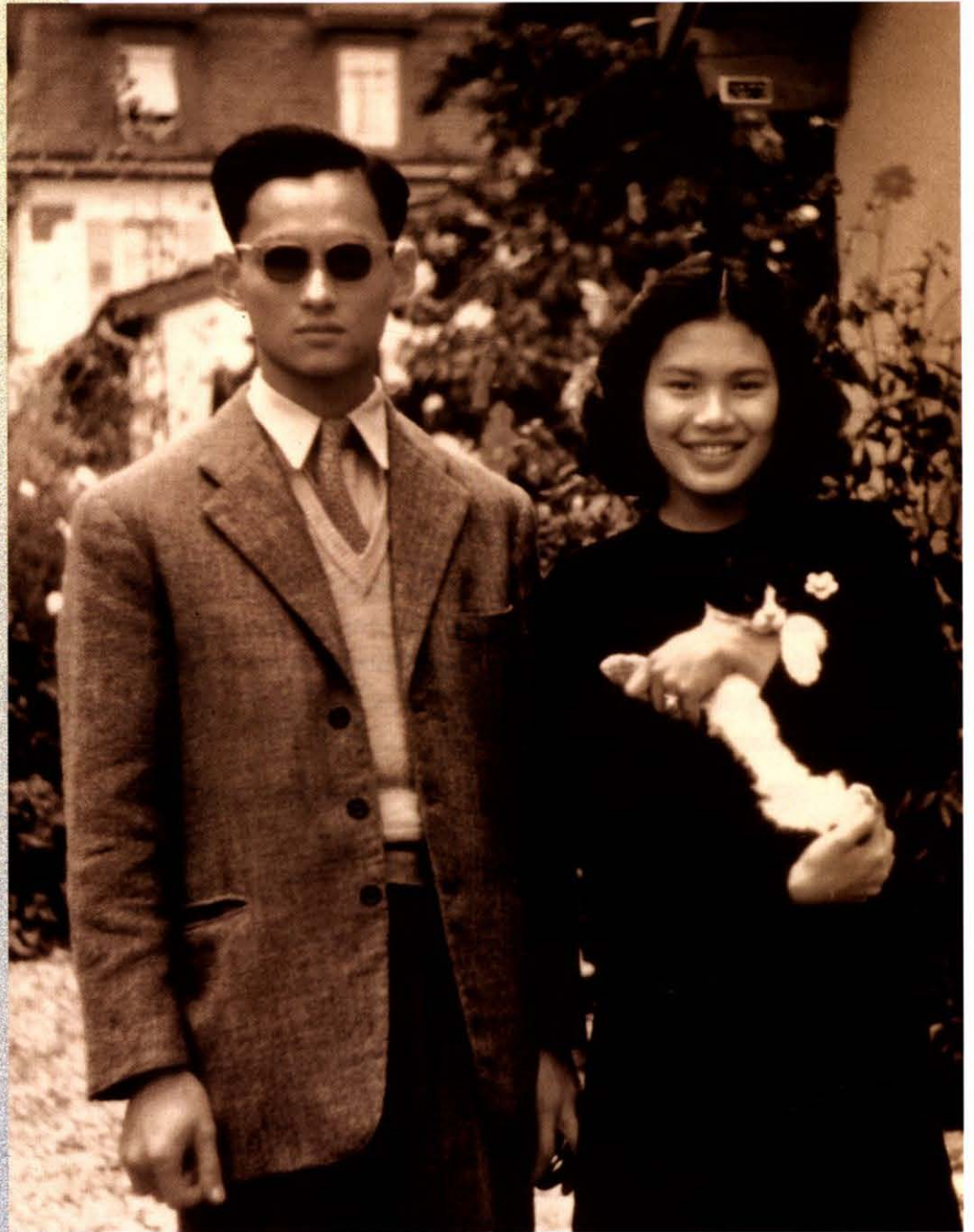
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
เสด็จพระราชสมภพ ณ โรงพยาบาลเมานท์ออเบอร์น เมืองเคมบริดจ์
รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐
เป็นพระราชโอรสองค์เล็ก ในสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช
กรมหลวงสงขลานครินทร์ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์

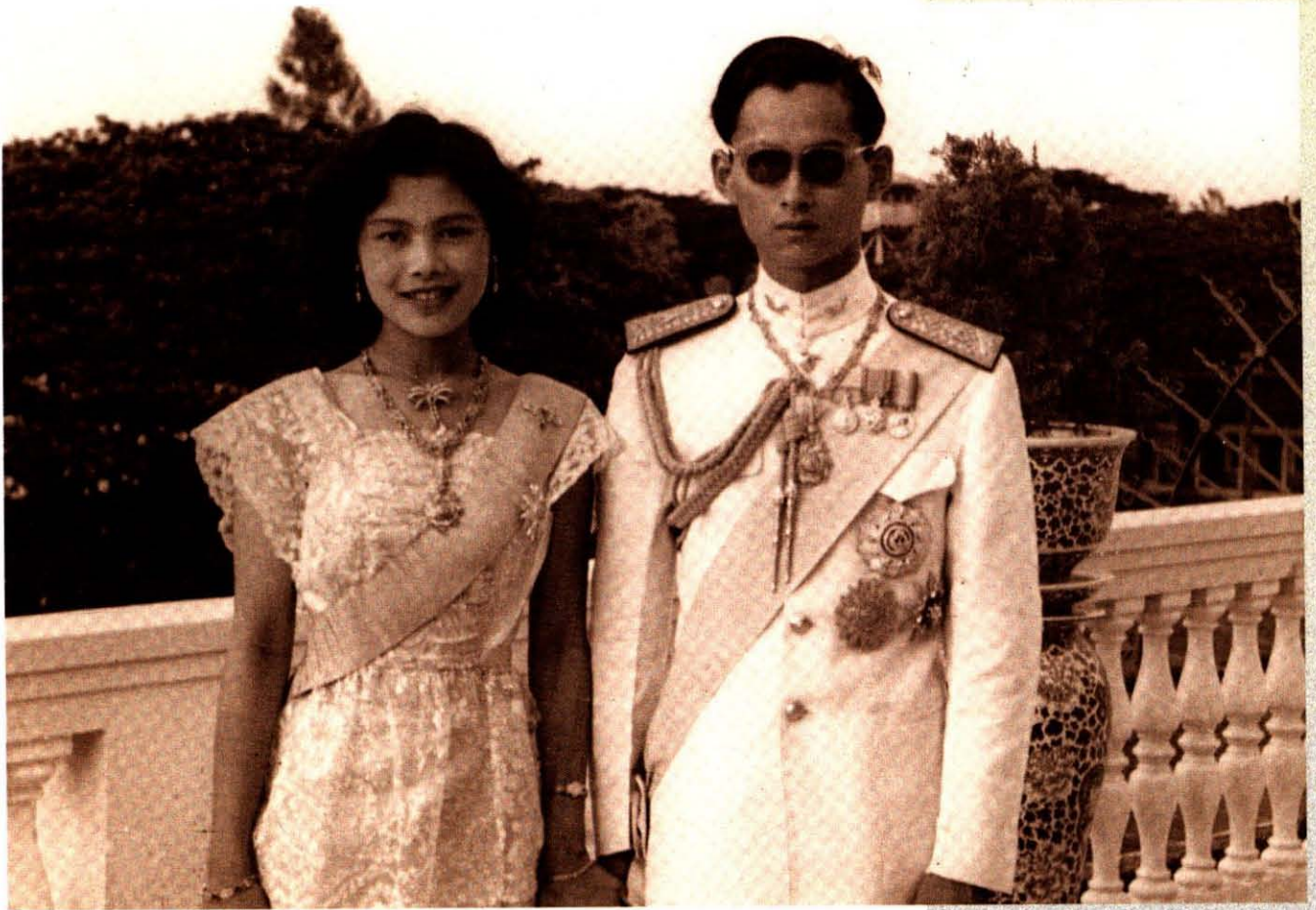
ทรงมีพระเชษฐภคินี
คือสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช
คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

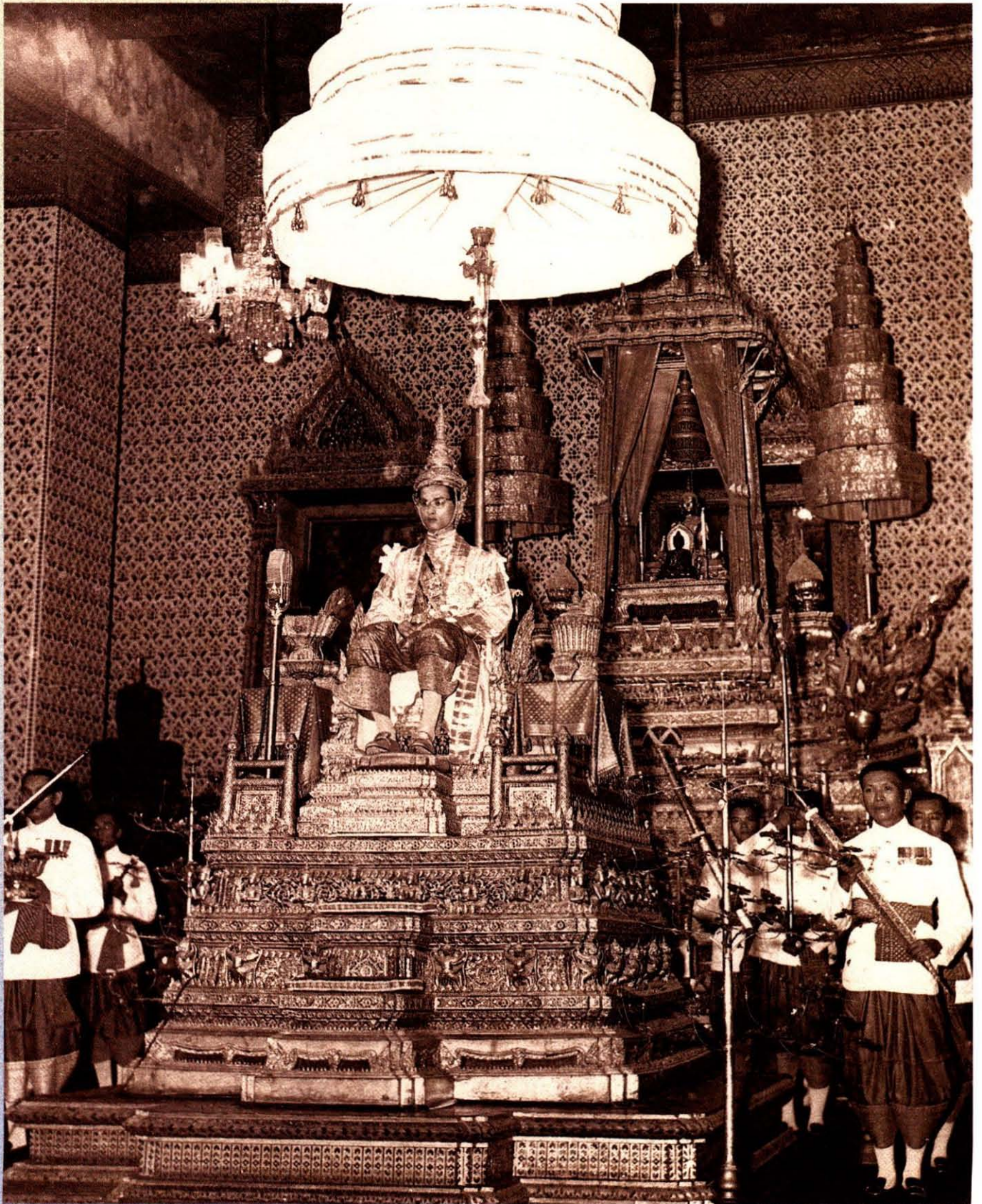

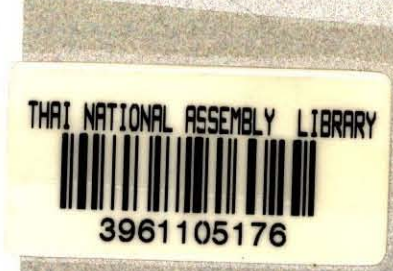

วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๒ ทรงหมั้นกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

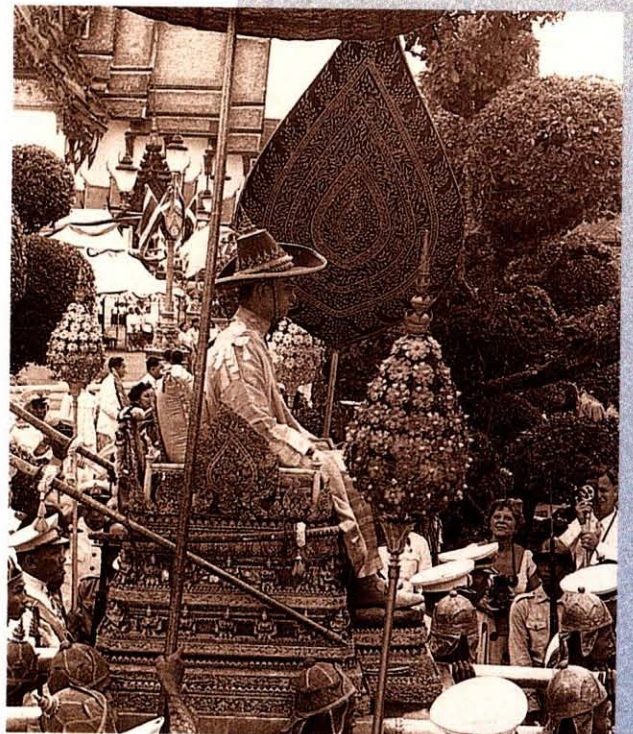
วันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

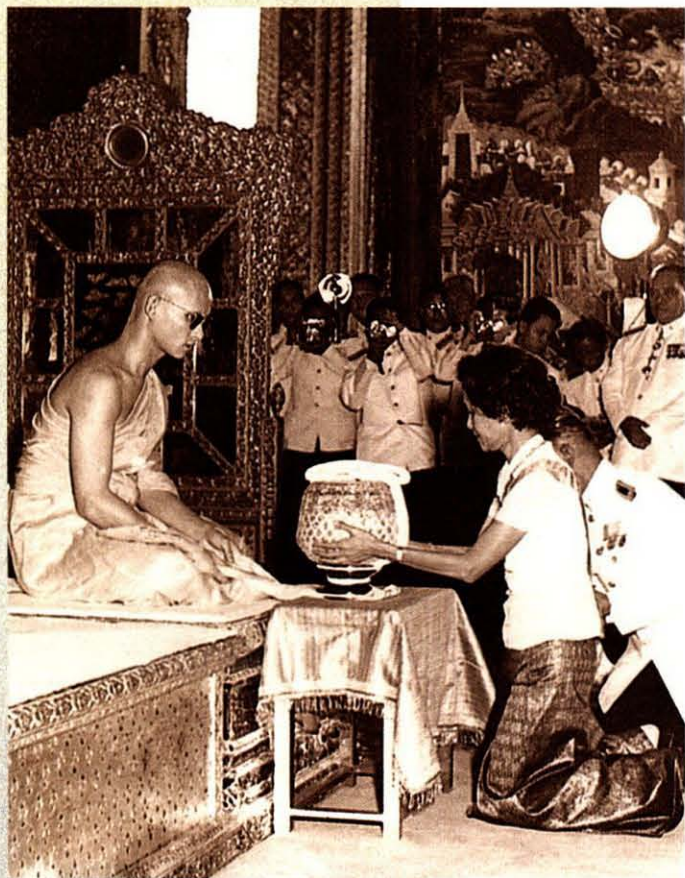

วันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระบรมนามาภิไธยตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

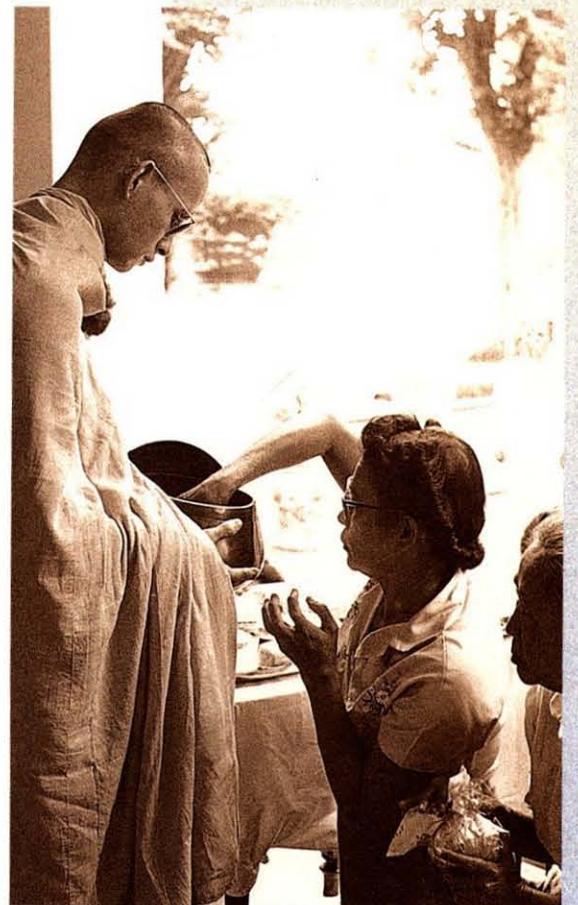
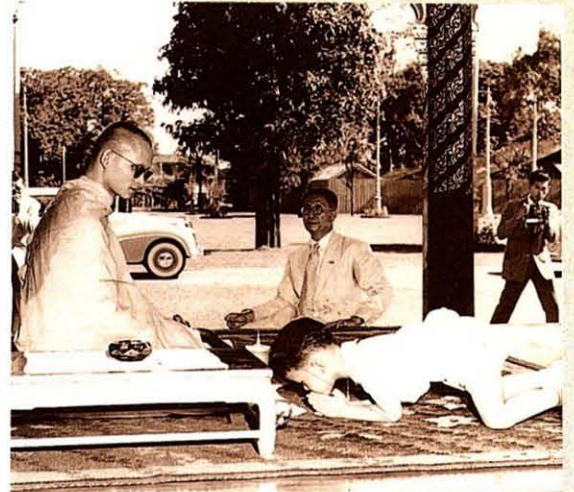

ทรงหลังทักษิโนทก พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

วันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ทรงพระผนวช
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
และประทับจำพรรษา ณ พระตำหนักปั้นหย่า วัดบวรนิเวศวิหาร

ทรงเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาอารยประเทศ

ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจงานนี้การ

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแก่ปวงพสกนิกร

ทรงมีพระราชโอรส และพระราชธิดา รวม ๔ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

พระราชพิธีกาญจนภิเษก ในมหามงคลสมัยฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี
วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๙

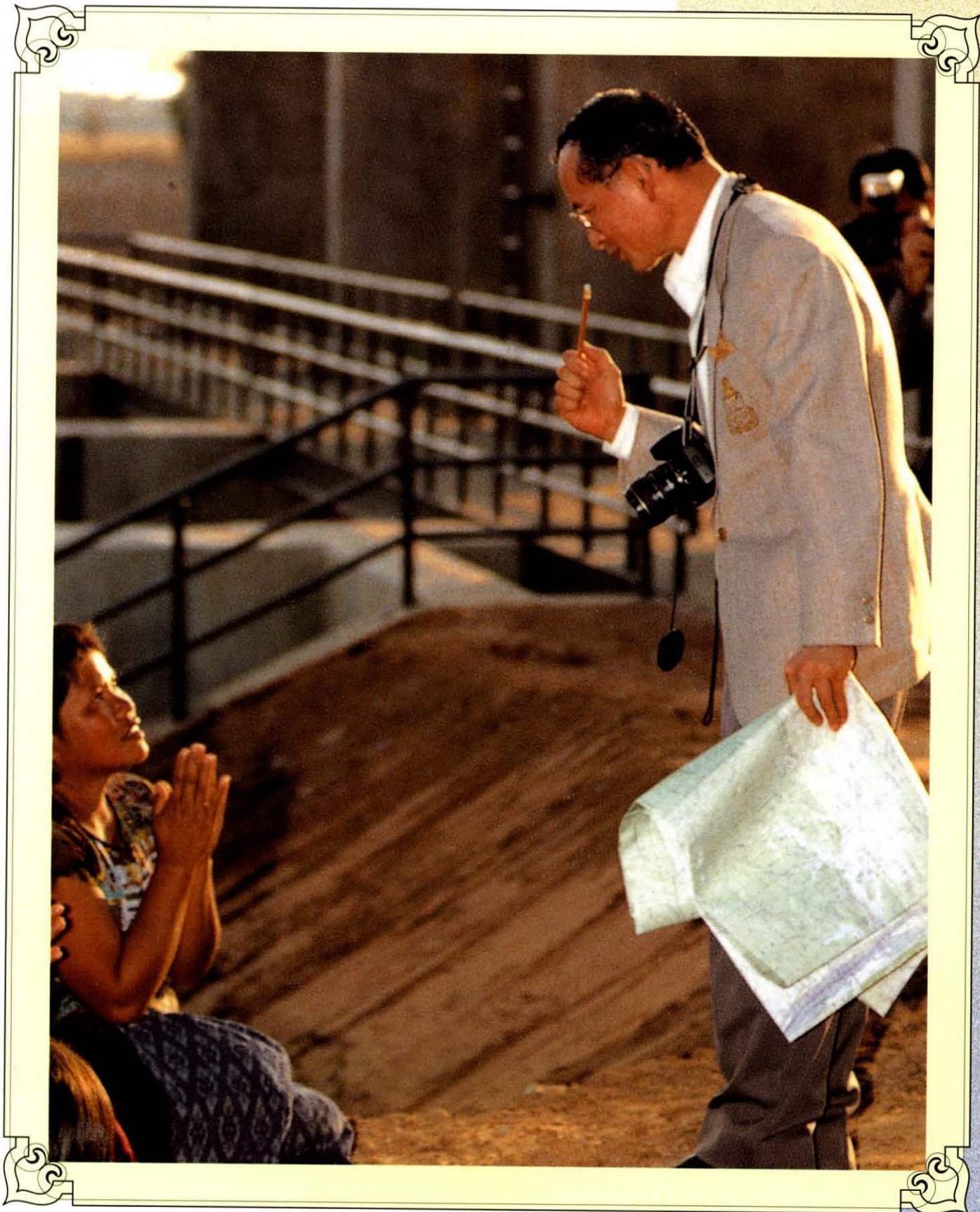

การสื่อสาร เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในการพัฒนา
สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและ
ปลอดภัยของประเทศด้วย. ยิ่งในสมัยปัจจุบัน ที่สถานการณ์ของโลก
เปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์
ย่อมมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ. ทุกฝ่ายและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการสื่อสารของประเทศ จึงควรจะได้ร่วมมือกันดำเนินงานและ
ประสานผลงานกันอย่างใกล้ชิดและสอดคล้อง. สำคัญที่สุด ควรจะได้
พยายามศึกษาค้นคว้าวิชาการและเทคโนโลยีอันทันสมัยให้ลึกซึ้งและ
กว้างขวาง แล้วพิจารณาเลือกเฟ้นส่วนที่ดี มีประสิทธิภาพแน่นอน
มาปรับปรุงใช้ด้วยความฉะฉานริเริ่ม ให้พอเหมาะพอดีกับฐานะและ
สภาพของบ้านเมืองของเรา เพื่อให้กิจการสื่อสารของชาติมีโอกาส
ได้พัฒนาอย่างเต็มที่ และสามารถอ่านวยประโยชน์แก่การสร้างเสริม
เศรษฐกิจ สังคม และเสถียรภาพของบ้านเมืองได้อย่างสมบูรณ์แท้จริง.

พระคํานักจิตรรคการโทรฐาน

วันที่ 15 กรกฎาคม พุทธศักราช 2526

(พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานเนื่องในโอกาสครบรอบสถาปนา ๑๐๐ ปี
กรมไปรษณีย์โทรเลข และวันสื่อสารแห่งชาติ วันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๖)

พระราชอัจฉริยภาพ ด้านวิทยุสื่อสาร

ตลอดระยะเวลากว่าห้าสิบปีที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินตามรอยสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชสืบมา ๓ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงคุณธรรมอันประเสริฐ เปี่ยมล้นไปด้วยพระเมตตาธิคุณ พระมหากรุณาธิคุณต่อปวงอาณาประชาราษฎร์ อย่างหาที่สุดมิได้ พระมหากรุณาธิคุณของพระองค์เปรียบดังหยาดฝนที่รินหลั่ง ชโลมใจให้พสกนิกรชุ่มชื่นใจ พระเมตตาธิคุณเป็นดุจประทีปทองส่องนำทางสว่าง ทัวทั้งประเทศชาติและประชาชน จึงเป็นศูนย์รวมจิตใจชาวไทยทั้งชาติ ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ ด้วยพระปรีชาญาณและพระวิริยะอุตสาหะ ทรงทุ่มเทอุทิศพระสติปัญญา พระกำลัง และทรงตรากตรำพระวรกายโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยท้อถอย ทรงเสียดสละความสุขตลอดจนพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ทั้งหลายทั้งปวงก็เพื่อประโยชน์สุขของราษฎรโดยแท้ **ตั้งความที่ว่า ทุกข์สุขของราษฎรคือทุกข์สุขของพระองค์**

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชอัจฉริยภาพในทุกสาขาวิชาที่ ทรงสนพระราชหฤทัย ด้วยทรงศึกษามุ่งมั่นจริงจัง ทรงทดลองปฏิบัติจนรู้แจ้งเห็นจริง และทรงนำเทคโนโลยีในสาขาวิชาเหล่านั้นมาทรงประยุกต์ใช้เพื่อความร่มเย็นผาสุก ของพสกนิกร ตลอดจนความมั่นคงและความมั่งคั่งของประเทศชาติ และพระราชอัจฉริยภาพด้านวิทยุสื่อสาร ก็เป็นพระราชอัจฉริยภาพหนึ่งในหลายด้าน ที่สะท้อนถึง พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อการสื่อสารของชาติอย่างหาที่สุดมิได้

หากจะย้อนเวลากลับไป เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระเยาว์ ขณะประทับอยู่ที่ประเทศสวีเดน เวลานั้นก็ปรากฏชัดถึงพระราชอัจฉริยภาพ ทางด้านการสื่อสารให้ปวงพสกนิกรได้ชื่นชมโสมนัสแล้ว ด้วยทรงสนพระราชหฤทัย ศึกษาวิชาไฟฟ้าและวิทยุสื่อสาร **สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประดิษฐ์ และทดลองใช้คือเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงนั่นเอง** ในสมัยนั้นเครื่องรับวิทยุ ยังใช้แร่อยู่ ดังความตอนหนึ่งในพระนิพนธ์เรื่องเจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เล่าให้ ฟังว่า

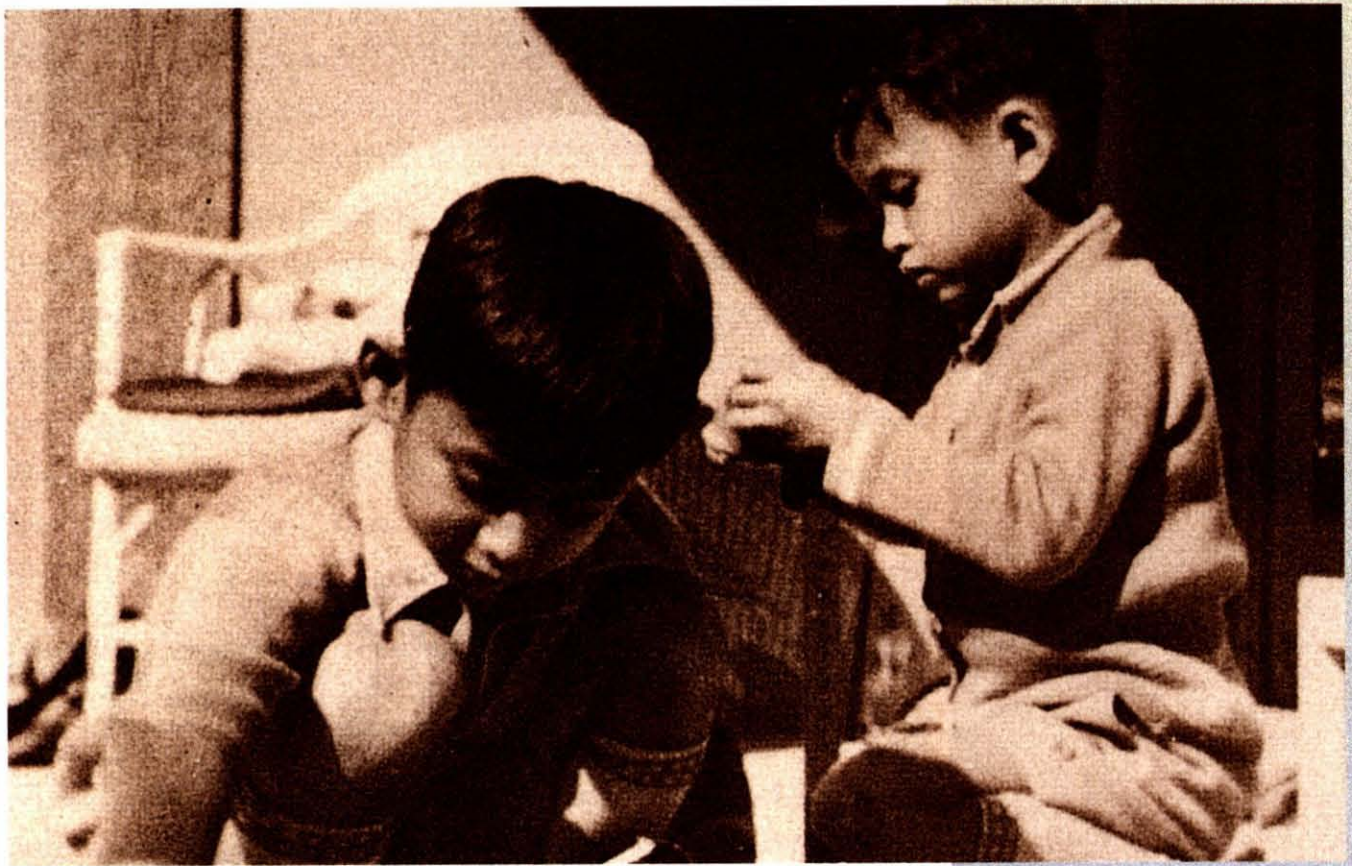
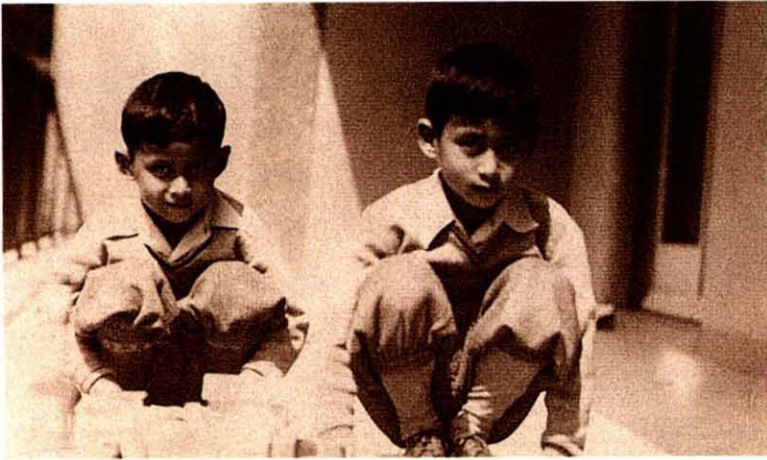
“เครื่องวิทยุที่บ้านไม่ทรงมีสิทธิ์ที่จะแตะต้อง มีไว้ฟังข่าวเท่านั้น แต่ เมื่ออายุสัก ๑๐ ปีได้ ก็มีโอกาสร่างของตัวเองขึ้นมาได้ ที่โรงเรียนมีการ ขายสลากในงานของโรงเรียนงานหนึ่ง ท่านก็ได้สลากเป็น คอยล์ (Coil) ท่านก็ศึกษากามผู้รู่ว่าจะต้องทำอย่างไรจึงจะเป็นวิทยุออกมาได้ เขาก็บอกให้ ท่านซื้อแร่สีด้า (Galena หรือ galenite หรือ PbS) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของ เครื่อง คือที่รับฟังไฟฟ้าในอากาศที่เป็นคลื่นวิทยุ และหูฟังอีกคู่หนึ่ง ทั้งหมด ราคาประมาณ ๑๐ แร่งค์ มาต่อกันอย่างไรไม่ทราบ ทรงสามารถฟังวิทยุ ที่เขาส่งได้ ยังแบ่งกันฟังคนละหูกับพระเชษฐา ต่อไปพระเชษฐาก็ซื้อของ พระองค์เอง

เมื่อเสด็จกลับจากเมืองไทยปี พ.ศ. ๒๔๘๑ มีบริษัทถวายเครื่องวิทยุ Phillips เครื่องหนึ่งแคร์ชกาลที่ ๘ ทรงนำกลับมาที่ไลซานต์ด้วย ตอนแรกๆ ก็ทรงฟังอยู่ด้วยกันเพราะบรรทมห้องเดียวกัน แต่ต่อมารัชกาลที่ ๘ ทรง ย้ายห้องและทรงตั้งวิทยุให้พระอนุชา เลยทรงต่อลำโพงไปเพื่อส่งรายการวิทยุ ไปถวายพระเชษฐา วันหนึ่งข้าพเจ้าอยู่ในห้องของข้าพเจ้า เล่นแผ่นเสียงบน เครื่องไฟฟ้าซึ่งต้องนำเสียงไปออกลำโพงของวิทยุ พระอนุชาพอตีเปิดวิทยุของ ท่านและก็คิดว่าสกานีอะไรกันเล่นแผ่นเสียงของพี่เรา ตั้งแต่นั้นมาก็ทรง เข้าพระทัยว่าระบบไฟฟ้านั้นมันคิดต่อกันได้หมด”

การทดลองเรื่องวิทยุของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในครั้งนั้น นับว่าเป็นที่ พอพระราชหฤทัยมาก

๖ ประทับต่างไกล แต่ไม่ห่างใจราษฎร์

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ภายหลังที่เสด็จขึ้นครองราชย์แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินจากกลับไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศ สวีเดน ระหว่างที่ทรงอยู่ห่างไกลประชาชนของพระองค์นั้น ทรงตระหนักดี

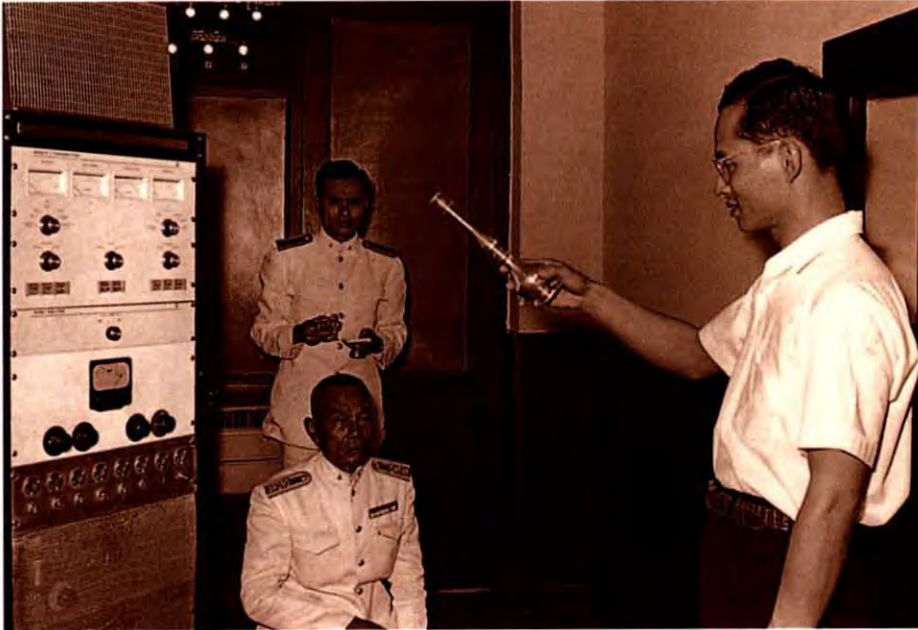

ว่าราษฎรเฝ้ารอข่าวจากพระองค์ก็อปรกับทรงตระหนักถึงระยะทางที่ห่างไกลและความล่าช้าในการคมนาคมขนส่ง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้โอกาสในการที่จะได้รับรู้แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารต่างๆ จากประเทศไทย เกิดความล่าช้าไม่ทันการ จึงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ “องคต” เป็นผู้สื่อข่าวพิเศษ ทำหน้าที่สื่อข่าวสารระหว่างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับพสกนิกรชาวไทยตลอดระยะเวลาที่เสด็จฯ ประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ข่าวสารดังกล่าวตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือวรรณคดีของ ม.ร.ว. สุนนชาติ สวัสดิกุล และหนังสือพิมพ์ Standard ทำให้ประชาชนได้ทราบเรื่องราวต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระองค์ก็ทรงทราบทุกข์สุขของอาณาประชาราษฎร์ตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ ของประชาชนด้วย หากข่าวสารใดที่ผิดพลาดจากความเป็นจริง “องคต” ก็จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ชี้แจงข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะสื่อสารเรื่องราวข่าวสารต่างๆ ของพระองค์ให้มีความชัดเจนถูกต้องและรวดเร็ว ถึงแม้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงอยู่ห่างไกลแสนไกลเกือบ ๑๐,๐๐๐ กิโลเมตร นั่นก็เพียงแต่โดยระยะทางเท่านั้น ไม่ได้ห่างไกลจากจิตใจของประชาชน ทรงอยู่ใกล้ซิดจิตใจของประชาชนไทยอยู่ตลอดระยะเวลาที่ทรงศึกษาต่อ ณ ต่างแดน ด้วยวิธีการ “องคต สื่อสาร” นี้เองได้นำความปลื้มปิติยินดีอย่างหาที่สุดมิได้และยังผลให้เกิดความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นระหว่างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับประชาชนอีกด้วย

ในหลวงกับสถานีวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จนิวัติพระนครในปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ขณะประทับ ณ พระที่นั่งอัมพรสถานเป็นการชั่วคราว เนื่องจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐานกำลังอยู่ในระหว่างปรับปรุงซ่อมแซม รัฐบาลโดยกรมประชาสัมพันธ์ได้นำอมเกล้าฯ ถวายและติดตั้งเครื่องส่งวิทยุคลื่นยาวและคลื่นสั้น โดยกรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นผู้กำหนดความถี่ถวายเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๙๕ เครื่องส่งดังกล่าวเป็นรุ่นที่ดัดแปลงมาจากเครื่องส่งคลื่นสั้นจอห์นสันไวคิงรุ่น PC-๖๑๐ (Johnson Viking PC-๖๑๐) แบบที่ทหารใช้กันในสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีกำลังส่งเพียง ๑๐๐ วัตต์ ออกอากาศด้วยคลื่นสั้นและคลื่นยาวพร้อมๆ กันในระบบ AM ใช้คลื่นยาวซึ่งมีความยาวคลื่น ๒๒๕ เมตร ใช้ความถี่ ๑๓๓๒ กิโลเฮิร์ตซ์และคลื่นสั้นมีความยาวคลื่น ๔๖.๘ เมตร เริ่มแรกใช้ความถี่ ๖๔๐๔ กิโลเฮิร์ตซ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามสถานีวิทยุแห่งนี้ว่า “สถานีวิทยุ อ.ส.พระราชวังดุสิต” ชื่อย่อมาจาก “อัมพรสถาน” ซึ่งเป็นสถานที่ออกอากาศครั้งแรก ใช้รหัสสถานีว่า HS ๑ AS สถานีวิทยุ อ.ส.ออกอากาศจากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงได้ย้ายสถานีวิทยุไปตั้งในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน และเป็นที่ตั้งของสถานีในปัจจุบัน

เมื่อสถานีวิทยุ อ.ส. ออกอากาศไปได้ระยะหนึ่ง ปรากฏว่าได้รับความนิยมจากผู้ฟังทั้งในและต่างประเทศที่สามารถรับฟังได้ทางคลื่นสั้น จนมีผู้รายงานผลการรับฟังเข้ามาให้สถานีทราบ อาทิ จากประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เยอรมนี เป็นต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายกำลังส่งจาก ๑๐๐ วัตต์ เป็น ๑ กิโลวัตต์ กระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ทรงมีพระราชดำริให้จัดหาเครื่องส่งขนาด ๑๐ กิโลวัตต์ พร้อมทั้งพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ในการจัดซื้อเครื่อง Collins Model ๘๒๐ F๑ เริ่มออกอากาศด้วยกำลังส่ง ๑๐ กิโลวัตต์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงได้เพิ่มการส่งกระจายเสียงในระบบ FM ความถี่ ๑๐๔ เมกกะเฮิรตซ์ เพิ่มขึ้นอีกระบบหนึ่งเพื่อตอบสนองให้ผู้ฟังสามารถรับฟังรายการได้ชัดเจนยิ่งขึ้น กรมประชาสัมพันธ์ถือว่าสถานีนี้เป็นเครือข่ายของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและเป็นสถานีวิทยุเพียงแห่งเดียวที่กรมประชาสัมพันธ์โทรเลขอนุญาตให้ส่งคลื่นสั้นได้จนบัดนี้

สถานีวิทยุ อ.ส. กระจายเสียงครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยการเผยแพร่รายการทั้งในด้านบันเทิง ข่าวสาร ความรู้ และความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการสาขาต่างๆ ให้แก่ประชาชน นอกจากนั้นในยามที่ประเทศชาติประสบภัยพิบัติตลอดจนเหตุการณ์เลวร้ายต่างๆ ที่ประดังเข้ามาครวแล้วครวเล่าทำให้พสกนิกรของพระองค์ต้องได้รับความเดือดร้อน เช่น เมื่อคราวโรคโปลิโอระบาด ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เกิดอหิวาตกโรคระบาดในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๒ ทรงเร่งรัดโครงการควบคุมโรคเรื้อน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ทางภาคเหนือในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เกิดมหาวาตภัยภาคใต้ แหลมตะลุมนุก ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิเคยได้ทรงทอดพระเนตรเห็นแก่ความสุขความสบายของพระองค์เองแต่อย่างใด ทรงให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนทุกข์ยากลำเค็ญ

ด้วยการพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์แก่ผู้ประสบภัย ตลอดจนทรงจัดหาเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มข้าวของเครื่องใช้ให้แก่พวกเขาเหล่านั้น และยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถานีวิทยุ อ.ส. เป็นสื่อกลางนำพำน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาธิคุณไปสู่ประชาชนและเป็นสื่อกลางนำความจงรักภักดีและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของประชาชนที่แสดงออกในลักษณะต่างๆ ไปสู่ในหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับพระราชภาระต่างๆ ในการดำเนินการของสถานีวิทยุ อ.ส. ด้วยทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ ด้วย**พระบรมราโชบายหลัก**เกี่ยวกับการบริหารจัดการงานของสถานี่ที่สำคัญคือ **“ประหยัดและใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าที่สุดที่สุด”** จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำบุคคลที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามาสนองพระมหากรุณาธิคุณให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้อย่างเต็มกำลังสติปัญญาและความสามารถ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของสถานี่จึงเป็นอาสาสมัครซึ่งมีหน้าที่การงานประจำทั้งสิ้น อาสาสมัครทุกคนได้ร่วมแรงร่วมใจช่วยกันทำงานของสถานี่แม้กระทั่งช่วยกันรักษาความสะอาด เช่น ชัดทองเหลือง เทที่เขี่ยบุหรี่ เป็นต้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายขวัญแก้ว วัชโรทัย รองราชเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ เป็นนาย สถานี่และปฏิบัติหน้าที่ต่อมาจนถึงปัจจุบัน

วิทยุสื่อสาร สื่อกลางในการพัฒนา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะพัฒนาประเทศชาติ ดังจะเห็นได้จากที่พระองค์ทรงทุ่มเทอุทิศพระวรกาย พระสติปัญญา โดยการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรของพระองค์ในทั่วทุกภูมิภาคนั้นเปรียบประดุจการสร้างสม **“พระคลังข้อมูลทางปัญญา”** ทรงคำนึงด้วยพระเมตตาธรรมที่ว่า **“หากพสกนิกรของพระองค์สามารถพึ่งตนเองได้แล้ว ก็จะมีส่วนช่วยเหลือเสริมสร้างประเทศชาติในสวนรวมได้ในที่สุด”** ทรงริเริ่มที่จะมีแนวพระราชดำริในการพัฒนาประเทศที่สำคัญสามประการ คือ การพึ่งตนเอง การแก้ไขปัญหเฉพาะหน้า และการส่งเสริมความรู้สมัยใหม่และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนา ด้วยพระปรีชาสามารถทั้งในด้านศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทุกแขนง อีกทั้งยังทรงมีพระราชอัจฉริยภาพในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างเหมาะสมในการพัฒนาประเทศชาติ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างในการพัฒนาวิชาการด้านการสื่อสารมาโดยตลอด โดยทรงติดตามเทคโนโลยีด้านการสื่อสารตลอดเวลาและสม่ำเสมอ ทรงศึกษา ค้นคว้า วิจัย และทดลองให้เห็นผลที่แท้จริงในทางปฏิบัติ อันสะท้อนให้เห็นถึงพระวิริยะอุตสาหะอันสูงส่งของพระองค์ และเป็นแบบอย่างของพสกนิกรโดยเฉพาะในการใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง

ความสนพระทัยและพระราชอัจฉริยภาพด้านวิทยุสื่อสารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่ประจักษ์ในวงการสื่อสารของประเทศ ดังปรากฏจากคำบอกเล่าของผู้มีความรู้และประสบการณ์สูงในด้านการสื่อสารและผู้ที่มีโอกาสถวายงานรับใช้ ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทหลายท่าน อาทิ พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ อดีตอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ซึ่งเคยปฏิบัติหน้าที่นายทหารราชองครักษ์เวร เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองการสื่อสาร กรมตำรวจ ดร. สุธี อักษรกิตติ อดีตคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และพลตำรวจตรี ไพฑูรย์ ไวจรรยา อดีตผู้บังคับการตำรวจสื่อสาร ได้กล่าวไว้มากมายในหนังสือพระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในโอกาสวันสื่อสารแห่งชาติ ๒๕๓๐ และเฉลิมพระเกียรติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร จัดพิมพ์เนื่องในมหามงคลสมัยฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังจะได้กล่าวต่อไป

ทรงเริ่มปฏิบัติการ ทรงตรวจซ่อมและปรับแต่งเครื่องรับ-ส่งวิทยุสื่อสาร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มปฏิบัติการวิทยุสื่อสาร โดยทรงใช้เครื่องรับ-ส่งวิทยุ VHF/FM FM-๕ เพื่อติดต่อกับชายวิทยุตำรวจแห่งชาติ “ปทุมวัน” โดยทรงใช้สัญญาณเรียกขาน “กส.๙” และศูนย์รวมข่าวตำรวจนครบาล ชาย “ผ่านฟ้า” โดยทรงใช้สัญญาณเรียกขาน “น.๙” พระองค์ทรงใช้เครื่องรับ-ส่งวิทยุในการเฝ้าฟังและติดต่อกับชาย “ปทุมวัน” และ “ผ่านฟ้า” เป็นครั้งคราว เมื่อทรงว่างจากพระราชภารกิจอื่น โดยทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ผู้ที่ติดต่อกับพระองค์ท่านไม่ต้องใช้ราชาศัพท์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจดจำสัญญาณเรียกขาน **ประมวลคำย่อ (โค้ด “ว”) ได้อย่างแม่นยำและทรงใช้ได้ถูกต้อง** การที่ได้รับฟังและติดต่อทางวิทยุตำรวจเป็นประจำ ทำให้การติดต่อสื่อสารในชายวิทยุตำรวจเข้าสู่รูปเข้ารอยเรียบร้อยขึ้นและเป็นโอกาสอันดีที่จะทรงทราบถึงความเดือดร้อนของข้าราชการ

ตำรวจซึ่งบางครั้งได้ระบายความในใจออกทางวิทยุ ทรงทราบข่าวรายงานเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ข่าวโจรกรรม อัคคีภัย และการจราจรได้ทุกระยะ และได้ทรงใช้บรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดของประชาชนเนื่องจากการปิดถนนในเส้นทางที่ขบวนรถที่ประทับผ่าน โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการติดต่อประสานงานทางวิทยุสื่อสารระหว่างสถานีตำรวจท้องที่กับกรมราชองครักษ์เพื่อจะได้ทราบกำหนดเวลาเสด็จออกจากที่ประทับที่ใกล้เคียงและปิดถนนเพียงช่วงสั้นๆ นับเป็นพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นแก่พสกนิกร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยที่จะตรวจซ่อมและปรับแต่งเครื่องรับ-ส่งวิทยุสื่อสารที่ทรงใช้งานอยู่ด้วยพระองค์เอง เมื่อเครื่องรับ-ส่งวิทยุ FM-๕ ที่ทรงใช้งานอยู่ในขณะนั้นเกิดขัดข้อง โดยจะทรงทำในเวลากลางคืนหลังจากเสร็จสิ้นพระราชภารกิจประจำวันแล้ว โดยทรงใช้เครื่องมือช่างต่างๆ ประกอบ เช่น เครื่องวัดความถี่ (Frequency Counter) เครื่องกำเนิดสัญญาณความถี่วิทยุ (RF Signal Generator) เป็นต้น

การปรับแต่งเครื่องรับ-ส่งวิทยุจะทรงทำได้อย่างละเอียดและประณีต จึงปรากฏผลบ่อยครั้งว่า เครื่องรับ-ส่งวิทยุที่ได้ทรงปรับแต่งแล้วนั้นมีขีดความสามารถเหนือกว่าที่ระบุไว้ในหนังสือคู่มือมาก กล่าวคือ ทรงปรับแต่งเครื่องรับ-ส่งวิทยุ FM-๕ ให้มีกำลังส่งสูงถึง ๗ วัตต์ และภาคเครื่องรับมีความไวสูงถึง ๐.๓๕ ไมโครโวลท์ ขณะที่หนังสือคู่มือระบุไว้ว่ามีกำลังส่ง ๕ วัตต์ และมีความไวทางภาคเครื่องรับ ๐.๕ ไมโครโวลท์ จึงนับว่าดีเยี่ยมเป็นประวัติการณ์สำหรับเครื่องรับ-ส่งวิทยุในยุคนั้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปรับแต่งเครื่องรับ-ส่งวิทยุหลายครั้ง จนทรงมีความชำนาญสูง โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนความถี่ ซึ่งจะต้องกระทำทั้งภาครับและภาคส่งวิทยุด้วยความระมัดระวังมากคือ จะต้องปรับให้ภาคส่งทำงานในความถี่ที่ต้องการหรือได้เรโซแนนซ์ (Resonant) มิฉะนั้นพิวส์จะขาด หรือ **ทรานซิสเตอร์ที่ใช้ในภาคขยายกำลังส่งเสียหาย** ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ศัพท์ส่วนพระองค์ว่า **“ทรานซิสเตอร์ลาออก”**

ในการปรับความถี่ด้านเครื่องรับ พระองค์จะทรงระมัดระวังและมีความละเอียดประณีตมากเพื่อให้ได้ความถี่ใช้งานที่แท้จริง เพราะหากเกิดการคลาดเคลื่อนจะทำให้ประสิทธิภาพของการติดต่อด้อยลงไป ดังนั้นทุกครั้งที่ทรงปรับเครื่องวิทยุ จะทรงใช้เครื่องวัดความถี่ตรวจสอบอย่างระมัดระวัง จนได้ความละเอียดถึงตัวเลขหลักสุดท้ายที่เครื่องวัดความถี่จะฟังอ่านได้ซึ่งนับเป็นร้อยละในล้านของความถี่ใช้งาน

ทรงศึกษา วิจัย การผสมคลื่นวิทยุระหว่างกัน

ในการปฏิบัติหน้าที่ถวายการอภิบาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชภารกิจทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด เจ้าหน้าที่ของกรมตำรวจและกรมราชองครักษ์ ได้นำเครื่องรับ-ส่งวิทยุ VHF/FM ทั้งชนิดมือถือและชนิดนำติดตัวมาใช้รายงานเหตุการณ์ต่างๆ ระหว่างเสด็จพระราชดำเนินให้ศูนย์ควบคุมข่ายรับทราบทุกระยะ โดยหน่วยงานทั้งสองมิได้ใช้ข่ายและความถี่ขนาดเดียวกัน แต่มีปัญหาเกิดขึ้นคือ ทุกครั้งที่เจ้าหน้าที่สื่อสารตำรวจทำการส่งวิทยุรายงานข่าว สัญญาณวิทยุของฝ่ายตำรวจจะไปตั้งทางเครื่องรับ-ส่งวิทยุของฝ่ายเจ้าหน้าที่ราชองครักษ์ทั้งชนิดมือถือและชนิดนำติดตัว เป็นเสียงดังชัดเจนเหมือนรับฟังด้วยคลื่นตรง แต่ในทางตรงข้ามสัญญาณของฝ่ายราชองครักษ์จะเข้ามารบกวนเครื่องวิทยุของฝ่ายตำรวจบ้างในลักษณะเสียงรบกวนซู่ซ่าเท่านั้น ความได้ทราบถึงพระกรณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงเฝ้าสังเกตวิเคราะห์ที่มาของการรบกวนจากเครื่องรับ-ส่งวิทยุ FM-๕ ทรงพบว่าเครื่องดังกล่าวถูกสถานีวิทยุอื่นๆ เข้ามารบกวนอยู่ตลอดเวลา ทั้งๆ ที่สถานีวิทยุเหล่านั้นมิได้ใช้ความถี่ย่านเดียวกับที่ทรงใช้งาน จึงทรงสนพระทัยทำการศึกษาและทดลองในเวลาติดกันเพียงคืนไปแล้ว คืนละหลายชั่วโมง บางคืนจะเลิกการทดลองเมื่อใกล้รุ่งได้ยินเสียงไก่ขัน จึงได้ข้อยุติในขั้นต้นว่า **ภาคเครื่องรับของเครื่องรับ-ส่งวิทยุ FM - ๕ ที่ทรงใช้งานถูก**

ออกแบบมาไม่สู้ประณีตนัก มีคุณลักษณะในการคัดเลือกสัญญาณ (SELECTIVITY) ไม่ได้มาตรฐานทั่วไป ทั้งวงจรขยายแรงไฟสัญญาณความถี่ปานกลาง (IF AMPLIFIER) ก็เป็นวงจรที่เปลี่ยนความถี่ไปตามความถี่ที่รับฟัง จึงทรงรับสั่งเรียกว่า “WALKING FREQUENCY” อย่างไรก็ตามในโอกาสต่อมา ถึงแม้ว่าจะได้ทรงสั่งซื้อเครื่องรับ-ส่งที่มีคุณภาพสูงสุดและราคาแพงที่สุดมาทรงใช้งานก็ตาม การรบกวนในลักษณะดังกล่าวก็หาได้หมดสิ้นลงไปไม่เพียงแต่ลดลงบ้าง บางส่วนเท่านั้น ทำให้น่าเชื่อว่าการรบกวนกันนั้นเป็นผลของการผสมคลื่นระหว่างกันของเครื่องส่งวิทยุตั้งแต่ ๒ เครื่องที่อยู่ภายในบริเวณเดียวกัน คือ INTERMODULATION

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงทดลองใช้เครื่องรับ-ส่งวิทยุขนาดความถี่ต่างๆ ทำการส่งพร้อมๆ กัน และได้ทรงสังเกตเห็นลักษณะการรบกวนการรับฟังของเครื่องวิทยุที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยทรงเปลี่ยนความถี่ที่ใช้ทดลองเป็นขั้นๆ ขึ้นละ ๑๐๐ MHz, ๕๐ MHz, ๒๕ MHz และ ๑ MHz (ในย่านความถี่ขนาด ๑ MHz จะต้องทดลองไม่น้อยกว่า ๔๐ ครั้ง) ในที่สุด โดยการคำนวณหาค่าความถี่ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อมีการ INTERMODULATION ตามหลักวิชา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงค้นพบต้นเหตุสำคัญที่มาของการรบกวนว่าเกิดจาก INTERMODULATION ดังนั้นในโอกาสต่อมา เมื่อจะทรงนำเอาความถี่วิทยุย่านใดมาทรงใช้งาน จะทรงนำเรื่องนี้มาทรงพิจารณาประกอบด้วยทุกครั้ง

จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวนั้น หลังจากที่ได้ทรงทดลองวิเคราะห์แล้ว พบสาเหตุว่า สืบเนื่องมาจากภาคเครื่องรับของเครื่องวิทยุที่ฝ่ายราชองครักษ์ใช้งาน มีความถี่ปานกลาง (INTERMEDIATE FREQUENCY) หรือ “IF” เท่ากับ ๑๑.๗ MHz และจาก INTERMODULATION ระหว่างความถี่ส่งของฝ่ายสื่อสารตำรวจกับฝ่ายราชองครักษ์ ($F_1 - F_2$) เท่ากับ ๕.๘๕ MHz หรือครึ่งหนึ่งของ ๑๑.๗ MHz พอได้จึงทรงสรุปไว้ในการทดลองวิเคราะห์หิวัจัยครั้งนี้ว่า

หากสถานีวิทยุจำนวนตั้งแต่ ๒ เครื่องขึ้นไปทำการส่งพร้อมกันภายในบริเวณเดียวกันจะเกิดการผสมคลื่นระหว่างกัน ทำให้เกิดคลื่นวิทยุความถี่ขนาดต่างๆ เข้าไปรบกวนการทำงานของเครื่องรับวิทยุอื่นๆ ได้ หากความถี่ที่เกิดจากการผสมคลื่นระหว่างกันเท่ากับความถี่ที่กำลังรับฟังอยู่จะได้ยินสัญญาณที่เข้ามารบกวนได้เสมือนกับรับฟังคลื่นตรงหากความถี่ที่เกิดจากการผสมคลื่นไม่ตรงนักจะได้ยินสัญญาณที่เข้ามาไม่ชัดเจน นอกจากนี้ หากผลต่างระหว่างความถี่ใช้งานของสองสถานีเท่ากับความถี่ IF หรือครึ่งหนึ่งของ IF สัญญาณที่เข้ามารบกวนจะชัดเจนและแรงเสมือนรับฟังคลื่นตรง

หลังจากนั้นอีกหลายปี จึงได้ปรากฏหลักฐานในการประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศกล่าวเน้นความสำคัญของ INTERMODULATION ซึ่งสรุปแล้วตรงกับผลการทดลองและวิเคราะห์โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างไรก็ตาม หลักฐานดังกล่าวทั้งสิ้นที่นำเสนอโดยวิศวกรชั้นนำของนานาประเทศยังมีได้มีการกล่าวถึงประเด็นที่ ๒ ซึ่งเป็นข้อสรุปผลการทดลองวิเคราะห์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า หากผลต่างระหว่างความถี่ใช้งานของสองสถานีเท่ากับ ความถี่ IF หรือครึ่งหนึ่งของ IF สัญญาณที่เข้ามารบกวนจะชัดเจนและแรงเสมือนรับฟังคลื่นตรง

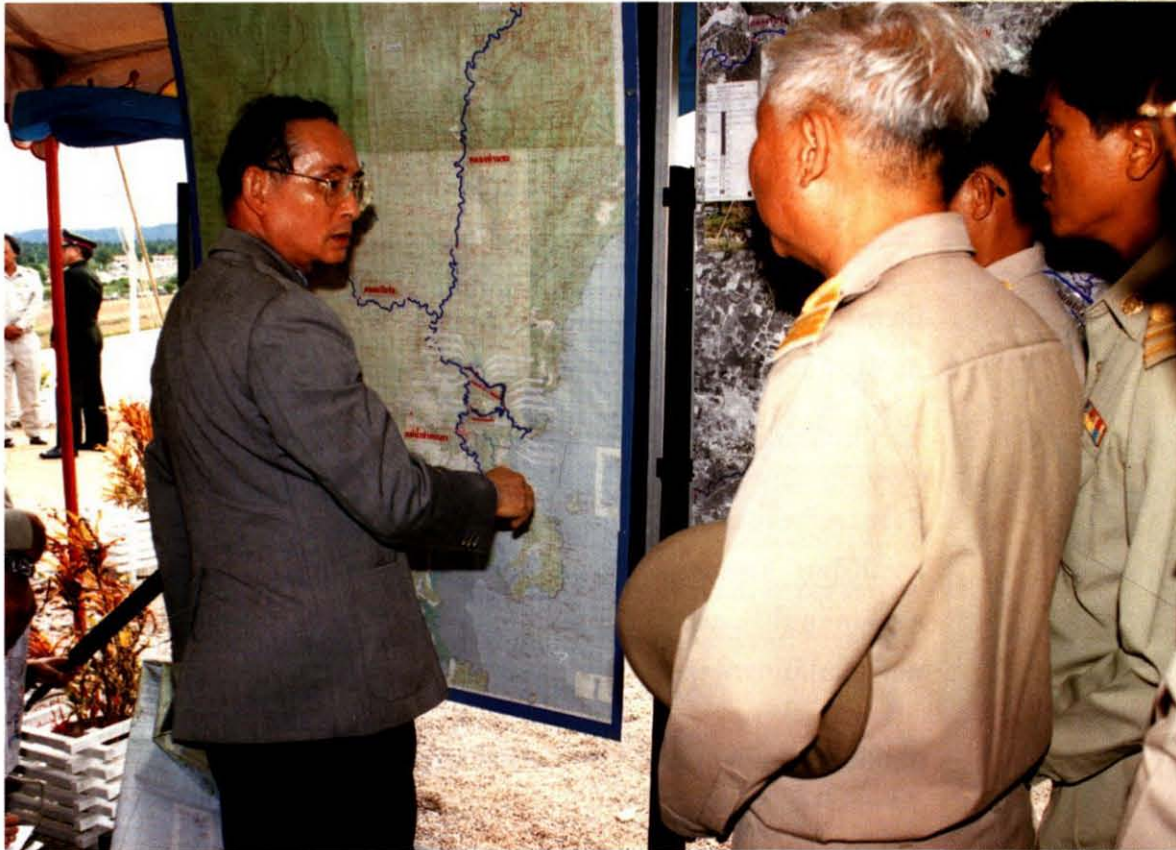
ทรงปฏิบัติการหาทศวิทย

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงใช้เครื่องวิทยุสื่อสารเพื่อการสับตลับรับฟังข่าวสารและทุกข์สุขของพสกนิกรและพระราชทานความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที ปรากฏว่ามีอยู่บ่อยครั้งที่การติดต่อสื่อสารทางวิทยุของพระองค์มิได้รับความสะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากคลื่นวิทยุในย่านความถี่ทรงใช้งานถูกรบกวน พระองค์จึงทรงสนพระทัยเป็นพิเศษที่จะค้นหาต้นเหตุของการรบกวน เพื่อจะได้กำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขให้ถูกต้อง

การรบกวนของเครื่องวิทยุ นอกจากจะเกิดจากการผสมคลื่นระหว่างกันแล้วยังอาจมีการรบกวนที่เกิดจากคลื่นวิทยุของสถานีอื่นที่ทำการส่งด้วยขนาดความถี่เดียวกันหรือ Jamming ซึ่งมีทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนาและมาตรการที่จะต้องนำมาแก้ไขการรบกวนในลักษณะดังกล่าว จำเป็นจะต้องสืบหาต้นตอคือ สถานีวิทยุที่ส่งคลื่นมารบกวนให้ได้ โดยใช้เทคนิคการหาทศวิทยุ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้าพระทัยอย่างลึกซึ้งถึงหลักการและเทคนิคในการหาทศวิทยุเป็นอย่างดี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงปฏิบัติการหาทศวิทยุร่วมกับพลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ โดยทรงใช้อุปกรณ์ตรวจสอบที่มีอยู่ในขณะนั้น ซึ่งยังไม่ทันสมัยเช่นในปัจจุบัน ได้แก่ เครื่องรับวิทยุที่ทรงใช้เฝ้าฟัง เครื่องวัดความแรงของสัญญาณวิทยุ (Radio Field Strength Meter) สายอากาศชนิดทิศทางเดียว (Unidirectional Antenna) แบบ “ยาگی” (Yagi) และแบบ “ล็อกพีเรียดิก” (Log Periodic) แผ่นที่เขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงขนาดต่างๆ และเครื่องมือสื่อสารระหว่างหน่วยปฏิบัติการร่วมได้แก่ เครื่องรับ-ส่งวิทยุสื่อสารข่ายพิเศษ เครื่องโทรศัพท์ และเครื่องเทเล็กซ์ (โทรพิมพ์)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติการตรวจสอบค้นหาสถานีวิทยุที่ส่งคลื่นเข้ามารบกวนหลายครั้ง และหนึ่งในจำนวนนั้นคือ การค้นหาทศวิทยุ เมื่อเครือข่าย “ปทุมวัน” ได้ถูกสถานีวิทยุแห่งหนึ่งส่งคลื่นเข้ามารบกวนมีความแรงมาก

จนไม่สามารถติดต่อกับสถานีวิทยุลูกข่ายทั้งที่เป็นสถานีประจำที่และเคลื่อนที่ได้เป็นเวลานานและต่อเนื่อง การสื่อสารในข่ายนี้ต้องหยุดชะงักโดยสิ้นเชิง สร้างความโกลาหลให้แก่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างยิ่ง เมื่อความทราบถึงพระกรรณ การปฏิบัติการตรวจสอบและหาทิวทัศน์จึงเริ่มขึ้นเมื่อเวลาใกล้ค่ำ โดยเริ่มจากการตรวจหาทิวทัศน์ของสถานีประจำที่ และทรงพบจุดพิกัดโดยประมาณของสถานีที่ส่งคลื่นวิทยุมารบกวน โดยคาดว่าจะอยู่แถวอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงรับสั่งให้นำสถานีตรวจสอบฯ เคลื่อนที่ออกปฏิบัติการมุ่งไปสู่ทิศทางดังกล่าว

ในระหว่างเดินทาง ได้มีการตรวจสอบพิกัดเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าได้เดินมาตามเส้นทางที่ถูกต้องแล้วและได้มาถึงที่หมายในเวลาใกล้เที่ยงคืน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสให้ตรวจสอบความแรงของสัญญาณและใช้สายอากาศหาทิศทางที่นำไป เพื่อตรวจสอบทิศทางด้วย ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า ความแรงของสัญญาณวิทยุที่วัดได้ ณ จุดที่ทำการตรวจสอบจุดนี้กลับมิได้สูงสุดตามที่คาดคิด เครื่องอุปกรณ์หาทิศทางยังคงแสดงจุดและทิศทางซึ่งไปตามเส้นทางกรุงเทพฯ-ชลบุรี เพื่อจะให้ต้องติดตามค้นหาต่อไป แต่โดยที่ขณะนั้นเวลาได้ล่วงเลยไปจนใกล้รุ่งแล้ว พระองค์ท่านจึงรับสั่งให้ระงับการค้นหาไว้ชั่วคราว โดยได้รับสั่งว่า

**“หากจะ ๖ & (ปฏิบัติการ) ใต้โดพลจำเป็นจะต้องเปิดสถานีประจำที่
ก็บางเขน ทำงานร่วมอีกสถานีหนึ่ง จุดตัดของสามสถานีก็ปฏิบัติการร่วมกัน
จึงจะแน่นอนยิ่งขึ้น”**

แนวกระแสพระราชดำรินี้ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการใหม่ในวันรุ่งขึ้นโดยมีการปฏิบัติงานของสถานีตรวจสอบฯ พร้อมกัน ๓ สถานี คือ สถานีประจำที่ ๒ สถานี และสถานีตรวจสอบเคลื่อนที่ ออกไปตรวจหาตามเส้นทางกรุงเทพฯ-ชลบุรี ในวันรุ่งขึ้น ในที่สุดก็สามารถค้นพบสถานีวิทยุที่ส่งคลื่นรบกวนได้เป็นสถานีวิทยุของส่วนราชการหนึ่ง ตั้งอยู่บนยอดเขาสูงก่อนเข้าตัวเมืองชลบุรี เป็นการรบกวนที่ไม่ได้ตั้งใจแต่เกิดขึ้นเนื่องจากความถี่ของอุปกรณ์ภายในเครื่องซึ่งทำหน้าที่สร้างความถี่วิทยุ (Oscillator) เป็นเหตุให้คลื่นวิทยุที่แผ่กระจายออกไปในอากาศมีความถี่คลาดเคลื่อนไป และบังเอิญไปเท่ากับความถี่ที่ใช้ในข่ายการสื่อสารของกรมตำรวจพอดี เมื่อได้มีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานแล้ว การรบกวนก็สิ้นสุดไป

ทรงสนพระทัยด้านสายอากาศและสายนำสัญญาณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจับจุดสำคัญของการรับ-ส่งวิทยุสื่อสารได้ประการหนึ่งคือ สายอากาศ โดยได้รับสั่งว่า

**การรับวิทยุก็ดี การส่งวิทยุก็ดี ถ้าไม่มีสายอากาศหรือมีสายอากาศ
ไม่ดี จะใช้เครื่องส่งกำลังสูงเพียงใด เครื่องรับจะดีเพียงใด ก็ไม่สามารถ
ช่วยให้การติดต่อสื่อสารทางวิทยุมีประสิทธิภาพสูงได้**

ดังนั้นจึงทรงให้ความสนพระทัยและศึกษาอย่างละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของสายอากาศ โดยเฉพาะเรื่องอัตราขยายกำลังสัญญาณ (Gain) และรูปแบบการแผ่กระจายสัญญาณ (Radiation Pattern) เมื่อมีการติดตั้งสายอากาศถวายสำหรับเครื่องรับ-ส่งวิทยุที่ห้องทรงงานพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน จะทรงศึกษาคุณลักษณะจากคู่มือ และจะทรงทดสอบขีดความสามารถของสายอากาศนั้นๆ ทรงตรวจสอบทุกครั้งที่มีการติดตั้ง เพื่อให้แน่พระทัยว่าจะไม่มีค่า SWR (Standing Wave Ratio) สูงเกินกว่า ๑.๕ : ๑ หากเป็นสายอากาศที่ปรับได้โดยเฉพาะเรื่องความยาวจะทรงขลิบความยาวด้วยพระองค์เอง จนกระทั่งค่า SWR ของสายอากาศนั้นต่ำสุด ทรงโปรดที่จะให้ SWR ของสายอากาศแต่ละชนิดที่ทรงใช้งานมีค่าไม่เกิน ๑.๓ : ๑ จึงมีคำกล่าวกันในวงการวิทยุว่าเป็น “Royal Standard”

ในการเสด็จฯ แปรพระราชฐานไปประทับ ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่ จะทรงทดสอบสายอากาศชนิดต่างๆ อยู่เป็นประจำ ทั้งที่ทรงใช้กับ

เครื่องวิทยุมือถือ เครื่องวิทยุประจำรถยนต์พระที่นั่ง และที่ติดตั้งอยู่บนพระตำหนัก เพื่อตรวจสอบค่า SWR, Gain และ Radiation Pattern เพื่อให้การรับ-ส่งวิทยุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากสายอากาศแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงให้ความสำคัญในเรื่องสายนำสัญญาณ (Transmission Line) โดยพระองค์ได้ทรงศึกษาถึงคุณลักษณะสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องค่าคุณลักษณะประจำ (Characteristic Impedance) และค่าการสูญเสียกำลังสัญญาณภายในสาย (Attenuation) ซึ่งผลจากการทดลองวัดกำลังสัญญาณที่สูญเสียในสายนำสัญญาณที่มีความยาวขนาดต่างๆ ปรากฏว่าการสูญเสียกำลังสัญญาณจะขึ้นอยู่กับชนิดและความยาวของสายนำสัญญาณ ยิ่งยาวมากก็จะมี การสูญเสียกำลังมาก ดังนั้นการใช้เสาอากาศสูงๆ ซึ่งต้องมีสายนำสัญญาณที่มีความยาวมากจึงไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย มีแต่จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระราชทานคำแนะนำและเทคนิคที่ถูกต้องในเรื่องสายนำสัญญาณทุกครั้งที่ได้เสด็จพระราชดำเนินไปพบหน่วยงานใดที่มีระบบการสื่อสารทางวิทยุและมีเสาอากาศสูงๆ

นอกจากความสนพระทัยดังกล่าวแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**ทรงมีพระปรีชาสามารถในการปรับแต่งสายอากาศ** ทำให้สายอากาศ J-Pole ซึ่งเป็นสายอากาศที่กรมตำรวจได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกาส่งมาให้เป็นจำนวนมากได้นำไปใช้ประโยชน์ โดยพระองค์ได้ทรงศึกษารายละเอียดการติดตั้งการปรับแต่งระหว่างชิ้นส่วนสายอากาศแล้วทรงทดลองปรับแต่งด้วยพระองค์เองด้วยความประณีต ปรากฏว่า **สายอากาศ J-Pole ที่ได้ทรงปรับแต่งนี้มีขีดความสามารถดีกว่าที่กำหนดไว้ในหนังสือคู่มือ โดยเฉพาะด้านอัตราการขยายกำลังสัญญาณ (Gain) และความกว้างของย่านความถี่ใช้งาน (Bandwidth)** จึงได้พระราชทานคำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ในการปรับแต่ง ทำให้สายอากาศ J-Pole ได้รับความนิยมและนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารของสถานีตำรวจหลายๆ แห่ง

พระราชดำริในการพัฒนาระบบสายอากาศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ใหญ่หลวงต่อความเป็นอยู่ของพสกนิกร ทรงยึดหลักการเลือกใช้วิทยาการทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้และประหยัด โดยเฉพาะ “การพัฒนาระบบสื่อสารสายอากาศและอิเล็กทรอนิกส์” ทั้งนี้หลังจากที่ทรงศึกษาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยพระองค์เองอย่างถ่องแท้แล้ว ทรงมีพระราชดำริว่าระบบสื่อสารวิทยุคมนาคมจะไม่มีประสิทธิภาพหากระบบสายอากาศที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมและผู้ใช้ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ จึงทรงมีพระราชดำริให้มีการพัฒนาสายอากาศเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทั้งกับวิทยุสื่อสารส่วนพระองค์และเพื่อ

พระราชทานแก่น่วยราชการ ทหาร ตำรวจ ในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร และตามชายแดนต่างๆ และหน่วยราชการต่างๆ อีกทั้งทรงยังมีพระราชประสงค์ที่จะส่งเสริมให้คนไทยที่มีความรู้ ความสามารถได้พัฒนาระบบวิทยุสื่อสารขึ้นใช้เองภายในประเทศด้วย

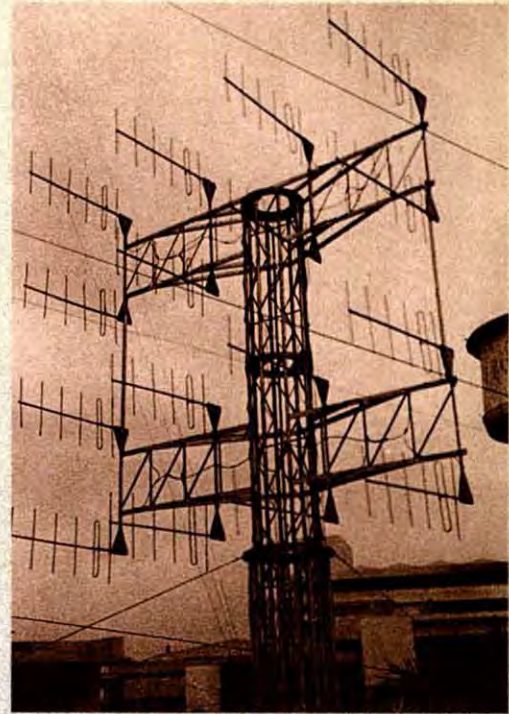
ในประมาณกลางปี พ.ศ. ๒๕๑๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธี อักษรกิตต์ คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ตำแหน่งในขณะนั้น) ซึ่งได้ช่วยราชการอยู่ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหารเข้าเฝ้าฯ และทรงมีพระราชดำริให้ออกแบบและสร้างสายอากาศย่านความถี่สูงมากขึ้น โดยมีพระราชประสงค์เพื่อใช้สายอากาศเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงการใช้งานของเครื่องวิทยุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แทนการนำเครื่องวิทยุต่างๆ ไปปรับปรุงแก้ไขซึ่งเป็นการยุ่งยากซับซ้อนกว่า ในการพัฒนาสายอากาศดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกำหนดวัตถุประสงค์ของงานที่จะใช้ และคุณสมบัติทางเทคนิคด้วยพระองค์เอง และเมื่อนำขึ้นน้อมเกล้าฯ ถวาย จะทรงทดลองใช้งานและพระราชทานคำแนะนำเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปทุกครั้ง จนเกิดเป็นสายอากาศ สุธี ๑, สุธี ๒, สุธี ๓, และ สุธี ๔ ซึ่งต่อมาภายหลังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้สายอากาศทั้ง ๔ แบบดังกล่าวไว้ในราชกิจจานุเบกษา

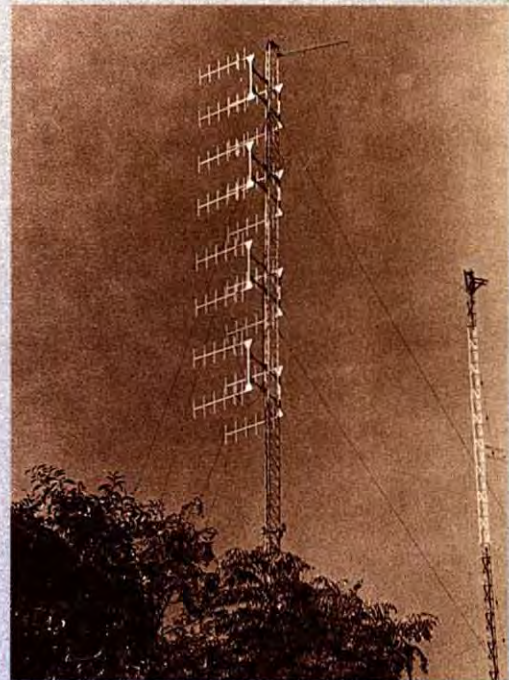
นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังได้พระราชทานกระแสพระราชดำริส์ให้กรมอุทการเรือทดลองออกแบบและสร้างสายอากาศหาทิศทางการแพร่คลื่นวิทยุ ย่านความถี่สูงมากตามคุณสมบัติที่ทรงกำหนดขึ้น เพื่อใช้กับเครื่องวิทยุสื่อสาร ส่วนพระองค์ โดยให้สามารถวาดสายอากาศไปได้รอบๆ ตัวแบบสายอากาศเรดาร์ โดยไม่ต้องหันคืนกลับ เพื่อกันการบิดตัวจนขาดของสาย Transmission Cable ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการติดตามความเคลื่อนไหวของเครื่องรับ-ส่งวิทยุเคลื่อนที่ ผลงานอันเกิดจากพระราชดำริดังกล่าวทำให้เกิดการทดลองประดิษฐ์ระบบ เฝ้าตรวจย่านความถี่สูงมาก โดยมีสายอากาศซับซ้อนรอบตัวโดยต่อเนื่องได้ ทั้งในทิศทางตามเข็มนาฬิกาและทวนเข็มนาฬิกา นำไปสู่การออกแบบ สายอากาศตามมาตรฐานสากลที่มีคุณสมบัติทางเทคนิคตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกำหนด และต่อมาได้พระราชทานคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาแนวความคิดอันนำไปสู่การสร้างเครื่องต้นแบบวิทยุหาทิศทางอัตโนมัติตาม แนวพระราชดำริ

ในการติดต่อสื่อสารทางวิทยุของตำรวจตระเวนชายแดน ทรงออกแบบ สายอากาศไส้กรอก (เป็นสายอากาศที่มีแกนสูงกว่า ๐ dB.) พระราชทานให้ ตำรวจตระเวนชายแดนนำไปใช้งานสนาม ลักษณะของสายอากาศไส้กรอกยาว เหมือนสายส่งกำลังก็คือ นำเอาสายส่งกำลังมาตัดเป็นท่อนๆ ท่อนละประมาณ ๑๗.๕ นิ้ว จำนวน ๗-๘ ท่อน นำมาต่อสลับ เส้นนอกกับเส้นใน แล้วนำไปต่อกับ สายส่งกำลังเข้าเครื่องรับ-ส่งวิทยุ สายอากาศชนิดนี้ติดตั้งได้ง่าย และการติดตั้ง ก็สะดวก

นอกจากนี้ยังทรงมีพระราชดำริให้ค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับระบบวิทยุทวน สัญญาณในย่านความถี่สูงยิ่งเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ถ่ายทอดสัญญาณได้เป็นช่วงๆ ให้สามารถสื่อสารได้ในระยะไกลอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ตำรวจสื่อสารทดลอง ติดตั้งเครื่องวิทยุทวนซ้ำสัญญาณทางไกล โดยใช้เครื่องรับ-ส่งที่มีกำลังสูงและ ใช้สายอากาศพระราชทานสุธี ๒ ซึ่งมีแกนสูงมาประกอบการติดต่อไปทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เมื่อได้ทำการติดตั้งทดลองตามพระราชดำริ แล้ว ปรากฏว่าได้ผลดี ทำให้ข่ายการติดต่อสื่อสารของตำรวจสามารถติดต่อกันได้ ทั่วประเทศโดยประหยัด เพราะถ้าจะต้องติดตั้งสถานีวิทยุทวนสัญญาณตามปกติ ตลอดระยะทางที่ยาวไกลจะต้องติดตั้งหลายที่และใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง และทรงมีกระแสพระราชดำริส์โปรดเกล้าฯ ให้องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยทดลองเชื่อมโยงข่ายวิทยุสื่อสาร ของกรมตำรวจในกรุงเทพมหานครไปออกอากาศ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างที่ เสด็จฯ แปรพระราชฐานไปประทับ ณ ตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ซึ่งการทดลอง เชื่อมโยงข่ายวิทยุสื่อสารในครั้งนั้นทำให้เกิดแนวทางในการปรับปรุงการเชื่อมโยงข่าย วิทยุเข้ากับระบบสื่อสารโทรศัพท์ทางไกลขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็น

สายอากาศ สุธี ๒

สายอากาศ สุธี ๓

ผลสำเร็จในปีต่อมาทำให้ข่ายวิทยุของกรมตำรวจในกรุงเทพฯ เชื่อมโยงกับข่ายเฉพาะกิจในพระตำหนักต่างๆ และสถานที่อื่นๆ ที่มีการเสด็จฯ แปรพระราชฐานได้

แนวพระราชดำริในเรื่องสายอากาศ การทวนสัญญาณ และการถ่ายทอดสัญญาณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาสายอากาศและระบบการติดต่อสื่อสารทางวิทยุในประเทศอย่างแท้จริง จากการที่การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ทรงสามารถติดต่อประสานงานและติดตามผลงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริซึ่งมีอยู่มากมายให้บังเกิดผลสำเร็จลุล่วง และเป็นคุณอย่างมหาศาลแก่ชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร

ทรงสนพระราชหฤทัยวิทยุสมัครเล่น

นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างใหญ่หลวงแก่ปวงนักวิทยุสมัครเล่นในประเทศไทยและแก่กรมไปรษณีย์โทรเลข ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในการติดต่อสื่อสารทางวิทยุในเครือข่ายวิทยุสมัครเล่น ทรงทดลองการแพร่กระจายคลื่นวิทยุและการรับสัญญาณด้วยพระองค์เอง ทรงเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของการติดต่อสื่อสาร ทั้งในแง่ของความถูกต้องของคำพูดติดต่อสื่อสารและการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล พระองค์จะทรงทักท้วง ตักเตือน หากนักวิทยุสมัครเล่นคนใดมิได้ปฏิบัติตามระเบียบ ในขณะที่เดียวกันก็จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานคำแนะนำอธิบายปัญหาเทคนิคด้วยภาษาต่างๆ ให้นายช่างใจได้ทุกครั้ง

ด้วยเหตุนี้เมื่อกรมไปรษณีย์โทรเลขได้ก่อตั้งชมรมวิทยุอาสาสมัครหรือเรียกย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า VR (Voluntary Radio) ขึ้น **กรมไปรษณีย์โทรเลขจึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายสัญญาณเรียกขาน VR ๐๐๙** แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ ด้วยรู้สึกสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้ พระองค์ทรงใช้วิทยุติดต่อในข่ายวิทยุอาสาสมัครเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และทรงติดต่อทางวิทยุกับศูนย์สายลมกรมไปรษณีย์โทรเลข เพื่อการทดสอบสัญญาณหลายครั้ง ในบางโอกาสพระองค์ทรงพระราชทานคำแนะนำทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับการปรับแต่งเครื่องรับ-ส่งวิทยุที่มีความสลับซับซ้อน ตลอดจนพระราชทานความรู้เกี่ยวกับสายอากาศและการแพร่กระจายคลื่น และลักษณะการถูกรบกวนของคลื่นวิทยุในข่ายต่างๆ และวิธีการที่จะแก้ไขการรบกวนนั้นด้วย อาทิเช่น

พระราชทานคำสอนเกี่ยวกับการใช้เครื่องรับ-ส่งวิทยุของศูนย์สายลมตราอักษร YAESU แบบติดตั้งประจำที่รุ่น FT-๗๒๖R จนกระทั่งพนักงานวิทยุของศูนย์สายลมมีความเข้าใจถึงวิธีการใช้เครื่องรับ-ส่งวิทยุและสามารถปรับปุ่มต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

พระราชทานคำแนะนำในการแก้ปัญหาการรบกวน โดยใส่ Cavity เนื่องจาก Filter ที่ศูนย์สายลมใช้ป้องกันการรบกวนในขณะนั้นแคบไม่พอ

พระราชทานคำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาการรบกวนจากเครื่องวิทยุกระจายเสียง

พระราชทานคำแนะนำป้องกันการฟ้าผ่า

พระราชทานกำลังใจแก่สมาชิกชมรมวิทยุสมัครเล่นที่ออกไปช่วยเหลือรถเสียเมื่อเกิดน้ำท่วมและทรงแนะนำทางกลับบ้าน

นับเป็นสิริมงคลกับศูนย์สายลมที่ทรงติดต่อเข้ามายังศูนย์อย่างไม่ถือพระองค์ และทรงปฏิบัติกรติดต่อสื่อสารถูกต้องตามระเบียบวินัยเช่นนักวิทยุสมัครเล่นทั่วไป ด้วยพระราชจริยวัตรที่งดงาม พระปรีชาสามารถและพระราชหฤทัยเมตตา พระองค์

ได้ทรงติดตาม monitor การรับส่งสัญญาณของเครื่องวิทยุคมนาคมในเครือข่ายวิทยุสมัครเล่น และทรงพระราชทานความช่วยเหลือต่างๆ ตลอดมา

เหตุการณ์สำคัญที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานความช่วยเหลือแก่ข้าราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข และยังจารึกไว้ในความทรงจำตราบนานเท่านาน คือ เมื่อกรมไปรษณีย์โทรเลขได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๓ ระหว่างวันที่ ๘-๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๘ ให้รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการติดต่อสื่อสารสำหรับการประสานงานของคณะกรรมการสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและสนามแข่งขันทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาการรบกวนของเครื่องวิทยุถ่ายทอดสัญญาณซึ่งจะใช้ในเครือข่ายสื่อสารของคณะกรรมการต่างๆ จนเครื่องวิทยุ

ถ่ายทอดสัญญาณสามารถใช้งานได้ตามปกติ ทำให้งานของประเทศชาติไม่เสียหาย
นับว่าทรงพระปรีชาสามารถสูงยิ่ง

และในคราวเกิดวาทภัยที่ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นภัยธรรมชาติที่
สร้างความเสียหายร้ายแรงแก่ประชาชนมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงติดต่อ
เข้ามาที่ศูนย์สายลม และพระราชทานคำแนะนำวิธีการติดตั้งข่ายสื่อสาร เพื่อติดต่อ
ระหว่างผู้ที่เข้าไปยังพื้นที่กับนักวิทยุสมัครเล่นในกรุงเทพฯ ทรงพระราชทาน
คำแนะนำในการเตรียมแบตเตอรี่สำรองสำหรับเครื่องวิทยุคมนาคมมือถือทำให้
การดำเนินงานช่วยเหลือของกลุ่มนักวิทยุสมัครเล่นประสบผลสำเร็จ

พระราชอำนาจวิทยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสารใน
เครือข่ายวิทยุสมัครเล่น สะท้อนให้เห็นเด่นชัดในพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่
คณะกรรมการประสานงานการจัดและบริหารความถี่วิทยุแห่งชาติ คณะกรรมการ
สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทยและสมาคมวิทยุอาสาสมัคร ซึ่งเข้าเฝ้าฯ
ทูลเกล้าฯ ถวายประกาศนียบัตรพนักงานวิทยุสมัครเล่นชั้นสูง และสัญญา
เรียกชาน HS ๑A ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗
สิงหาคม ๒๕๓๒ มีใจความตอนหนึ่งว่า

“...สำหรับผู้ที่มาเรียนรู้ และมาปฏิบัติเป็นสมัครเล่นคือเป็นผู้อาสา
ก็จะต้องเห็นความสำคัญ เพราะผู้ที่ทำเป็นอาชีพต้องเรียนรู้มาก และต้อง

มีความสามารถ มีความรับผิดชอบมาก ถ้าหากว่าทำผิดพลาดไป ก็จะต้องมีการลงโทษ สำหรับพวกอาสาสมัครพวกสมัครเล่น จะว่าไม่มีการลงโทษก็ได้ แต่ข้อสำคัญจะต้องรับผิดชอบในตนเองมากที่สุด เพื่อที่จะรักษามาตรฐาน เพราะว่าถ้าพูดอะไรไป จะมีผลสะท้อนไปทั่วประเทศ เป็นสะท้อนถึงทุกคน ฉะนั้น ต้องรู้จักรักษานियของการสื่อสารให้ดี เพื่อที่จะให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ และไม่รบกวนกันและกัน ก็ไม่ทำให้ความปลอดภัยของส่วนรวมเสียไป...”

โมทรงลิมก็จะพัฒนาบุคลากรควบคู่กันไป

นอกจากจะทรงสนพระทัยในการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ด้านอุปกรณ์ และเครื่องมือสื่อสารต่างๆ แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะบุคคลที่ด้อยโอกาส เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้และไม่เป็นภาระต่อสังคม โดยทรงมีพระราชดำริว่า “ขณะนี้ยังมีบุคคลอีกจำนวนมาก ที่มีความตั้งใจจริง มีศรัทธาชวนชวนหาความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตน แต่ประสบปัญหาไม่มีพื้นฐานความรู้ และไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเข้าศึกษาวิชาชีพพระดับต่างๆ ได้ หากมีทางช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ให้มีความรู้วิชาชีพที่เขาปรารถนา ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้” พระราชดำริที่ทรงห่วงใยราษฎรที่ต้องการความรู้แต่ยังขาดโอกาสนี้เอง ทำให้เกิดเป็นโครงการพระดาบสขึ้น โดยทรงรำลึกถึงวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชาของครูบาอาจารย์ในโบราณกาล เช่น พระดาบส ฯลฯ ที่ให้ความรู้แก่ลูกศิษย์ โดยไม่คิดค่าเล่าเรียน แต่ลูกศิษย์ต้องมีความตั้งใจอยากได้วิชาจริงๆ โครงการพระดาบสนี้ ก่อตั้งขึ้นด้วยทุนทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวน ๕ ล้านบาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พล.ต.ต. สุชาติ เผือกสกนธ์ รับไปดำเนินการโดยทดลองเปิดอบรมวิชาช่างไฟฟ้าวิทยุขึ้นก่อน โดยเปิดรับผู้ที่มีความตั้งใจจริงที่จะหาความรู้ใส่ตน โดยไม่จำกัดเพศ อายุ และความรู้ โดยในระยะแรกๆ ได้พระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อสนับสนุนโครงการประมาณเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือกำกับดูแลโครงการพระดาบสอีกหนทางหนึ่ง นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙ จนถึงปัจจุบันการฝึกอบรมประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ได้มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมในสาขาวิชาการต่างๆ เป็นจำนวนมาก หลักสูตรต่างๆ ที่ได้เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้ ได้แก่ หลักสูตรเตรียมช่าง หลักสูตรช่างไฟฟ้าวิทยุขั้นต้นและขั้นกลาง หลักสูตรช่างเครื่องยนต์ หลักสูตรพนักงานขับรถยนต์ หลักสูตรช่างประปา และเครื่องสุขภัณฑ์ นอกจากนี้พระองค์ท่านยังทรงมีพระราชดำริที่จะจัดหลักสูตรทางคอมพิวเตอร์ขึ้นในอนาคตอีกสาขาหนึ่ง

โครงการพระดาบสนับเป็นโครงการที่พัฒนาบุคลากรได้อย่างมีคุณค่า การเป็นไปสมตามพระราชดำริทุกประการ เพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่จบออกไปสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้จะสามารถช่วยเหลือตนเองได้แล้วยังช่วยลดปัญหาทางสังคมได้อีกทางหนึ่ง เป็นที่ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณต่อผู้เข้ารับการอบรมและพระดาบสอาสาสมัครยิ่งนัก

พระมหากรุณาธิคุณแม่ไพศาล

ด้วยพระปรีชาสามารถทางการสื่อสาร และด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีพระราชประสงค์จะให้ปวงพสกนิกรดำรงชีวิตด้วยความสมบูรณ์พูนสุขและร่มเย็นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เผยแพร่เทคโนโลยีทางการสื่อสารที่พระองค์ทรงค้นคว้าทดลองและวิจัย รวมทั้งที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้หน่วยงานตลอดจนผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการพัฒนา โดยมีหน่วยงานทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนเอกชนหลายแห่งได้น้อมรับใส่เกล้าฯ ไปปฏิบัติจนสัมฤทธิ์ผล ยิ่งความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงานและก่อประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อประชาชนชาวไทย ดังจะขอนำมากล่าว ณ ที่นี้ คือ

มูลนิธิแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.)

เมื่อมูลนิธิแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ได้เริ่มนำเอาเครื่องรับ-ส่งวิทยุคมนาคมมาสนับสนุนช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนผู้เจ็บป่วยในท้องถิ่นห่างไกล ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานคำแนะนำในการนำระบบความถี่สูงที่เรียกว่า HF Single Sideband (HF/SSB) มาใช้ว่าระบบนี้ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเนื่องจากสัญญาณที่รับฟังไม่ชัดเจน คำแนะนำในการรักษาพยาบาลมีโอกาสผิดพลาดเพี้ยนอาจบังเกิดความเสียหายได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานความถี่วิทยุส่วนพระองค์ในย่านความถี่สูงมากให้แก่มูลนิธิ พอ.สว. เพื่อใช้ในการปฏิบัติการกิจตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา อย่างไรก็ตามโดยที่รัศมีการทำงานของระบบความถี่สูงมากมีจำกัดและจึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำระบบถ่ายทอดวิทยุผ่านวงจรโทรคมนาคมขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นระบบเดียวกับที่ทรงใช้งานในโอกาสเสด็จฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรมในสวนภูมิภาคมาใช้ในกิจการของ พอ.สว. กิจการสื่อสารของแพทย์ พอ.สว. จึงได้มีวิวัฒนาการมาจนบัดนี้

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแบบสายอากาศ สุธี ๒ ซึ่งเป็นสายอากาศแบบยากิให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง

ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อนำไปสร้างใช้งาน เนื่องจากในเวลานั้น ผู้ใช้สายอากาศส่วนใหญ่จะต้องนำเข้าสายอากาศมาจากต่างประเทศ ซึ่งนอกจาก จะราคาแพงแล้วยังต้องใช้เวลารอนานอีกด้วย การไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย ได้นำสายอากาศที่ได้รับพระราชทานไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาสายอากาศขึ้นใช้เอง ในหน่วยงาน ประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง และได้นำผลงานไปติดตั้งใช้งานตามสถานี ผลิตไฟฟ้าแรงสูง โรงไฟฟ้า และเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ

ฝนหลวงพระราชทาน

โครงการพิเศษส่วนพระองค์ “ฝนเทียม” เป็นโครงการที่ทรงมีพระราชดำริ คิดค้นขึ้นด้วยพระราชหฤทัยเมตตาห่วงใยพสกนิกรที่ประกอบสัมมาอาชีพด้วยการ ทำนาทำไร่และประสบความเดือดร้อนลำเค็ญ เนื่องจากฝนแล้งไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล รับใส่เกล้าฯ ไป ทำการค้นคว้า ทดลอง จนสามารถปฏิบัติการให้บังเกิดฝนในบริเวณที่กำหนดเป็น เป้าหมายได้ บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรและราษฎรโดยทั่วไป ฝนเทียมที่ เกิดขึ้นจากกระแสพระราชดำรินี้ จึงเรียกติดปากกันว่า “ฝนหลวงพระราชทาน”

เรื่องปฏิบัติการฝนเทียมนี้ พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ เล่าให้ฟังว่า “มีอยู่ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการ ปฏิบัติการฝนเทียมเพื่อสาธิตให้ทูตานุทูตต่างประเทศชมที่เขื่อนแก่งกระจาน จังหวัด เพชรบุรี ในวันปฏิบัติการวันนั้นท้องฟ้าปลอดโปร่งไม่ปรากฏกลุ่มเมฆให้เห็นแต่ ทีเดียว อากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าว เมื่อเสด็จถึงและเริ่มปฏิบัติการ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเข้าควบคุมข่ายวิทยุและพระราชทานคำแนะนำการ ปฏิบัติการงานหน่วยบินด้วยพระองค์เอง** ตั้งแต่ต้นโดยตลอด ดินฟ้าอากาศ จึงเปลี่ยนแปลง มีเมฆฝนรวมตัวและกระแสลมเริ่มแรงขึ้นโดยลำดับ ในที่สุดเวลา

ที่รอคอยก็มาถึง เมื่อการโปรยสารเคมีจากเครื่องบินในภารกิจสุดท้ายได้ทำให้เกิดฝนโปรยปรายลงสู่อ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมากพอสมควร และเมื่อกระทบกับแสงอาทิตย์ก็เกิดเสียงวันทำให้บังเกิดเป็นสายรุ้ง เป็นที่ประทับใจแก่ผู้ที่ร่วมชมการปฏิบัติการฝนเทียมครั้งนั้นเป็นอย่างยิ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นต่อการพัฒนาด้านวิทยุสื่อสารของประเทศ ผลสำเร็จดังพรรณนามาโดยสังเขปข้างต้นนี้ เป็นที่ประจักษ์ชัดในพระราชอัจฉริยภาพที่ยากจะหาผู้ใดเสมอเหมือน และทรงใช้เครื่องวิทยุสื่อสารช่วยในการสดับตรับฟังทุกข์สุขของพลสกนิกที่ทรงกังวลห่วงใยเหนือสิ่งอื่นใด ทั้งนี้ด้วยพระราชปณิธานที่จะทรงใช้วิชาการด้านวิทยุสื่อสารเป็นสื่อในการพัฒนา ด้วยพระปรีชาญาณอันชาญฉลาด ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะและใฝ่พระทัยในการศึกษา ค้นคว้า และทดลองให้ประจักษ์ด้วยพระองค์เองเพื่อพระราชทานความรู้ที่บังเกิดและแนวพระราชดำริให้ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานต่างๆ นำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติสืบมาเป็นลำดับตราบเท่าทุกวันนี้

... แต่ถึงดอชมพูใหม่... ก่อชมพูใหม่เม็ดหนึ่ง ก็เอาดอชมพูเดอรังขึ้นไปตั้งในหิ้งทำงาน
แต่ดอก็จิ้มไป เขาบอกถ้าเขียนหนังสือได้ เขียนรูปได้ ก็เริ่มลองเขียนหนังสือ ก็เขียนสำหรับ
ดอชมพูใหม่ เป็นบัตร ส.ค.ส. ...

(ความตอนหนึ่งจาก พระราชดำรัสพระราชทานในโอกาสเสด็จฯ
พระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา
เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๐)

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราชา

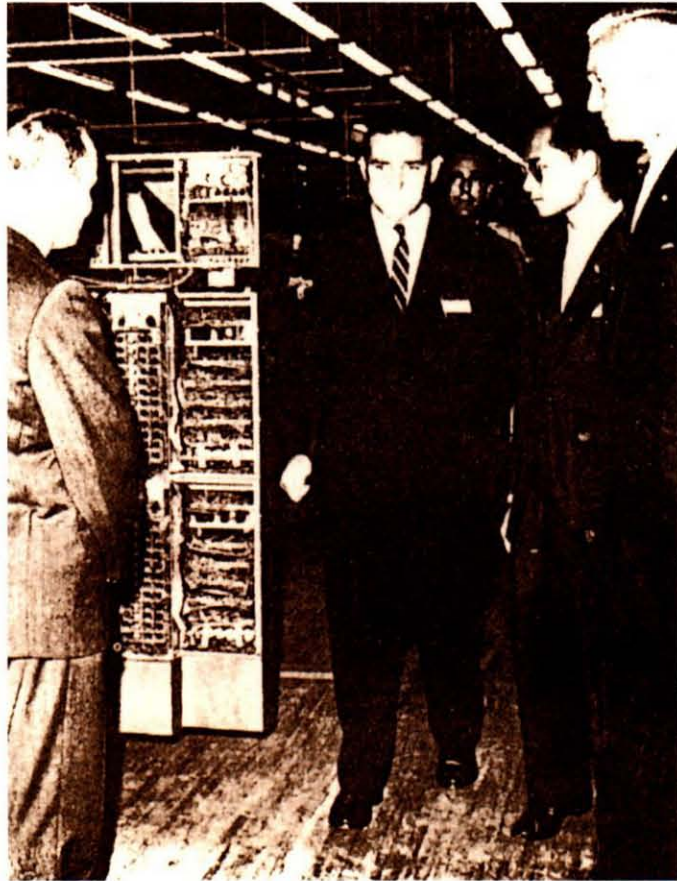

พระราชอัจฉริยภาพ ด้านคอมพิวเตอร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะพัฒนาประเทศสมดังพระปฐมบรมราชโองการเมื่อเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติที่ว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** ปวงพลสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งประเทศล้วนประจักษ์ในพระบุญญาบารมี และซาบซึ้งในน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาการุณา ในฐานะประมุขของประเทศทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใหญ่ไถ่ถนายนานัปการด้วยพระวิริยะ อุตสาหะ พระปรีชาญาณอันปราดเปรื่อง และทรงทุ่มเทพระวรกายเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมเยียนประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไม่ว่าจะอยู่ในท้องถื่นห่างไกลและทุรกันดารเพียงใดโดยมิทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ทั้งทรงใช้พระราชอัจฉริยภาพแก้ไขปัญญา พัฒนาบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุขจนถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่สนพระทัยใฝ่รู้ และทรงศึกษาศาสตร์แขนงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง ทรงใช้ทั้งวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อพัฒนาประเทศ ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์นักพัฒนาที่คำนึงถึงการพัฒนาที่เป็นเหตุเป็นผล รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และปราศจากขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้พระองค์ต้องทรงศึกษาอย่างลึกซึ้งในศาสตร์สาขาต่างๆ อย่างรอบด้าน เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การเกษตร การชลประทาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งวิทยาการคอมพิวเตอร์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแนวทางการพัฒนาประเทศของพระองค์

ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกล ทำให้พระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของเครื่องมือเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้นั้น พระองค์ทรงเห็นความสำคัญและประโยชน์อย่างยิ่ง ทรงสนับสนุนการค้นคว้าในทางวิทยาการคอมพิวเตอร์ ทรงศึกษาคิดค้นสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ด้วยพระองค์เอง ทรงประดิษฐ์รูปแบบตัวอักษรไทยที่มีลักษณะงดงาม เพื่อแสดงผลบนจอภาพคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบันทึกพระราชกรณียกิจต่างๆ และทรงโปรดให้ติดตั้งเครือข่ายสื่อสารคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนพระราชภารกิจต่างๆ ทั้งยังทรงประดิษฐ์สื่อด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนหรือเพื่อทรงอวยพรปวงชนชาวไทยในบางโอกาส

ความสนพระทัยในวิทยาการคอมพิวเตอร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เห็นเป็นประจักษ์ เมื่อครั้งเสด็จฯ ไปเจริญสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งขณะนั้นประเทศไทยยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ติดตั้งแม้แต่เครื่องเดียว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสโรงงานคอมพิวเตอร์ใหญ่ที่ซิลิคอนวอลลีย์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา นับว่า ทรงเป็นผู้นำและจุดประกายวงการคอมพิวเตอร์ในประเทศไทยอย่างแท้จริง ดังที่ศาสตราจารย์ ดร. ศรีศักดิ์ จามรมาน ได้กล่าวไว้หลังจากการเสด็จฯ ประพาส

ครั้งนั้น มีประชาชนชาวไทยพากันสนใจเดินตามรอยพระบาทในการพัฒนาและนำเอาวิทยาการคอมพิวเตอร์มาใช้ในประเทศไทยในกิจการต่างๆ มากขึ้น ดังเช่นที่บัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ ส.ป.อ. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในขณะนั้น ได้เสนอโครงการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องแรกขึ้นในประเทศไทย และให้ทุนแก่นักศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทของ ส.ป.อ. ด้วยคะแนนสูงสุดให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกด้านคอมพิวเตอร์ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้กลับมาเป็นผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งแรกของประเทศไทย

คอมพิวเตอร์ส่วนพระองค์เครื่องแรก

เป็นที่ทราบกันดีทั่วกันว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชภารกิจสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อความสงบร่มเย็นของพสกนิกรอย่างท่วมท้น จนไม่ทรงมีโอกาสดลองใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เองเลย จนกระทั่งเมื่อประมาณเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ ม.ล. อัครนี ปราโมช ได้ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์แมคอินทอชพลัส ซึ่งเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยที่สุดในยุคนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระองค์จึงได้ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เองเป็นครั้งแรก ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ความว่า

“เดี๋ยวนี้เด็กๆ อายุ ๑๐ ขวบ เล่นคอมพิวเตอร์เป็นอย่างนี้ ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่ามีปมด้อยขึ้นมาว่าเล่นคอมพิวเตอร์ไม่เป็น”

...แล้ววันหนึ่งก็มีคนหนึ่งเอาคอมพิวเตอร์มาให้บอกว่า อันนี้เขียนดนตรี ก็เลยรับเอาไว้ ก็จริงรับเอาไว้เขาไม่ได้ให้ เพราะว่าไปซื้อมาก็เงินของเราเอง เราซื้อเราก็ยังกลัว มองดูแล้วไม่รู้อะไรทั้งนี้ แต่ถึงตอนปีใหม่ก่อนปีใหม่นิดหนึ่ง ก็เอาคอมพิวเตอร์ขึ้นไปตั้งในห้องทำงานแล้วก็จับไป เขาบอกว่าเขียนหนังสือได้ เขียนรูปได้ ก็เริ่มลองเขียนหนังสือ ก็เขียนสำหรับอวยพรปีใหม่เป็นบัตร ส.ค.ส. แล้วก็เขียนไปๆ เอ้อ... ออกมาได้ เขียนออกมาเป็นตัวได้ ก็แปลคี่”

เครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่ง ม.ล. อัครนี ปราโมช ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระองค์ทรงใช้งานเป็นครั้งแรกในสมัยนั้น มีคุณสมบัติสำคัญอย่างหนึ่งคือ สามารถเก็บและพิมพ์โน้ตเพลงได้ การเรียนรู้และใช้งานของเครื่องก็ไม่ยาก และยังสามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์พิเศษสำหรับเล่นดนตรีตามโน้ตเพลงที่เก็บไว้ได้ด้วย พระองค์จึงทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นี้สนับสนุนงานส่วนพระองค์ทางด้านดนตรี ในการพระราชนิพนธ์บทเพลงจำนวนมาก พระองค์ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการป้อนโน้ตเพลงและ

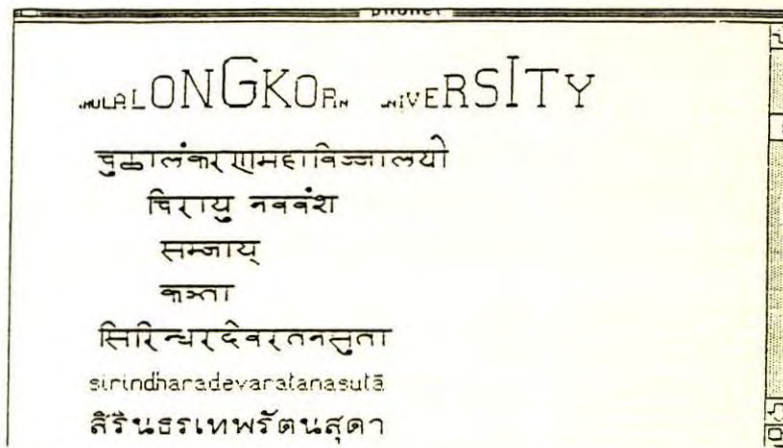
เนื้อร้อง ทรงเรียบเรียงเสียงประสานและพิมพ์โน้ตเพลงสำหรับเครื่องดนตรีหลายชนิด ซึ่งพระองค์ได้ทรงศึกษาวิธีการใช้เครื่องและโปรแกรมที่เกี่ยวข้องด้วยพระองค์เอง ซึ่งแต่เดิมทรงใช้วิธีเขียนตัวโน้ตทำให้เสียเวลามาก

ทรงศึกษาวิจัยทางด้านภาษาและประดิษฐ์ตัวอักษรด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

เมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หลังจากที่พระองค์ทรงใช้คอมพิวเตอร์ทำโน้ตดนตรีแล้ว พระองค์ได้ทรงทดลองใช้โปรแกรม Fontastic สร้างตัวอักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษรูปแบบต่างๆ และขนาดต่างๆ และสิ่งที่สนพระราชหฤทัยเป็นพิเศษอีกอย่างหนึ่งคือ การประดิษฐ์ตัวอักษรไทย โดยปกติวิธีการทั่วไปของการสร้างตัวอักษร (Font) คือ การกำหนดเป็นจุดๆ แล้วต่อกันเป็นตัวอักษร ซึ่งการสร้างตัวอักษรจะต้องใช้ความอดทนและความประณีตมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้เวลาว่างจากพระราชกรณียกิจต่างๆ ประดิษฐ์ตัวอักษรไทยที่มีลักษณะงดงามเพื่อแสดงผลบนจอภาพคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ไว้หลายแบบ

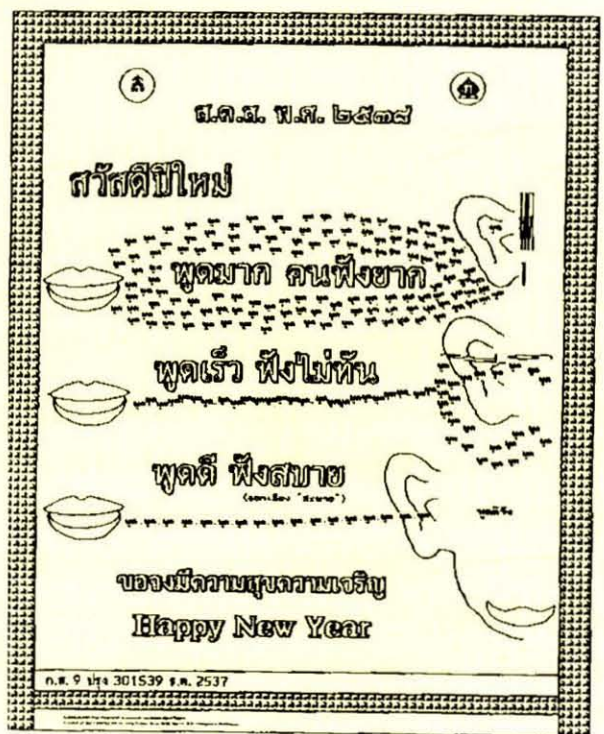
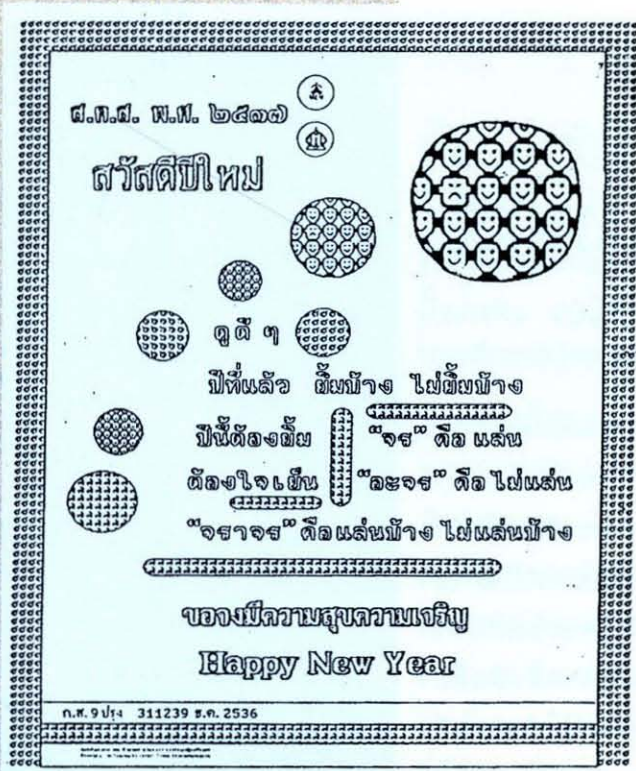
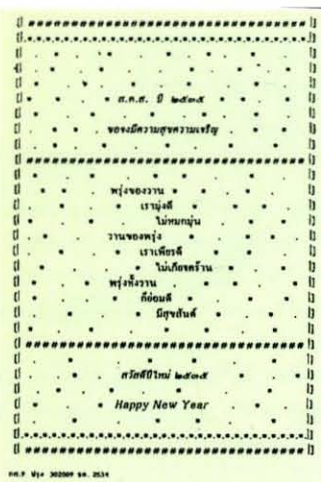
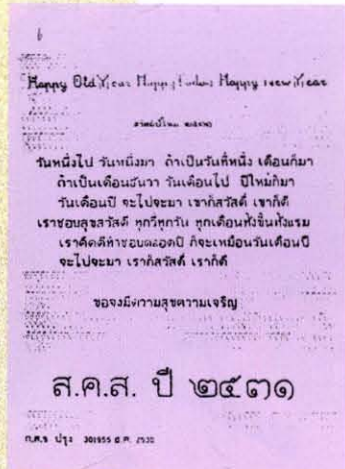
ตัวอย่างอักษร "เทวนาครี"

ลักษณะภาพที่ปรากฏบนจอภาพบรรทัดบนลงล่าง
 บรรทัดแรก คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นภาษาอังกฤษ
 บรรทัดที่สอง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นภาษาเทวนาครี
 บรรทัดที่สาม คือ นามของ ศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์
 บรรทัดที่สี่ คือ นามของ รองศาสตราจารย์ สมชาย ทยานอยง
 บรรทัดที่ห้า คือ นามของ คุณกัญญา ธรรมมงคล
 บรรทัดที่หก เจ็ด และแปด คือ พระนามของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
 สยามบรมราชกุมารี

โดยทรงตั้งชื่อตัวอักษรตามสถานที่ที่ทรงประทับขณะทรงสร้างโปรแกรมนั้น เช่น แบบ จิตรลดา แบบภูพิงค์ ฯลฯ ทรงสนพระราชหฤทัยประดิษฐ์ตัวอักษรขนาดใหญ่ที่สุด จนถึงขนาดเล็กที่สุด นอกจากนี้ยังตั้งพระราชหฤทัยในการประดิษฐ์อักษรภาษาอื่นๆ เพิ่มขึ้นคือ ภาษาสันสกฤต และทรงดำริจะประดิษฐ์อักษรภาษาญี่ปุ่น แต่ขณะนี้ ยังไม่ได้ประดิษฐ์เนื่องจากต้องใช้เวลา

และเมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ พระองค์ได้ทรงอักษรเทวนาครีด้วยพระองค์เองจากพจนานุกรมและตำราสันสกฤต ทรงศึกษาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แสดงตัวอักษรเทวนาครีบนจอภาพ หรือที่พระองค์ทรงเรียกว่า "ภาษาแขก" ซึ่งทำได้ยากกว่าตัวอักษรภาษาไทย เพราะภาษาสันสกฤตเป็นภาษาที่ทราบกันดีในหมู่ผู้ที่คุ้นเคยว่าเป็นภาษาที่ยาก นอกจากตัวอักษรซึ่งต่างจากภาษาไทยแล้ว ยังมีพยัญชนะผสมซึ่งบางครั้งรูปร่างหน้าตาผิดไปจากตัวเดิมที่ผสมกันจนจำไม่ได้ และตัวอักษรเทวนาครีมีรูปแบบไม่คงที่ กล่าวคือ ถ้านำส่วนหนึ่งของอักษรนำมาต่อรวมกับอีกส่วนหนึ่งของอักษรจะเกิดเป็นอักษรใหม่ขึ้น และ

โปรแกรมที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นนั้นมีตัว Phonetic Symbols รวมอยู่ด้วย ทำให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทรงสร้างขึ้นสามารถพิมพ์ตัวอักษรได้ทั้งภาษาสันสกฤต ภาษาไทย และตัว Phonetic การสร้างตัวอักษรด้วยคอมพิวเตอร์นี้ มิใช่เพียงรู้แต่วิธีใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และดูตัวอย่างคำแล้วเขียนลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น จะต้องรู้จักพยัญชนะและสระทุกตัว รวมทั้งพยัญชนะผสม ซึ่งเป็นส่วนที่ยากมาก

ในการทรงสร้างโปรแกรมตัวอักษรเทวนาครี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประสบปัญหาทางด้านเทคนิคการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งเพิ่งทรงศึกษา ปัญหาด้านภาษาใหม่และตัวอักษรที่เพิ่งทรงรู้จัก พระองค์ทรงศึกษาตัวอักษรเทวนาครี ด้วยพระองค์เองจากพจนานุกรมและตำราภาษาสันสกฤต และทรงสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาบาลีสันสกฤต เช่น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และท่านองคมนตรี ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ ซึ่งจะต้องตรวจสอบตัวอักษรที่ทรงสร้างขึ้น การที่ทรงศึกษาตัวเทวนาครีนี้ พระองค์ทรงมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการนำไปสู่ความเข้าใจด้านอักษรศาสตร์และความเข้าใจในหัวข้อธรรมะ ซึ่งนับว่าพระองค์ทรงมีวิจรรณญาณที่ลึกซึ้ง เพราะคำสอนและข้อธรรมะในพุทธศาสนานั้น เดิมทีเกิดและเผยแพร่จากประเทศอินเดีย ข้อธรรมะต่างๆ ที่ลึกซึ้งและยากแก่ความเข้าใจ อาจจะถูกตีความผันแปรบิดเบือนไปจากที่เป็นได้ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้า ลึกลงไปถึง “ภาษาแขก” จึงน่าจะได้รับความรู้เกี่ยวกับธรรมะที่กระจ่างชัดมากขึ้น นับว่าทรงพระปรีชาสามารถ และทรงมีพระวิริยะอุตสาหะอันแรงกล้าที่ทรงทำ โปรแกรมอักษรเทวนาครีเสร็จภายในเวลาเพียงไม่กี่เดือน และทรงเป็นนักประดิษฐ์ โปรแกรมตัวอักษรเทวนาครีขึ้นเป็นคนแรกในประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำโปรแกรมตัวอักษรเทวนาครีออกแสดงเป็น ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ในคราวเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในวโรกาสเดียวกันนี้ทรงเปิดงาน ‘จุฬาวชิการ’ ๓๐ พระองค์ได้เสด็จ เพื่อทรงคอมพิวเตอร์ตามคำกราบบังคมทูลเชิญ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระองค์ได้ทรงนำโปรแกรมที่บรรจุในแผ่นจานแม่เหล็ก ซึ่งทรงใช้ชื่อรหัสว่า Devwrit Test และ Devwrit Temp ทรงแสดงการพิมพ์ ตัวอักษรต่างๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งพระราชทานคำอธิบาย โดยครั้งแรกทรง พิมพ์คำว่า “Chulalongkorn University” ทรงประดิษฐ์ตัวอักษรให้มีขนาดต่างๆ กัน ทรงพิมพ์ชื่อมหาวิทยาลัยเป็นภาษาสันสกฤตด้วยอักษรเทวนาครี หลังจากนั้นทรง พิมพ์พระนามสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้วยตัวอักษร เทวนาครีตามด้วยตัวอักษรโรมัน ซึ่งออกเสียงแบบภาษาสันสกฤตและอักษรไทย ตามลำดับ หลังจากนั้นทรงใช้อักษรเทวนาครี พิมพ์ชื่อ “จิรายุ นพวงศ์” และ “สมชาย” (รองศาสตราจารย์สมชาย ทยานยง)

ทรงประดิษฐ์สื่อด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ผลงานที่พระองค์ทรงประดิษฐ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์อีกอย่างหนึ่งก็คือ ส.ค.ส. ที่พระองค์ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ “ปรุ” อวยพรในวันปีใหม่ ซึ่งพระองค์ทรงพระราชทานถึงข้าราชการบริพารและหน่วยงานต่างๆ อยู่เป็นประจำทุกปีแม้จะทรงมีพระราชกรณียกิจมากมาย ซึ่งแต่เดิมพระองค์ทรงใช้วิธี “ปรุ” แถบเทเล็กซ์พระราชทานพรปีใหม่ โดยในบัตร ส.ค.ส. ฉบับแรก ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ มีความว่า

“ในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๒๘ นี้ ขอบใจที่ทุกคนได้ช่วยงานในด้านต่างๆ มาด้วยดี ทำให้ภารกิจทั้งหมดลุล่วงไปได้ดีพอสมควรทีเดียว วิกชีวิตมนุษย์นั้นจะให้แค่ความสุขอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องมึนๆ งงๆ มีอุปสรรคผ่านเข้ามาเสมอ ยากที่จะหลีกเลี่ยงพ้น ข้อสำคัญอยู่ที่ทุกๆ คน จะต้องเตรียมกาย เตรียมใจ และเตรียมการไว้ให้พร้อมตลอดเวลา เพื่อเผชิญและแก้ไขปัญหาไม่ประตกใจครึ้นกันนั้น ด้วยความไม่ประมาท ด้วยเหตุผล ด้วยหลักวิชาและด้วยสามัคคีธรรม จึงจะพอสอดทนให้เป็นเบา และกลับร้ายให้เป็นดีได้

ผู้ใดมีการหน้าก้ออันใดอยู่ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงไปให้ทันการนักกับเวลา โดยเต็มกำลังความรู้ความสามารถ และโดยบริสุทธิ์ใจ ผลงานของแต่ละคนจักได้ประกอบส่งเสริมกันขึ้นเป็นความสำเร็จและความมั่นคงวัฒนาของประเทศชาติในที่สุด

ท้ายบัตร ส.ค.ส. ฉบับแรกระบุว่า “กส. ๙ ปรุ” อันเป็นหลักฐานแสดงถึงการใช้เครื่องเทเล็กซ์หรือโทรพิมพ์ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ พระองค์ทรงประดิษฐ์ ส.ค.ส. ให้มีลวดลายมากขึ้น ท้ายบัตร ส.ค.ส. ระบุว่า “กส. ๙ ปรุ” จนถึงปัจจุบัน แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสื่อสารที่พระองค์ทรงใช้ในการประดิษฐ์บัตร ส.ค.ส. จากเดิมที่เคยทรง “ปรุ” พระราชทานผ่านเครื่องเทเล็กซ์ มาทรง “ปรุ” ใหม่โดยทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แทน ภาษาคอมพิวเตอร์ที่ทรงใช้ในบัตร ส.ค.ส. ประกอบด้วยพรปีใหม่พร้อมคำคมแง่คิดที่เป็นประโยชน์แก่ทหาร ตำรวจ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการในพระราชดำริ โดยทรงส่งบัตรอวยพรให้ทางโทรสาร ซึ่งสมัยก่อนเมื่อถึงช่วงเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ พระองค์จะพระราชทานพรทางวิทยุสื่อสารและทางเครื่องเทเล็กซ์ แต่ไม่เป็นที่เผยแพร่เช่นในปัจจุบัน เนื่องจากผู้ที่ได้รับพระราชทานต่างก็เก็บเอาไว้เป็นที่ระลึกในพระมหากษัตริย์คุณ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา พระองค์ได้ทรงประดิษฐ์บัตร ส.ค.ส. ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์พระราชทานพรแก่พลกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าผ่านสื่อมวลชนทุกปีเหล่าพลกนิกรทั้งหลายต่างพากันตั้งใจรอคอยผลงานของพระองค์ที่จะทรง

ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๔๒

สวัสดีปีใหม่

นี้ใคร เมื่อแลไม่เห็นมิ่งก็อดลาห
พยายามว่ายอยู่ที่คกลางมหาสมุทร
ท่านรู้อำนาจประโยชน์อะไร
จึงพยายามว่ายอยู่อย่างนี้หนักหนา

จึงจะมองไม่เห็นมิ่ง
เราก็ต้องพยายามว่าย
อยู่ที่คกลางมหาสมุทร
โศคะทั้งหลาย
มิได้สำเร็จด้วยเพียงคิด
เท่านั้น

ขอจงมีความสุขความเจริญ

Happy New Year

ก.ศ.๑ ๒๕๔ 291659 ส.ค. 2541

พระกรุณาพระราชทานให้ โดยในบัตรอวยพรปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเนื้อความและภาพจากพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกที่ทรงวาดเองโดยใช้คอมพิวเตอร์

การประดิษฐ์ ส.ค.ส. แต่ละฉบับ พระองค์มักจะทรงวาดภาพต่างๆ ประกอบพรที่พระราชทานด้วยเสมอ นอกจากนี้ พระองค์ทรงวาดภาพประกอบลงในบทพระราชนิพนธ์ต่างๆ เช่น เรื่องนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ และเรื่องพระมหาชนก เป็นต้น และบางครั้งทรงวาดภาพประกอบบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งตรามูลนิธิชัยพัฒนาที่ทรงออกแบบและวาดเอง

พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์

ในส่วนที่เกี่ยวกับศาสนานั้น มีโครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษพระไตรปิฎกและอรรถกถาตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นโครงการที่จัดทำโดยสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เนื่องจากสภามหาวิทยาลัยมหิดลได้จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุครบ ๕ รอบ ได้มีผู้เสนอโครงการจัดพิมพ์พระไตรปิฎกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยมี ดร. ศุภชัย ตั้งวงศ์ศานต์ ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และท่านเจ้าคุณสมณศักดิ์ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) เป็นผู้แทนฝ่ายสงฆ์ และให้คำปรึกษาแนะนำในฐานะผู้ใช้การดำเนินงานเป็นการนำพระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐซึ่งพิมพ์ไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ จำนวนทั้งหมด ๔๕ เล่ม บันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นอักษรภาษาไทย - บาลี แปลงเป็นโรมันในซิปาลี ตัวภาษาอังกฤษด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และพระธรรมปิฎก ได้บัญญัติศัพท์พระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า **พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์** และหลังจากที่พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์นี้แล้วเสร็จภายในเวลา ๗ เดือน มหาวิทยาลัยมหิดลได้ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อร่วมเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า โครงการนี้สมควรได้รวบรวมเอาชุดอรรถกถาและฎีกาเข้าไว้ด้วยกัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ บริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๑,๔๗๒,๙๐๐ บาท ให้แก่มหาวิทยาลัยมหิดลเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาพระไตรปิฎกและอรรถกถาต่อเนื่องจากโครงการพระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์เดิม โดยการเพิ่มพระอรรถกถาซึ่งเป็นคำอธิบายพระคัมภีร์ในพระไตรปิฎกอีกจำนวน ๕๕ เล่ม และคัมภีร์พิเศษที่เป็นฎีกาเป็นอรรถกถา และฎีกาย่อยลงไปอีก รวมทั้งหมด ๗๐ เล่ม เป็นงานที่มากขึ้นกว่าเดิมอีกถึง ๒ เท่า ต้องเพิ่มจำนวนคนทำงานจากเดิม ๔๐ คน เป็น ๘๐ คน โดยทุกคนได้ร่วมแรงร่วมใจทำงานอย่างเต็มที่ จนกระทั่งการดำเนินงานโครงการนี้เสร็จลุล่วงไปด้วยดีภายในเวลาเพียง ๘ เดือนเท่านั้น **พระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์** พร้อมด้วยโปรแกรมเรียกค้นข้อมูลจากคัมภีร์ (BUDSIR) เสร็จเรียบร้อย และได้ถูกนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔

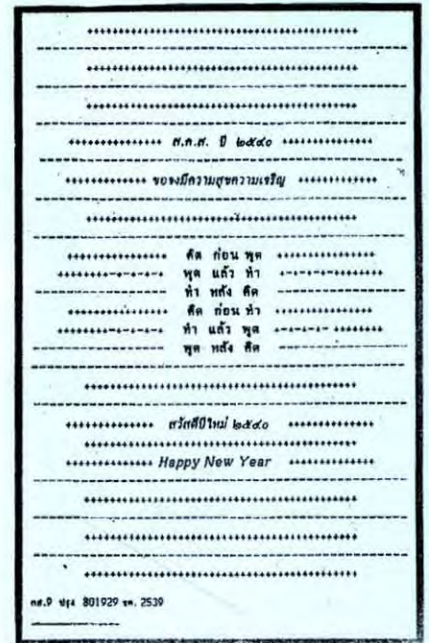
โครงการนี้นับเป็นการนำเอาวิทยาการชั้นสูงมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาอย่างแท้จริง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงศึกษาพระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์นี้ด้วยพระองค์เอง และมีพระบรมราชวินิจฉัยและพระราชวิจารณ์ในการออกแบบโปรแกรมสำหรับใช้ในการสืบค้นข้อมูล และในฐานะองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก พระองค์เป็นส่วนสนับสนุนสำคัญที่ทำให้การศึกษา

พระไตรปิฎกและอรรถกถาของโครงการนี้สำเร็จได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ นับว่าได้รวบรวมเนื้อความของพระไตรปิฎกและอรรถกถาไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และนับว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์อย่างสูงในการสืบต่อพระพุทธศาสนาให้ยืนยาวต่อไป

โครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาพระไตรปิฎกและอรรถกถา ตามพระราชดำริครั้งนี้ มีชื่อว่า BUDSIR IV เป็นโครงการที่ได้รับการพัฒนาต่อเนื่องมาจากโปรแกรม BUDSIR ซึ่งมาจากคำว่า Buddhist Scriptures Information Retrieval มีประวัติดังนี้คือ โปรแกรม BUDSIR I สามารถค้นหาคำทุกคำ ศัพท์ ทุกศัพท์ ทุกวลี ทุกพุทธวจนะ ที่มีปรากฏในพระไตรปิฎก จำนวน ๔๕ เล่ม หรือ ข้อมูลมากกว่า ๒๔.๓ ล้านตัวอักษร ที่ได้รับการบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์ ต่อมา BUDSIR II ได้รับการพัฒนาแล้วเสร็จในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งเป็นพระไตรปิฎกอักษรโรมัน สำหรับการเผยแผ่ไปยังต่างประเทศ BUDSIR III ได้รับการพัฒนาขึ้นอีกในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่องานสืบค้นที่มีความซับซ้อน สำหรับ BUDSIR IV นี้ ได้รวบรวมพระไตรปิฎก อรรถกถาและฎีกา รวมทั้งคัมภีร์ทุกเล่มที่ใช้ศึกษาหลักสูตรปริญญาธรรม นอกจากนี้ยังรวมเอา Version ที่เป็นอักษรโรมัน ซึ่งมีข้อมูลรวมทั้งสิ้น ๑๑๕ เล่ม หรือประมาณ ๔๕๐ ล้านตัวอักษรเข้าไว้ด้วยกัน นับเป็นพระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์ที่สุดในปัจจุบัน ต่อมาพบว่า การเก็บข้อมูลพระไตรปิฎกและอรรถกถาลงในฮาร์ดดิสก์มีปัญหาการเกิดไวรัส ทำให้ข้อมูลขาดหายไป มหาวิทยาลัยมหิดลจึงได้พัฒนาโครงการดังกล่าวเพิ่มเติม โดยบันทึกพระไตรปิฎกและอรรถกถาจำนวน ๑๑๕ เล่ม ลงบนแผ่น CD ROM แผ่นเดียว เรียกว่า BUDSIR ON CD ROM มีทั้งภาษาบาลีสำหรับคนไทยและภาษาโรมันไชน์สำหรับเผยแพร่ไปต่างประเทศ และพระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์บันทึกดีแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ นับเป็นการอำนวยความสะดวกอย่างมากแก่ผู้ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎก และมหาวิทยาลัยมหิดลได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ความสำเร็จในครั้งนี้ทำให้ได้รับรางวัลดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมหิดลด้านสิ่งประดิษฐ์ รางวัลดีเด่นสาขาการประดิษฐ์ของสภาวิจัยและพัฒนาแห่งชาติจากองค์การพุทธศาสนิกชนแห่งโลก และล่าสุดได้รับรางวัล DISTINGUISH AWARD ของ เบิร์กลีย์ UNIVERSITY OF CALIFORNIA เพื่อแสดงว่า เป็นครั้งแรกของโลกที่มีการบันทึกพระไตรปิฎกทั้งหมดลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งรางวัลแห่งความสำเร็จเหล่านี้เนื่องมาจากพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ และทรงรับโครงการนี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์

ทรงเป็นผู้นำการพัฒนาหุ้สื่อ หรือ Multimedia

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่เพียงแต่ทรงงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น พระองค์ทรงสนพระทัยในการศึกษาเทคนิคการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ชนิดต่างๆ บางครั้งได้ทรงเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ออกดูระบบภายในเครื่องด้วยพระองค์เอง ทรงปรับปรุง Software ใหม่ขึ้นมาใช้เอง และบางครั้งทรงแก้ไขปรับปรุง Software ในเครื่อง เช่น โปรแกรมภาษาไทย CU Writer ให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ เมื่อมีปัญหาไวรัสในเครื่องคอมพิวเตอร์เกิดขึ้น พระองค์ทรงห่วงว่าไวรัสจะทำลายข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ดังนั้น เมื่อทรงใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์จึงทรงระมัดระวังมาก และทรงเก็บ Copy ข้อมูลไว้หลายชุด

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงเป็นผู้นำการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทรงสนพระทัยในการพัฒนา Software ต่างๆ และได้สร้างโปรแกรมใหม่ขึ้น อาทิ เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเปิดงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐ นอกจากทรงแสดงตัวอักษรเทวนาครีที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว พระองค์ยังทรงแสดงให้เห็นถึงพระราชอัจฉริยภาพในการพัฒนาวิทยาการคอมพิวเตอร์อันเป็นส่วนหนึ่งของหุ้สื่อ หรือ Multimedia เช่น การทำให้คอมพิวเตอร์พูดภาษาไทยชัดขึ้น ซึ่งผู้ที่เฝ้ารับเสด็จฯ ณ ศาลาพระเกียรติและผู้ที่ยังการถ่ายทอดโทรทัศน์ในวันนั้น จะได้ยินคอมพิวเตอร์ของพระองค์กราบบังคมทูลว่า “ขอเดชะพระบารมีปกเกล้า” ดังเช่นที่ ดร. บวร ปภัสราทร ได้เคยเล่าไว้ในคราวเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการทางเทคโนโลยีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งขณะนั้นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ยังไม่พัฒนามากอย่างเช่นในปัจจุบัน ว่า

“พระองค์ได้พระราชทานคำแนะนำและคำวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์ต่องานในวันนั้นอย่างยิ่ง รวมทั้งยังได้ทรงแนะนำว่าคอมพิวเตอร์ต่อไปจะเป็นเครื่องมือสื่อสารหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยคอมพิวเตอร์จะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ก็เมื่อสามารถส่งภาพเคลื่อนไหว (Motion Picture) ที่เหมือนภาพจริงได้ควบคู่ไปกับการรับ - ส่งสัญญาณเสียงในเวลาเดียวกัน และต้องมีขีดความสามารถในการลำเลียง ข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์ได้อย่างรวดเร็ว และครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง ซึ่งคำแนะนำที่พระองค์ทรงพระราชทานในครั้งนั้น ก็คือ แนวคิดพื้นฐานของ Information Super Highway ซึ่งทรงพระราชทานในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกือบห้าปีมาแล้ว ซึ่งขณะนั้นไม่มีใครคิดว่าจะสามารถชมภาพยนตร์และสนทนากันผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ และขณะนั้นก็ยังไม่มีใครคิดว่าเครือข่าย Internet จะขยายตัวถึงด้านความเร็วในการรับ - ส่งข้อมูลและพื้นที่ครอบคลุมอย่างกว้างขวางเช่นในปัจจุบัน ซึ่งความคิดเหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อเพียงสองสามปีที่ผ่านมเท่านั้น และยังทรงรับสั่งชี้แนะแนวทางการพัฒนาโครงการ Network Conference ให้เพิ่มขีดความสามารถในการบีบอัดข้อมูลให้เล็กลง เพื่อจะได้สามารถรับส่งภาพเคลื่อนไหวได้เหมือนจริง ซึ่งก็คือหลักการที่ใช้กันอยู่ในระบบ Multimedia PC ในระยะสองสามปีที่ผ่านมานี้ และได้พระราชทานแนวทางเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลดขนาดของฮาร์ดแวร์ลงมาบรรจุใน Microchip เพื่อให้อุปกรณ์ต่างๆ มีขนาดเล็กลงสะดวกต่อการใช้งานในลักษณะเคลื่อนที่ (Mobile) ซึ่งก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในการประดิษฐ์เครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook”

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงสนพระราชหฤทัยและทรงมีพระปรีชาสามารถในด้านอินเทอร์เน็ต ดังที่ศาสตราจารย์ ดร. ศรีศักดิ์ จามรมาน ได้กล่าวไว้ว่า

“โดยที่ในปัจจุบันนี้เครือข่ายคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมที่เรียกกันว่า อินเทอร์เน็ต นับได้ว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์สิ่งใหม่ของโลก มีผู้ใช้กว่าร้อยล้านคนใน ๑๗๕ ประเทศ และคาดว่าใน ๔ ปีข้างหน้า จะมีผู้ใช้กว่า ๑,๒๐๐ ล้านคนทั่วโลก ผู้เขียนได้รับทราบจากข้าราชการบริพารว่า ทรงใช้อินเทอร์เน็ตอยู่บ่อยมากจนอาจจะ

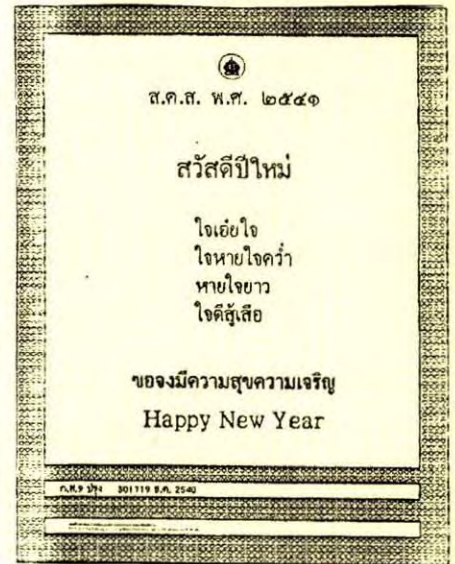
กล่าวได้ว่า ทรงพระปรีชาสามารถในด้านอินเทอร์เน็ตไม่น้อยกว่า ผู้ใดในประเทศไทย”

ในปัจจุบันวิทยาการคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของเทคโนโลยีสารสนเทศ กำลังได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง มวลมนุษยชาติต่างตระหนักดีถึงอิทธิพลของคอมพิวเตอร์ที่ทำให้วิถีชีวิตของผู้คนในโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและแพร่กระจายไปอย่างกว้างขวาง จนอาจกล่าวได้ว่า คอมพิวเตอร์กำลังกลายมาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมวลมนุษย์ชนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ในกรณีของประเทศไทยถือเป็นความโชคดียิ่งของพสกนิกรชาวไทยที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งนอกจากจะทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงบุญญาบารมีปกป้องคุ้มครองพสกนิกรของพระองค์ให้มีความเป็นอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขแล้ว พระองค์ยังทรงเป็นผู้นำทางการศึกษาวิจัย เพื่อนำประโยชน์ของศิลปวิทยาการในสาขาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่น วิทยาการคอมพิวเตอร์ พระองค์ไม่เพียงแต่จะทรงจุดประกายหรือมีพระราชดำริเท่านั้น แต่ทรงศึกษาวิจัยและพัฒนาความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เอง โดยทรงเน้นถึงการประหยัดและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังทรงสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในวิทยาการคอมพิวเตอร์ เพื่อการประยุกต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ อันนำมาซึ่งความร่วมมือเป็นสุขของพสกนิกรปวงชนชาวไทยโดยถ้วนหน้า ดังจะเห็นได้จากคำประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลได้ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ความตอนหนึ่งว่า

“...สำหรับในประเทศไทยนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเป็นผู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำประโยชน์ของวิทยาการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในกิจการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยทรงเห็นความสำคัญและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ ทรงสนับสนุนการค้นคว้าในวิทยาการคอมพิวเตอร์ ในด้านส่วนพระองค์นั้น ทรงศึกษาคิดค้นสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ด้วยพระองค์เอง ทรงประดิษฐ์รูปแบบตัวอักษรไทยที่มีลักษณะงดงามเพื่อแสดงผลบนจอภาพคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบันทึกพระราชกรณียกิจต่างๆ และทรงติดตั้งเครือข่าย สื่อสารคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนพระราชภารกิจต่างๆ

ในส่วนที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมหิดลนั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาวิทยาลัยมหิดลจัดทำโครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาพระไตรปิฎก และชุดอรรถกถา นับเป็นโครงการที่นำวิทยาการ ระดับสูงมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลเนื้อหาทางด้านพระพุทธศาสนา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงศึกษาพระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์นี้ด้วยพระองค์เอง และมีพระบรมราชวินิจฉัย และพระราชวิจารณ์ในการออกแบบโปรแกรม BUDSIR IV สำหรับใช้ในการสืบค้นพระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับคอมพิวเตอร์นี้ นอกเหนือจากการพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อสนับสนุนโครงการจนเป็นผลสำเร็จด้วยดี ปรากฏเป็นพระเกียรติคุณที่ก้องอยู่ในวงการวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน...”

มักกะสัน

=====วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ =====

ภารกิจหลัก : หน้าแล้ง กำจัดน้ำใส่โครก ด้วยผักตบชวา

: หนัสน้ำ เก็บกักและระบายน้ำ

ภารกิจรอง : ทำปุ๋ยหมัก, เชื้อเพลิง, เชื้อसान จากผักตบ

ปลูกผักน้ำอื่นๆ ผักบุงเป็นต้น

เลี้ยงปลา

(สวนสาธารณะไม่เกี่ยว)

ยกคัน รอบบึง 80 ซ.ม. คลองสามเส้น 50 ซ.ม.

“เทคโนโลยีทุกอย่างมีประโยชน์ แต่จะต้องรู้ลึกลงมาเพื่อให้ถูกกับสถานการณ์ เช่น ระบบโทรศัพท์บ้านเราตอนนี้ใช้ระบบสายโทรศัพท์ ในประเทศยังใช้ไมโครเวฟซึ่งมีปัญหา มีควมขาดแคลน มีควมไม่ชัดเจน ระบบดาวเทียมที่ทันสมัยก็อาจจะนำมาใช้ได้ดีในแง่ของโทรศัพท์ และดาวเทียมก็สามารถที่จะติดต่อได้ดีในระยะไกล ที่ว่าดีในระยะไกลก็หมายความว่า หากใช้ดาวเทียมจากแค่สามเส้นไปบางเส้นมันก็ไม่คุ้ม เป็นการขี้ข้างจับตั้งแค้น และเรื่องเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างนี้ หากไม่มีการเตรียมระบบไว้รองรับก็จะยุ่ง คือ มีของมาใช้แต่ใช้ไม่ได้ หรือใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่”

(ความตอนหนึ่งจาก พระราชดำรัสพระราชทานแก่
คณะผู้จัดทำนิตยสารگرانสปอร์ต แอนด์ คอมมูนิเคชั่น
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๒)

พระราชอัจฉริยภาพ ด้านสื่อสารผ่านดาวเทียม

นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอันยิ่งใหญ่ต่อชีวิตจิตใจของพลสกนิกรชาวไทย ที่ดำเนินอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข ภายใต้ร่มพระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๕ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงดำรงอยู่ในทศพิธราชธรรม ทรงใฝ่พระทัยในทุกข์สุขของปวงชน ทรงอุทิศพระองค์บำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการด้วยพระวิริยะ พระอุตสาหะ โดยมีได้ทรงคำนึงถึงความลำบากพระวรกาย และทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์ พระราชทานเพื่อความ สุขของอาณาประชาราษฎร์เสมอมา

ด้วยทรงมีน้ำพระราชหฤทัยเปี่ยมไปด้วยพระเมตตาคุณ กอปรกับพระราชอัจฉริยภาพในหลายสาขาวิชา พระองค์จึงทรงเป็นที่เทิดทูน และแซ่ซ้องสรรเสริญ ทั้งในหมู่ชาวไทย และชาวต่างประเทศจนล้นพ้นพรรณนา ทรงได้รับการเทิดทูนให้เป็นจอมทัพไทย กษัตริย์เกษตร กษัตริย์นักวิทยาศาสตร์ กษัตริย์นักกีฬา อัครศิลปิน และกษัตริย์นักพัฒนา ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติยาวนานตราบนานกาลปัจจุบัน

พระราชอัจฉริยภาพในด้านต่างๆ แห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงนำมาใช้เพื่อประโยชน์สุขของพลสกนิกรทั้งหลายทั้งปวง ดังจะเห็นได้จากพระราชอัจฉริยภาพด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้ง ปลื้มปิติยินดีแก่ข้าทูลละอองธุลีพระบาทในวงการสื่อสารทุกคน ทุกหมู่เหล่าว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์อัจฉริยะมาตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ทรงเคยมีรับสั่งกับ ดร. ประสิทธิ์ ทีฆพุมิ อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อคราวที่ได้มีการถวายนงานการสาธิตการติดต่อสื่อสารผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่และคอมพิวเตอร์แบบพกพา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ว่า

“เมื่อทรงพระเยาว์เพียง ๑๑ พรรษา ทรงทดลองนำไฟฟ้าสายเดียว มาเล่นรอกไฟในพระราชวัง ต่อมาเมื่อพระชนมายุได้ ๒๐ กว่าพรรษา พระองค์ ทรงทราบข่าวว่ามีนักวิทยาศาสตร์ผู้หนึ่งมีชื่อเสียงมากทำการทดลองไฟฟ้าสายเดียว”

การทดลองเช่นนี้ พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ อดีตอธิบดีกรมไปรษณีย์ โทรเลข ผู้ถวายงานรับใช้ใกล้ชิดด้านวิทยุสื่อสารได้กล่าวเทิดพระเกียรติว่า เป็นการแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถที่ทรงทราบถึงหลักวิชาการระบบไฟฟ้าสายเดียว ซึ่งถือว่าพื้นดินเป็นสายนำไฟฟ้าให้ครบวงจรได้สายหนึ่ง

ความสนพระทัยในวิชาไฟฟ้า เป็นเหตุจูงใจให้ทรงโปรดที่จะศึกษาวิทยาการ ในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ และทรงมีผีพระหัตถ์เป็นเยี่ยม ไม่ว่าจะเป็ช่างไม้ ช่างโลหะ ช่างกล หรือช่างวิทยุ ดังจะเห็นได้จากทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งสถานวิทยุ กระจายเสียงขึ้นในพระที่นั่งอัมพรสถานพระราชทานชื่อว่า “สถานวิทยุ อ.ส.พระราชวัง ดุสิต” เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ปัจจุบันสถานวิทยุแห่งนี้ก็ยังคงดำเนินการกระจายเสียงเป็น สื่อกลางสร้างความเข้าใจให้ความรู้ ความบันเทิงแก่พลนิกรของพระองค์ นอกจากนี้ ในด้านการติดต่อสื่อสารทางวิทยุ ทรงเป็นรองช้ช้ขึ้นนำทางสว่างให้แก่ข้าทูลละออง ธุลีพระบาทในวงการสื่อสารทุกหมู่เหล่า อันยากที่จะมีผู้ใดเสมอเหมือน นับเป็น พระมหากษัตริย์คุณยั้งนัก

สำหรับพระราชอัจฉริยภาพด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียม เริ่มต้นจากการ ที่ประเทศไทย โดยกรมไปรษณีย์โทรเลขได้นำดาวเทียม Intelsat มาใช้ในการติดต่อ สื่อสารระหว่างประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ นายศรีภูมิ ศุขเนตร รองอธิบดีกรม ไปรษณีย์โทรเลขในขณะนั้น ได้มีโอกาสถวายงานแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อทรงมีรับสั่งทางโทรศัพท์กับสมเด็จพระ บรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ขณะที่ทรงกำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศ ออสเตรเลีย ด้วยสัญญาณสื่อสารผ่านดาวเทียม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระทัยในเทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมเป็นอย่างยิ่ง และได้ทรงศึกษาและ ติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการด้านนี้อย่างใกล้ชิด และด้วยพระปรีชาสามารถ ทรงรอบรู้ในการสื่อสารสมัยใหม่จนผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในบางครั้งก็ไม่สามารถ กราบบังคมทูลตอบปัญหาเมื่อมีพระราชดำรัสสอบถามได้ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ได้ ทรงพระราชทานคำแนะนำ พระราชทานกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านนี้ เนื่องจากในขณะนั้นยังเป็นเทคโนโลยีที่ยุ่ยากสำหรับประเทศกำลังพัฒนาอย่าง ประเทศไทย และได้ทรงแสดงความชื่นชม ความพอพระราชหฤทัย เมื่อประเทศไทย สามารถจัดให้มีการถ่ายทอดสดการไปเหยียบดวงจันทร์ครั้งแรกของมนุษย์โดย ยานอวกาศอะพอลโล ๑๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒

Spirit of Chiang Mai

Spirit of Chiang Mai เป็นบันทึกเหตุการณ์สำคัญอีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์กิจการสื่อสารดาวเทียมของโลก เมื่อประเทศไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการการบริหารขององค์การโทรคมนาคมทางดาวเทียมระหว่างประเทศ (Intelsat) ครั้งที่ ๑๓ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๖ มกราคม ๒๕๑๘ และคณะกรรมการบริหารของ Intelsat ประมาณ ๔๘ คน เจ้าหน้าที่องค์การฯ ประมาณ ๓๔ คน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยของกรมไปรษณีย์โทรเลข จำนวน ๑๒ คน ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ในบ่ายวันเสาร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๘

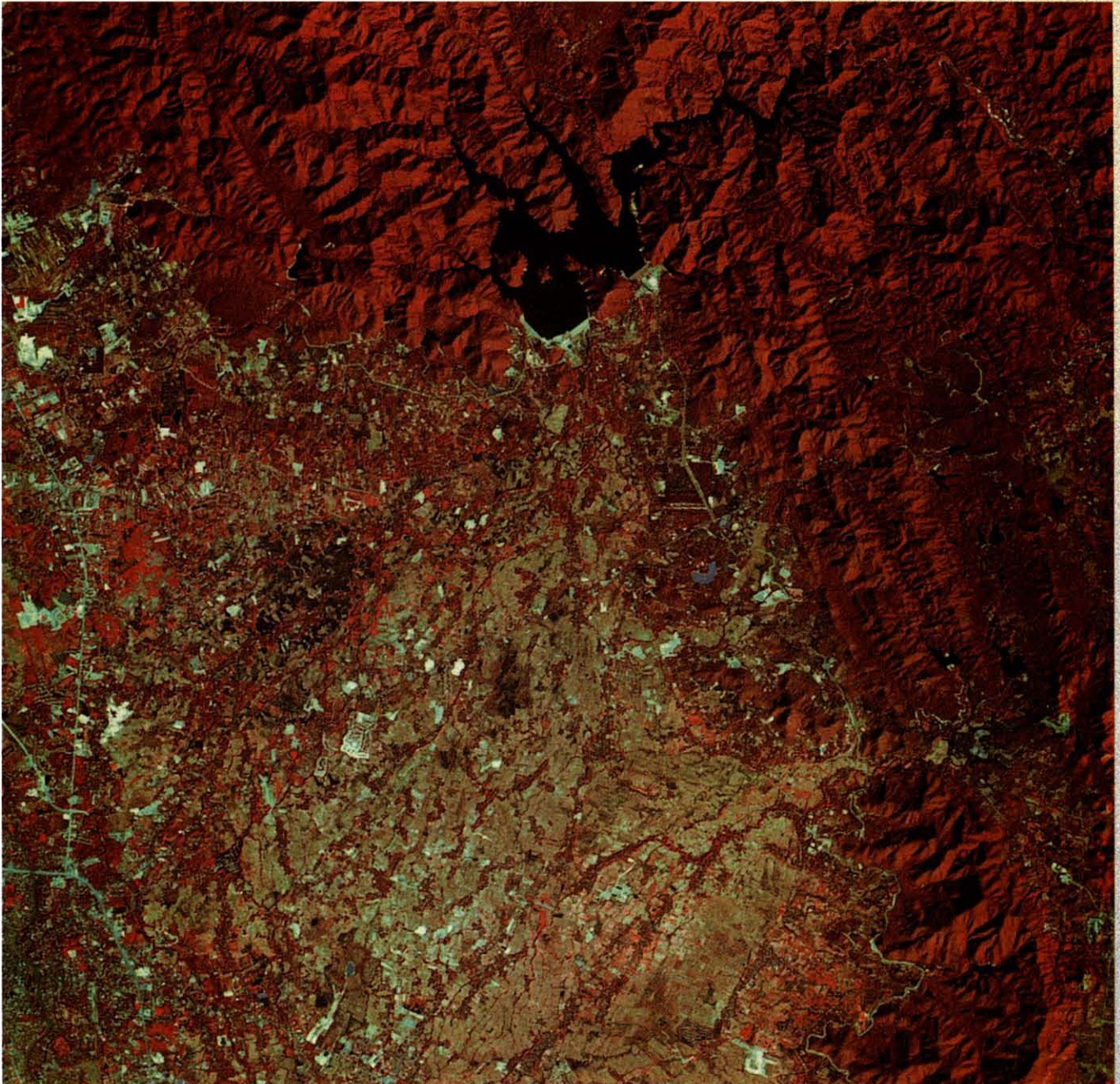
นายศรีภูมิ ศุขเนตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขในขณะนั้น ได้กล่าวถวายรายงานเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และสถานภาพขององค์การโทรคมนาคมทางดาวเทียมระหว่างประเทศ และวัตถุประสงค์ในการจัดประชุมครั้งนั้นในประเทศไทย ก็เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาถึงโครงการค้นคว้า และพัฒนาระบบการสื่อสารดาวเทียมสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งมีมูลค่าเป็นเงินหลายล้านเหรียญอเมริกัน

เมื่อเสร็จจากการถวายรายงาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชปฏิสันถารกับผู้เข้าเฝ้าฯ อย่างทั่วถึง และได้พระราชทานเลี้ยงสุธารสชา ในโอกาสนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับกิจการสื่อสารผ่านดาวเทียม ซึ่งในขณะนั้นเพิ่งเริ่มต้นมาได้เพียง ๑๐ ปี อย่างละเอียด ทรงพระราชทานพระราชดำรินด้านวิทยุสื่อสาร เช่น การกระจายและการรบกวนของคลื่นวิทยุ ประสบการณ์ในการรับ - ส่งวิทยุด้วยคลื่นขนาดต่างๆ พัฒนาการทางด้านกิจการสื่อสาร ฯลฯ อันยังความประหลาดใจเป็นล้นพ้นแก่คณะกรรมการบริหารของ Intelsat ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านการสื่อสารของโลกที่ได้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราทรงพระปรีชาสามารถในด้านการสื่อสารเป็นเยี่ยม อย่างที่เขาเหล่านั้นมิเคยได้คาดหมายมาก่อนเลย

บรรดาผู้ที่ได้ร่วมโต๊ะเสวย รวมทั้งทุกคนที่ได้เข้าเฝ้าฯ และรับพระราชทานเลี้ยงสุธารสชา ต่างมีความปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นจนลืมนึกถึงความลำบากในการเดินทางขึ้นไปเฝ้าฯ ครั้งนั้น ซึ่งเต็มไปด้วยหมอกหนาทึบและทางคดเคี้ยวชันน่าอันตราย และในการเดินทางลงจากพระตำหนักฯ ก็มีได้มีใครสนใจต่อถนนหนทางหรืออากาศ ทุกคนจะคุยกันถึงแต่พระราชจริยาวัตร พระปรีชาสามารถ และดื่มด่ำอยู่กับความปิติที่ตนได้รับ

แม้แต่ในการประชุมของคณะกรรมการบริหารครั้งต่อๆ ไป ซึ่งขณะนั้นประชุมกันทุกๆ ๓ เดือนส่วนใหญ่ ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และปีละครั้งในประเทศสมาชิกที่หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ คณะกรรมการบริหารขององค์การฯ ก็ยังคงกล่าวขวัญถึงการประชุมในประเทศไทย และการเข้าเฝ้าฯ ทูลละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ อย่างมิรู้ลืม เมื่อมีปัญหาใดที่ขบคิดได้ยาก หรือมีการขัดแย้งที่หาข้อยุติไม่ได้ คณะกรรมการบริหารก็จะขอให้ทุกคนระลึกถึง Spirit of Chiang Mai แล้วการประชุมก็จะผ่านพ้นปัญหา และข้อขัดแย้งไปด้วยดี

Spirit of Chiang Mai ในองค์การโทรคมนาคมทางดาวเทียมระหว่างประเทศ จึงเป็นสปีริตที่ไม่ตาย เป็นสปีริตที่แสดงออกซึ่งความร่วมมือร่วมใจ ด้วยความประสานประโยชน์เพื่อความสำเร็จของกิจการสื่อสารดาวเทียมของโลก ทั้งนี้ โดยอาศัยพระบารมีพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชนั่นเอง

ภาพถ่ายดาวเทียมบริเวณเขื่อนแม่กวง
อุคมธำรา

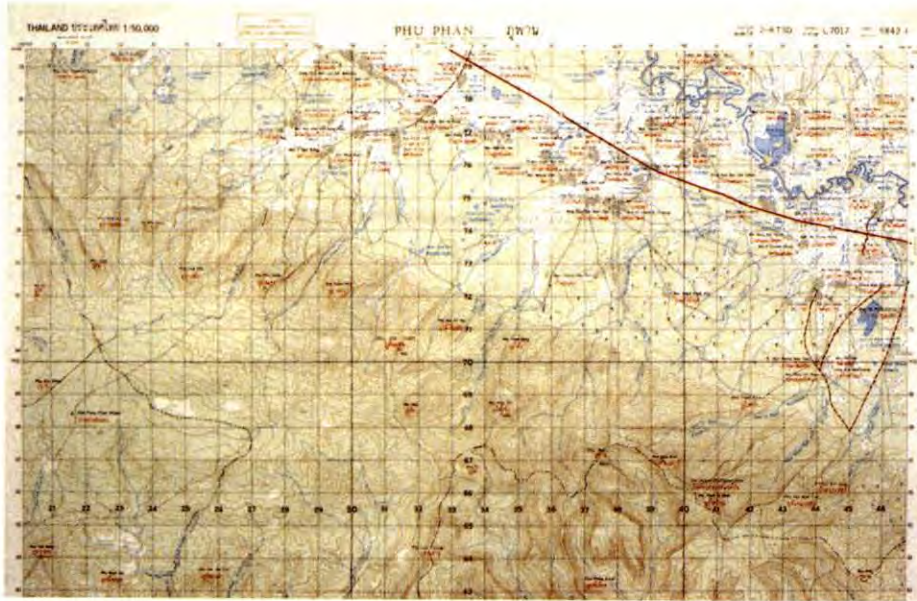
ดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ

ด้วยทรงมีพระราชหฤทัยห่วงใยในทุกข์สุขของราษฎรมากกว่าทุกข์สุขของพระองค์เอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงทุ่มเทพระวรกาย พระสติปัญญา ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลกนิกรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในท้องถื่นทุรกันดารที่มีความขาดแคลนในหลายสิ่งหลายอย่าง แม้แต่ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ อันได้แก่ แหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ดังนั้น ในการเสด็จฯ แปรพระราชฐานทุกครั้ง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในทุกพื้นที่ จึงยังความปลาบปลื้มในพระบารมี และพระมหากรุณาธิคุณยิ่งนัก ภาพที่ประชาชนพบเห็น

และจำได้ติดตาตรึงใจ คือ ภาพที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระเสโทชุ่มพระพักตร์และพระวรกาย ทรงถือแผนที่ขนาดใหญ่ ทรงคล้องกล้องถ่ายรูปไว้ที่พระศอก และทรงพกเครื่องวิทยุสื่อสารติดตัวไว้เสมอ ทั้งนี้ ในขณะที่เสด็จพระราชดำเนินในท้องถิ่นทุรกันดาร ได้ทรงสำรวจพื้นที่ สภาพภูมิประเทศ และทรงสอบถามราษฎรเกี่ยวกับอาชีพ สภาพหมู่บ้าน ดินฟ้าอากาศ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลรายละเอียดเหล่านี้ จึงเป็นที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งปัจจุบันมีมากกว่า ๒,๐๐๐ โครงการ ในการที่จะยกระดับการครองชีพของประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารและขาดแคลน อันเป็นคุณแก่ชีวิตอย่างมหาศาล

นอกเหนือจากการเสด็จ แปรพระราชฐาน เพื่อให้ได้รับทราบความด้วยพระเนตรพระกรรณแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงสนพระทัยในวิทยาการของการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติด้วยภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายจากดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติที่ประเทศไทยใช้อยู่ ได้แก่ ดาวเทียม LANDSAT-5 และดาวเทียม NOAA-14 ของประเทศสหรัฐอเมริกา ดาวเทียม SPOT-2 ของประเทศ

ฝรั่งเศส ดาวเทียม ERS-2 ขององค์การอวกาศแห่งยุโรป ดาวเทียม RADARSAT-1 ขององค์การอวกาศแคนาดา และดาวเทียม IRS-1C ของประเทศอินเดีย พระองค์ทรงนำข้อมูลการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ อาทิเช่น การใช้ที่ดิน การป่าไม้ การเกษตร ธรณีวิทยา อุทกวิทยา สมุทรศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม มาประยุกต์ใช้เพื่อการวางแผนการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรงแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินในแหล่งต้นน้ำลำธารบนภูเขาสูง บนพื้นที่สูง ที่ประชาชนได้รู้จักด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และได้ทรงวางแผนการใช้ที่ดินลุ่มน้ำภาคเหนือของประเทศไทย เมื่อทรงเข้าร่วมการสัมมนาการประยุกต์เทคโนโลยีการถ่ายภาพทางอากาศและดาวเทียม ในการวางแผนการใช้ที่ดินลุ่มน้ำทางเหนือของประเทศไทยพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ โรงแรมริศคำ จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการหนึ่งที่ได้นำข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาแหล่งน้ำในท้องถิ่นทั่วประเทศ เป็นการจัดการทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติเดิม และแหล่งน้ำใหม่ เช่น อ่างเก็บน้ำ และฝายเพื่อเก็บน้ำจากธรรมชาติตามฤดูกาล ระบายน้ำให้ราษฎรได้ใช้ในชีวิตประจำวัน และทำการเกษตรได้ต่อเนื่องตลอดปี ผลการพัฒนาแหล่งน้ำมีปรากฏในแผนที่เพียงบางส่วน แต่จะปรากฏทั้งหมดในภาพถ่ายข้อมูลดาวเทียม ดังนั้น ข้อมูลเหล่านี้จึงให้ประโยชน์ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสภาพแหล่งน้ำ พื้นที่รับน้ำ และพื้นที่ใช้ประโยชน์ได้ด้วย

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ก็เป็นอีกโครงการหนึ่ง ที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ทูลเกล้าฯ ถวายภาพถ่ายจากดาวเทียมผ่านคณะองคมนตรี เพื่อทรงติดตามความคืบหน้าของโครงการ เดิมสภาพพื้นที่ในบริเวณลุ่มน้ำป่าสักจะมีน้ำท่วมขังในฤดูมรสุม และน้ำแล้งในฤดูแล้ง พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำริให้รัฐบาลดำเนินการสร้างเขื่อนป่าสักที่อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย พื้นที่เก็บกักน้ำของเขื่อนป่าสักจะครอบคลุมพื้นที่ลุ่มเดิมของแม่น้ำป่าสักในบริเวณจังหวัดลพบุรี และจังหวัดสระบุรี ทำให้เกษตรกรในบริเวณดังกล่าวได้ใช้ประโยชน์จากน้ำในช่วงฤดูแล้งและเป็นแนวกันน้ำไม่ให้ไหลเข้ามาสู่พระนครอย่างรวดเร็วเกินไปในฤดูฝน ภาพถ่ายจากดาวเทียมสำรวจทรัพยากร LANDSAT สามารถให้รายละเอียดแนวเขื่อนปิดกั้นลำน้ำ สภาพการเก็บกักน้ำของอ่างในขณะนั้น การใช้ประโยชน์ที่ดินรอบอ่าง และข้อมูลอื่นๆ อีกมากมายที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณ และพระปรีชาสามารถที่ทรงศึกษาวิธีการใช้แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายข้อมูลดาวเทียม และทรงนำข้อมูลรายละเอียดเหล่านี้มาวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำ จัดการการใช้ที่ดินของเกษตรกร ตลอดจนการป้องกันการรुक้าทำลายทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ทรงช่วยเหลือราษฎรนับตั้งแต่วรากเหง้าของปัญหา คือ การมีที่ทำกิน มีแหล่งน้ำ และทรงแนะนำให้รู้จักทำมาหากินอย่างพอเพียง พระเมตตาบารมีของพระองค์เป็นดังสายฝนโปรยปรายให้ความชุ่มชื้นทุกหย่อมหญ้า ไม่นเล็กและใหญ่ได้อาศัยอยู่ในพื้นแผ่นดินไทยและได้ร่วมพระบารมีอย่างร่มเย็น

ขณะนี้การก่อสร้างเขื่อนป่าสัก ตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้สำเร็จลุล่วงลงแล้ว รัฐบาลจึงได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยกำหนดวันเสด็จฯ เป็นองค์ประธานในพิธีเปิดเขื่อนป่าสัก ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ซึ่งพิธีเปิดเขื่อนป่าสักจะเป็นงานพระราชพิธีอีกงานหนึ่งในงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒

ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในกิจการสื่อสารอุตุนิยมวิทยา มาเป็นระยะเวลายาวนาน ด้วยทรงพิจารณาเห็นว่ากิจการอุตุนิยมวิทยามีผลกระทบต่อกรดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร การรู้จักสภาวะอากาศจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเพาะปลูก สามารถช่วยให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้มาก ด้วยเหตุนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยาหลายท่าน ถวายงานด้านการจัดเตรียมแผนที่ลักษณะอากาศ การพยากรณ์อากาศ ร่วมกับกิจการฝนหลวงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ในการพยากรณ์ลักษณะอากาศ พระองค์ทรงใช้ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาจากภาพถ่ายดาวเทียม อาทิเช่น ดาวเทียม GMS ของประเทศญี่ปุ่น ดาวเทียม INSAT ของประเทศอินเดีย ดาวเทียม NOAA ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยา

จะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประจำทุกวัน ร่วมกับข้อมูลจากต่างประเทศที่ทรงเลือกเองจากระบบสื่อสารต่างๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ใช้คอมพิวเตอร์เรียกข้อมูลจากเครือข่าย Internet เพื่อทรงพระราชวินิจฉัยลักษณะอากาศที่จะมีผลกระทบต่อประเทศไทย ดังความในหนังสือพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันจันทร์ที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ว่า

“เมืองไทยนี้เวียงจริงๆ แต่ก็มีเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น นำท่วมก็รู้สึกเดือดร้อนกันมาก และไม่ใช่เฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่เดือดร้อน มีตั้งแต่ภาคเหนือ ลงมาถึงภาคใต้ ภาคอีสานก็มี ...เมื่อนำท่วมอยู่จนจะแห้งแล้งทางอุตุนิยมวิทยา โดยนายสมิทธ ธรรมสโรช ได้ส่งพยากรณ์อากาศมาให้ และเขียนไว้เป็นโน้ตบอกว่า “กรมอุตุนิยมฯ ถวายเกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ และเกี่ยวกับการพยากรณ์การเคลื่อนไหวของพายุ” เปิดดู เขาบอกว่า “ถวาย” ต่อด้วย “เพื่อทรงพิจารณา” ดูแล้วก็ทึ่งใจอยู่ เพราะว่าดูในแผนที่อากาศ พายุแอนเจิลล่า อ้วนจ้ำม่ำ อ้วนเหมือน “แอนเจิลล่า” ในการดูน “ป๊อบอาย”...

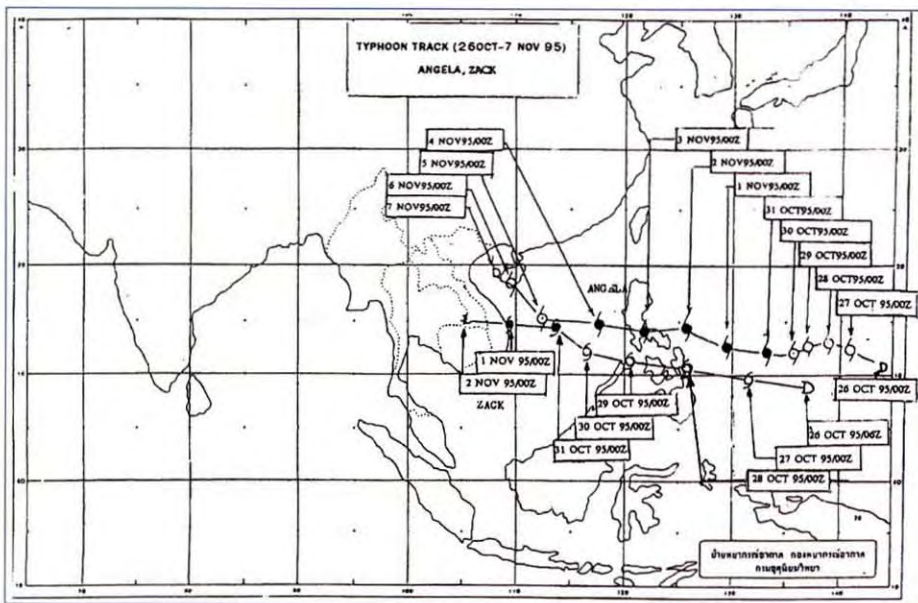

คุณสมิทธฯ ก็บอกว่า “แอนเจลา” นี่เป็นซูเปอร์ไต้ฝุ่น น่ากลัว คร่าชีวิตในฟิลิปปินส์ดูเหมือนเป็นพันกว่า ผ่านมาแล้วมาในทะเลจีนใต้... ได้รับพยากรณ์อากาศนั้นตอนบ่าย ก็บ่ายแก่ๆ มาดู เอ้! เราจะทำอย่างไร ก็ดูมาถึงประมาณตีหนึ่งแล้ว ก็รู้สึกว่าจะต้องใช้ “ไอที” (IT) หน่อย ใช้ “Information Technology” เอ้! รู้สึกว่า “แอนเจลา” จะแพ๊แรง จะต้องบอก ต้องเผยให้ทราบว่าจะ แพ๊แรง “นางมณีเมขลา”ก็เลยบอกไปตอนตีหนึ่งว่า ให้บอกกรมอุตุนิยมฯ ว่า พຽ่งนี้ - จะหมายถึงพຽ่งนี้แบบไทย หรือพຽ่งนี้แบบฝรั่งก็ไม่ทราบ แต่ว่า พຽ่งนี้จะกลายเป็นดีเปรสชัน และต่อไปอีกสองวันจะเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำที่จะอยู่แถวๆ ไทหล่าหรือเข้าไปเมืองจีน ก็ตอนข้อพิจารณาอย่างนี้”

วันรุ่งขึ้นก็ดูไอที (IT) ต่อไป เอ้! ตันะ ที่เราพูดนั้นนะ นับว่าถูกต้องพอสมควร แต่ว่าทางวิทยุพวก ซีเอ็นเอ็น (CNN) พวก บีบีซี (BBC) เขาก็ยังบอกว่าเป็นไต้ฝุ่น วันรุ่งขึ้นก็เป็นไต้ฝุ่น วันต่อไปก็เป็น ซีเวียร์-ทรอปิคอลสตอร์ม (Severe Tropical Storm) เป็นพายุโซนร้อนที่รุนแรง

แต่คุณไม่รุนแรง เราก็นึกขึ้นมาว่าเมืองไทยไม่เป็นอะไร..... “คุณแอนเจลล่า” ไม่เข้า แต่คุณสมิทธฯ บอกว่าเข้า ขอโทษคุณสมิทธฯ วันก่อนนี่มาพบ แล้วถามว่า ทำอย่างไร ก็เลยบอกว่ามันโอเค “นางมณีเมขลา” ไปเจอจากก็ได้พลดี ถ้ามา แบบที่เคยมา เพราะเคยมีได้พายุใหญ่ๆ เข้าเวียดนามมา แล้วเข้ามาในเมืองไทย ผ่านแนวมุกดาหาร หรือแนวอุบลฯ ถ้าเข้ามาน่าจะพัง พังจริงๆ แต่คราวนี้ ไม่เป็นอะไร....

พระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านอุตุนิยมวิทยา และพระเมตตาบารมี ได้ช่วยปกป้องคุ้มครองประเทศชาติและประชาชนให้รอดพ้น จากภัยพิบัติหลายครั้งหลายหน พระองค์ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพยากรณ์ลักษณะอากาศด้วยพระองค์เองอย่างแม่นยำ ลักษณะ อากาศแบบใด เกิดขึ้นที่ใด หรือจะมีภัยธรรมชาติเกิดขึ้นในพื้นที่ใด พระองค์ทรง สามารถพยากรณ์ล่วงหน้าได้ก่อนที่ทางกรมอุตุนิยมวิทยาจะพยากรณ์ได้ ดังนั้น จึงไม่น่าประหลาดใจที่บ่อยครั้งหน่วยบรรเทาทุกข์ของพระองค์ โดยเฉพาะมูลนิธิ ราชประชานุเคราะห์จะสามารถไปถึงจุดที่ประชาชนได้รับอันตรายก่อนที่หน่วยงาน อื่นๆ ของรัฐบาลจะเข้าไปถึงเสมอ กรณีที่ลักษณะอากาศแปรปรวน มีผลกระทบต่อ ความเสียหายของประเทศอย่างแน่นอน ก็จะมีพระราชทานคำแนะนำแก่หน่วยงาน เกี่ยวข้อง เพื่อให้เร่งดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา เช่น ใน บริเวณที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำ หรือมีน้ำท่วมฉับพลัน จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมชลประทานสร้าง คู คลอง หรือเขื่อน เพื่อป้องกันมิให้น้ำไหลมาท่วมในที่ลุ่ม

ได้รวดเร็วทัน หรือทำการขุดลอก คู คลอง หนอง บึง หรือลำคลองชลประทาน เพื่อแจกจ่ายน้ำไปยังพื้นที่ราบ หรือที่ทุรกันดาร เพื่อช่วยให้สามารถเพาะปลูกได้ในฤดูแล้ง ทั้งนี้ ก่อนจะเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะทรงศึกษาค้นคว้าอย่างรอบคอบเสียก่อนว่าจะมีผลประโยชน์เกิดขึ้นอย่างไร สิ่งลงทุนไปจะมีผลดีมากกว่าผลเสียหรือเปล่า ดังที่นายสมิทธ ธรรมสโรช ได้น้อมเกล้าฯ รับพระราชทานพระราชกระแสเสมอว่า “OUR LOSS IS OUR GAIN” และคำอธิบายเกี่ยวกับพระบรมราโชบายนี้ ปรากฏชัดเจนดังตัวอย่างการดำเนินงานโครงการตามแนวพระราชดำริ จัดทำแก้มลิงธรรมชาติ บริเวณหนองใหญ่ จังหวัดชุมพร เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัย โดยการขุดคลองล้อมรอบหนองน้ำ ขุดลอกคูริมคลองชลประทาน ทำการก่อสร้างประตูระบายน้ำ และทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อโครงการฯ เป็นจำนวนถึงสามสิบล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาคู่ที่เกิดขึ้นแล้ว และมีผลสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินนับพันล้านบาท มิให้มีโอกาสเกิดขึ้นอีก ดังความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๒ ดังนี้

“เมื่อปี ๔๐ มีน้ำท่วมที่ตัวเมืองชุมพร ท่วมทั่วคน อย่างที่โรงพยาบาล คนที่เข้าไปในโรงพยาบาลพายเรือเข้าไป เข้าไปในอาคาร แม้จะในห้องเอกซเรย์ น้ำก็ท่วมเครื่องเอกซเรย์เสียหาย เคราะห์ดี แพทย์ที่เป็นรังสีแพทย์นั้นตัวโต ก็ไม่จมน้ำตาย ถ้าเป็นตัวเล็ก ๆ ก็คง ลุยเข้าไปในห้องเอกซเรย์ไม่ได้ ก็เห็นได้ว่า น้ำมันท่วมอย่างร้ายแรงมาก อย่างรถยนต์หรือสิ่งของที่อยู่ในบ้าน บนถนน ก็เสียหาย ไปหมด นับเงินเป็นพันล้าน.....

.... ในปี ๔๐ นั้น ส่งคนไปและเขาไปสำรวจก็ เมื่อสำรวจแล้ว ก็เห็นได้ว่ามีทางที่จะป้องกัน คือ มีคลองของชลประทานได้สร้างแล้ว ก็เป็นความดีของเขา แต่คลองนั้นไม่ทะลุ คลองไม่ทะลุเพราะเหตุว่า ตรงที่ ควรจะทะลุนั้น เป็นเนินเป็นสันขึ้นมา ก็ต้องเจาะ จะต้องขุด ก็บอก บอกว่า มีแผนแล้ว แต่ยังไม่ถึงงบประมาณ แล้วก็ได้ถามเขาว่า ถ้ามีงบประมาณ จะสร้าง จะทำได้ไหม จะเจาะให้ทะลุได้ไหม เขาบอกว่าได้ ก็เลยนึกว่า จะให้ทางราชการ แม้จะเป็นเวลาที่เศรษฐกิจตกต่ำ ก็ควรจะอนุมัติได้ เขาก็บอกอนุมัติได้ แต่เงินก็ยังมี ฉะนั้น ถึงได้ให้เงินสามสิบล้านนี้ ก็จะทำให้บริษัทรับเหมาสามารถซื้อน้ำมันและจ่ายเงินค่าตอบแทน สำหรับคนงาน ให้เขาขุด แล้วก็เขาก็บอกตอนนั้นว่า โครงการนี้จะสำเร็จ จะแล้วเสร็จในปี ๔๒ คือ ปีปัจจุบันนี้ ถ้าเสร็จในปี ๔๒ จะต้อง ประสบน้ำท่วมใหญ่ ๒ ครั้ง ก็เป็นอย่างที่ว่าพันทศร้อยล้าน ความเสียหาย จึงบอกกว่าสามสิบล้านนี้เอาไป แต่ทำแล้วต้องทำเสร็จภายใน เดือนเดียว เขาก็บอกไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ ก็เลยให้อย่างมาก ๒ เดือน ๒ เดือนนี้เพราะเหตุใด ก็เพราะเห็นว่าในระยะนั้นจะมีพายุเข้ามา ๒ เดือนข้างหน้า นั้น ตอนนั้นรู้ว่าต้องมีพายุลักษณะเป็นอย่างนั้น ลงท้าย เขาก็ทำ ก็ยอมทำ มีปัญหานานาประการ ขุดคลองนั้นชาวบ้านไม่ยอม เพราะว่าถ้าขุดแล้ว ถนนที่ข้ามไปก็ถูกตัด ก็ต้องสร้างสะพาน ต้องสร้าง สะพานให้ประชาชนสัญจรได้ ที่จริงมีสะพานแล้วอีกส่วนแต่อ้อมไป ฉะนั้น ก็ยอม ยอมเสียเงินอีก ให้สร้างสะพาน ในที่สุดก็เสร็จภายใน ๒ เดือนพอดี ๒ เดือนพายุก็มาตามที่คาดคะเน....

...ในที่สุดเขาก็เข้าใจ แต่ต้องแสดง จะเรียกว่าอภิหาร ให้เขา ทราบ คราวที่เดินทางไป ไปเอง ไปดู สำรวจผลดีที่เราทำ ไปจอดที่ สะพานแห่งหนึ่ง ซึ่งถ้าชะโงกดูแล้ว ไม่มีแม่น้ำ ไม่มีแม่แต่คลองหรือ ลำธารผ่าน แต่ก็ได้บอกกับท่านที่อยู่ตรงนั้น บอกว่าตรงนี้เวลาน้ำท่วม น้ำผ่านมาใช่ไหม เขาบอกใช่ ครั้งก่อนนี้ที่ท่วมมาก น้ำผ่านเหนือราวสะพาน ด้วยซ้ำไป...”

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงเอื้ออาทร และห่วงใยประชาชน จึงทรงทุ่มเทพระสติปัญญา พระวรกาย ศึกษาค้นคว้าวิทยาการสมัยใหม่ด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียม ด้านคอมพิวเตอร์ และสื่อสารอวกาศอุตุนิยมวิทยา เพื่อจะนำประโยชน์มาใช้ในการบรรเทาความเดือดร้อนทุกข์ยากให้แก่พสกนิกร ด้วยพระวิจรรณญาณอันเฉียบคม ผลปรากฏเป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและในระดับระหว่างประเทศ ดังนั้น เนื่องในมหามงคลวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก โดยศาสตราจารย์ ดร. กอดวิน โอ. พี. โอบาชิ เลขาธิการองค์การฯ จึงขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายโล่สัญลักษณ์ และประกาศเกียรติคุณขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสดุดีพระปรีชาสามารถและพระราชอัจฉริยภาพ ที่ทรงนำความรู้และพระราชวินิจฉัยสั่งการด้านอุตุนิยมวิทยา พระราชทานแก้ปัญหาลดผลกระทบภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนชาวไทยให้น้อยลง

พระราชทานนามดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ “ไทยคม”

ดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ “ไทยคม” เป็นดาวเทียมสื่อสารดวงแรกของประเทศไทย จัดให้มีขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ที่ประสงค์จะให้ประเทศไทยมีดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศเป็นของตนเอง ทั้งนี้ โดยการลงทุนของบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๔ ให้เป็นผู้ได้รับสิทธิดำเนินการโครงการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ จากกระทรวงคมนาคม เป็นระยะเวลา ๓๐ ปี ซึ่งต่อมาได้มีการลงนามในสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศร่วมกัน เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔

ต่อมากระทรวงคมนาคมได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการ ข้อกำหนดของสัญญา และการดำเนินงานโครงการ เพื่อประกอบพระราชดำริ การขอพระราชทานชื่อดาวเทียมสื่อสารดวงแรกของประเทศไทย ของบริษัทฯ และเมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติว่า “ไทยคม” มาจากคำว่า “ไทยคม (นามคม)” เขียนเป็นภาษาอังกฤษ “THAICOM” มาจากคำว่า THAICOM (MUNICIPATION)

ดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ “ไทยคม” ดวงแรก เรียกชื่อว่า “ไทยคม ๑” จัดสร้างโดย บริษัท ฮิวจ์ แอร์คราฟท์ จำกัด และได้พุ่งขึ้นสู่วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งที่ ๑๒๐°E เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๖ โดยบริษัท แอเรียนสเปซ

จำกัด เป็นผู้จัดส่งดาวเทียม ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ทอดพระเนตรการส่งดาวเทียม “ไทยคม ๑” พุ่งขึ้นสู่วงโคจร ณ ศูนย์อวกาศกานา เมืองครุ จังหวัดฟันทะเล เฟรนช์ กิอานาของประเทศฝรั่งเศส ทวีปอเมริกาใต้

ต่อมาในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จฯ ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดสถานีดาวเทียมไทยคม จังหวัดนนทบุรี จากนั้นได้เสด็จทอดพระเนตรกิจการของสถานี และการบริหารจัดการควบคุมระบบต่างๆ ของสถานีดาวเทียมไทยคม ตลอดจนงานรับสัญญาณดาวเทียมไทยคม ทรงมีพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับผู้เฝ้ารับเสด็จฯ และทรงมีพระราชดำรัสสอบถามข้อมูลเป็นเวลานานถึง ๓ - ๔ ชั่วโมง ด้วยความสนพระทัยเป็นอย่างยิ่ง ดร. นงลักษณ์ พินยนิติศาสตร์ ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการบริษัทชินวัตรฯ ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ได้กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับดาวเทียม “ไทยคม” ได้แสดงความประทับใจ ความชื่นชมในพระราชอัจฉริยภาพด้านการสื่อสารว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรอบรู้และเชี่ยวชาญด้านการสื่อสารยากที่จะมีผู้ใดเสมอเหมือน ทรงสนพระทัยในเรื่องการสื่อสารทุกด้าน ไม่เฉพาะที่เกี่ยวกับเครื่องวิทยุทั่วไปเท่านั้น

ทรงมีพระปรีชาสามารถยิ่งทั้งวิศวกรรมและวิศวะปฏิบัติในเวลาเดียวกัน ซึ่งในบรรดาวิศวะกรทั้งหลายในเมืองไทยนี้น้อยรายที่จะมีลักษณะเช่นนั้น ทรงติดตามศึกษาเทคโนโลยีสื่อสารมาเป็นเวลานาน จนมีความเข้าใจพระทัยอย่างลึกซึ้งในเรื่องเทคโนโลยีในอดีตและปัจจุบัน และรวมไปถึงการมองการณ์ไกลไปในอนาคต นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานข้อแนะนำ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียม แก่คณะผู้เข้าเฝ้าฯ นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณล้นพ้น

ในวันรุ่งขึ้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ทอดพระเนตรกิจการ และการบริหารจัดการควบคุมสถานีดาวเทียมไทยคมด้วย

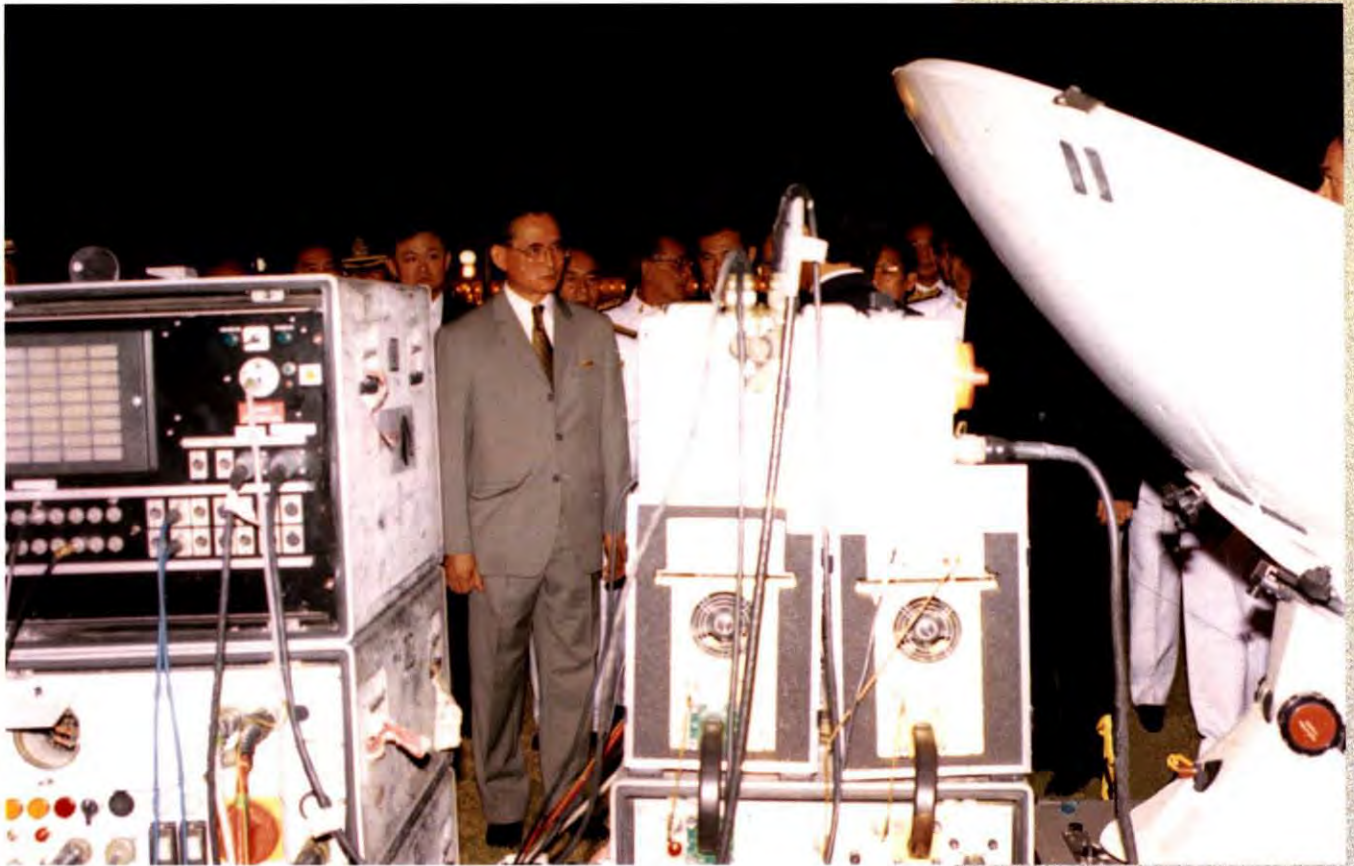
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ไกลออกไปจากความสะดวกสบาย ความสมบูรณ์พูนสุข ความสนุกสนานจากแสง สี ของเมืองหลวง และเมืองใหญ่ ยังมีคนไทยอีกไม่น้อยเลยที่ไม่มีโอกาสได้สัมผัสสิ่งเหล่านั้นอย่างเท่าเทียมกัน สุดเขตแดนเหนือ ใต้ ออก ตกของประเทศ การติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยหลายเชื้อชาติ ศาสนา และความแตกต่างทางวัฒนธรรม เป็นที่มาแห่งปัญหาของความไม่เข้าใจกัน บางครั้งเกิดความขัดแย้งรุนแรงตามมา จนไม่อาจจะพัฒนาชุมชนให้บรรลุเป้าหมายได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในปัญหาของการติดต่อสื่อสาร และทรงมีพระราชวินิจฉัยว่า การศึกษาจะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ ดังที่ทรงลงพระปรมาภิไธยในสมุดเยี่ยมของครูสัมมนาจารย์ จังหวัดยะลา ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ความว่า

“การศึกษาที่สำคัญมาก ให้พยายามจัดให้ดี ให้พลเมืองสามารถพูดไทยได้ แม้จะพูดได้ไม่มากนัก เพียงแต่พอรู้เรื่องกันก็ยิ่งดี เพราะเท่าที่ผ่านมาราวนี้ไม่มีผู้ที่รู้ภาษาไทย ต้องให้ล่ามแปล ควรให้พูดเข้าใจกันได้ เพื่อสะดวกในการติดต่อซึ่งกันและกัน”

พระมหากษัตริย์คุณในด้านการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคล เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีส่วนช่วยเกื้อหนุนอย่างมากทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาไปจนถึงชั้นอุดมศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้การศึกษาของชาติแผ่ขยายไปยังท้องถิ่นต่างๆ อย่างทั่วถึง ทรงก่อตั้งโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารมากมาย อาทิ พระราชทานพระราชทรัพย์แก่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๕ เพื่อจัดสร้าง “โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์” และ “โรงเรียนชาวเขาเยาวยุชนไกลคมนาคม” ปัจจุบันมีมากกว่า ๒๐๐ แห่งทั่วประเทศ พระราชทานความช่วยเหลือ

แก่โครงการ “โรงเรียนร่มเกล้า” ของกองทัพภาคที่ ๒ ซึ่งต่อมาได้ขยายโครงการไปในภูมิภาคอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้โรงเรียนเล็กๆ เหล่านี้แสดงบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมให้เยาวชนของชาติที่อาศัยอยู่ในถิ่นทุรกันดารได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนอ่านออกเขียนได้ มีความรู้ เกี่ยวกับชาติบ้านเมืองของตนเอง และมีความสำนึกในความเป็นไทย

นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนที่ทรงก่อตั้งขึ้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาสังคม นั่นคือ “โรงเรียนราชประชานุเคราะห์” ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับลูกหลานของบุคคลที่เป็นโรคเรื้อนในสมัยปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เรียนร่วมกับเด็กทั่วไป เพื่อมิให้เด็กเกิดปมด้อย และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ทรงก่อตั้ง “โรงเรียนราชประชานุเคราะห์” ขึ้นอีกในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่พ่อแม่เสียชีวิตจากมหาวาตภัยภาคใต้ ที่แหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนต่อตามความถนัดและกำลังความสามารถของแต่ละคน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๓๙ นายขวัญแก้ว วัชโรทัย ประธานมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ กราบบังคมทูลว่า ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ มีเด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์เป็นจำนวนมาก จึงทรงพระราชทานหอพัก ภปร.-สก. สำหรับเด็กที่โรงพยาบาลแม่สาย และขณะนั้นกำลังก่อสร้างโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ เพื่อช่วยเหลือเด็กกำพร้าเหล่านี้

จากพระบรมราโชบายที่ว่า “การศึกษาตลอดชีวิตจะเป็นประโยชน์ทั้งส่วนตัวและประเทศชาติสืบไป” ได้นำไปสู่การริเริ่มนำเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียมมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้สามารถแผ่ขยายความรู้ไปสู่ทุกชุมชนที่อยู่ห่างไกล ดังนั้น โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงจัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปีกาญจนาภิเษก ๒๕๓๙ นายขวัญแก้ว วัชโรทัย รองเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษและประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ได้กราบบังคมทูล ในโอกาส ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเปิดอาคารสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ณ โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๙ ตอนหนึ่งว่า

“วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
ในส่วนภูมิภาคและชนบทห่างไกลให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน เป็นการแก้ปัญหา

การขาดแคลนครู วัสดุในแต่ละสาขาวิชาสำคัญที่สุด ไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใดของประเทศ ล้วนได้รับพระราชทานการศึกษาจากโรงเรียนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสมอเหมือนกันหมด จึงเป็นการหล่อหลอมจิตใจให้เยาวชนของชาติมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและรัฐรักสามัคคี เพื่อเป็นพลเมืองดี มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไปในอนาคต”

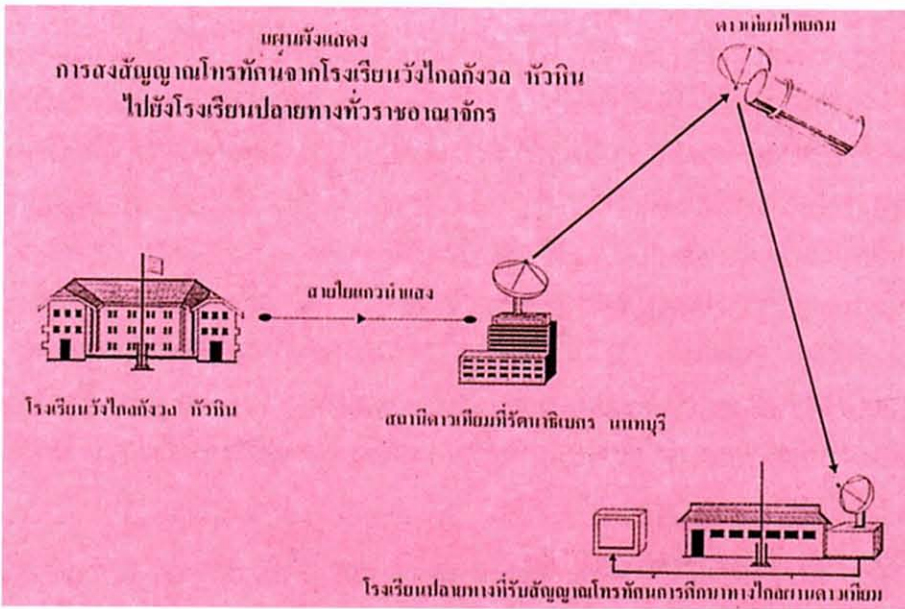
โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จัดตั้งขึ้นด้วยทุนพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวนเงิน ๕๐ ล้านบาท อันเป็นเงินที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้ทูลเกล้าฯ ถวาย นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่ให้ความสนับสนุนอีก อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก และกลุ่มบริษัทชินวัตร จำกัด

สถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตั้งอยู่ที่โรงเรียนวังไกลกังวล เป็นอาคาร ๔ ชั้น ประกอบด้วยห้องออกอากาศ ๖ ห้อง ห้องวิชาการ ห้องส่งสัญญาณ ห้องควบคุมถ่ายทอดสัญญาณ ห้องผลิตและเก็บสื่อ สถานีจะทำการส่งสัญญาณผ่านใยแก้วนำแสงไปยังสถานีภาคพื้นดินดาวเทียมไทยคมที่จังหวัดนนทบุรี แล้วยิงสัญญาณขึ้นสู่อวกาศดาวเทียมไทยคมย่านความถี่ KU BAND ด้วยระบบ DTH (Direct to Home) ลงมาสู่เครื่องรับ IRD (Integrated Receiver Decoder) เพื่อแพร่ภาพไปยังโรงเรียนต่างๆ ในเครือข่ายทั่วประเทศ ตลอดถึงประเทศใกล้เคียง เช่น ลาว พม่า เป็นต้น นอกจากนี้ สมาชิก UBC ยังสามารถรับชมรายการนี้ได้ ๖ ช่อง คือ ช่อง ๑๑ - ๑๖ ในปัจจุบันมีโรงเรียนและวิทยาลัยในโครงการที่รับสัญญาณดาวเทียมรวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๐๘ แห่ง เป็นโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ๑,๒๓๑ โรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ๕๐ โรง กรมการปกครอง ๒๐๒ โรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๒๒ โรง กรมศาสนา (โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๒ โรง และวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขอีก ๑ แห่ง ทั้งนี้ โรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติม ในปี ๒๕๔๒ และอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมด้วยเงินงบประมาณเป็นจำนวน ๒๕๐ โรง สถานศึกษาอื่นๆ ที่จะเข้าร่วมโครงการด้วย อาทิ เช่น วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ๑๘๓ แห่ง วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง ๙ แห่ง และโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ๓๗๘ โรงเรียน สำหรับแนวทางในการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการนั้น มูลนิธิฯ ได้กำหนดแนวทางกว้างๆ กล่าวคือ จะต้องเป็นโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา และขาดแคลนครูผู้สอน นอกจากนี้ ยังรวมถึงโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ และโครงการเฉลิมพระเกียรติ ตลอดจนโรงเรียนอื่นๆ ที่มูลนิธิฯ พิจารณาเห็นสมควรให้เข้าร่วมโครงการ

รายการที่ออกอากาศ คือ การเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกรายวิชา ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. และเวลา ๑๖.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. จะเป็นหลักสูตรวิชาชีพของวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ระดับ ปวส. และวิทยาเขตวังไกลกังวล ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระดับปริญญา นอกจากนี้ยังมีวิชาเลือกเสรีที่เปิดสอน ได้แก่ ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษ วิชาการโรงแรม วิชาชีพช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างโลหะ วิชาคหกรรมอาหาร เสื้อผ้า และงานประดิษฐ์ ตลอดจนการวาดภาพระบายสี ทั้งนี้ โรงเรียนปลายทางจะได้รับคู่มือการเรียนการสอน ข้อทดสอบระหว่างภาคและปลายภาค เพื่อวัดผลการเรียนการสอนด้วย อนึ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เคยมีรับสั่งเกี่ยวกับวิธีการเรียนทางไกลว่า “ครูและนักเรียนจะต้องจดตามไปด้วยเพื่อไม่ให้ลืม ถ้าไม่เข้าใจ หรือมีปัญหาให้เขียนคำถามไปถามได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง จะมีครูอยู่ ๔๗ คน เพื่อคอยตอบคำถาม”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสารผ่านดาวเทียม และด้านการเรียนการสอนของโรงเรียน ทรงมีพระราชดำริที่จะให้ขยายหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับการเกษตร การทำฝนเทียม การอูทุนิยมวิทยา และการอุทกศาสตร์ ตลอดจนเน้นการเรียนการสอนในด้านศิลปกรรม และจริยธรรม

ด้วยทรงรับสั่งเสมอว่า “ให้เขาทั้งหลายได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดี ตั้งใจ
เล่าเรียน มีใจเมตตากรุณา รู้รักสามัคคีในการอยู่ร่วมกัน รู้จักการช่วยเหลือ
ตนเองและหมู่คณะ ฝึกหัดการทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เมื่อจบการศึกษาแล้ว
สามารถประกอบอาชีพทำมาหากินด้วยลำแข้งของตนเองได้”

นอกจากนี้ พระองค์ยังได้ทรงติดตามรายการการเรียนการสอน และได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณน่านประการแก่มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบบริหารโครงการ ทั้งนี้ นายขวัญแก้ว วัชโรทัย ประธานมูลนิธิฯ กรุณาให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “พระองค์ทรงมีพระกระแสรับสั่งให้จัดเครื่องรับโทรทัศน์ห้องเรียนละ ๒ เครื่อง สำหรับห้องเรียนที่มีนักเรียน ๔๐ คนขึ้นไป เพื่อนักเรียนจะได้เห็นการเรียนการสอนชัดเจนและตั้งใจเรียน ทุกชั้นเรียนควรมีเครื่องบันทึกการเรียนการสอนวิชาที่ยากเช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อนักเรียนจะได้เปิดดูรายละเอียดวิชาต่างๆ ที่จดไม่ทัน หรือยังไม่เข้าใจดี พระราชทานคำแนะนำเรื่องการจัดแสงสว่างในห้องเรียน ใช้มาปรับแสงเพื่อให้ได้ภาพที่ชัดเจนกันเสียงสะท้อน และทำให้ระบบเสียงดีขึ้น สถานที่ตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ควรปรับหันมิให้มีภาพสะท้อนในจอภาพ ที่สำคัญที่สุดในเรื่องตารางการเรียนการสอน ทรงเร่งรัดให้มูลนิธิฯ จัดพิมพ์ให้พร้อมเสร็จและส่งไปให้โรงเรียนปลายทางก่อนเปิดเทอม เพื่อโรงเรียนปลายทางจะสามารถเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อการเรียนการสอนจะได้มีประสิทธิภาพสมบูรณ์”

เกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมของครูที่สอนออกอากาศ และนักเรียนในห้องเรียน ดร. สุรางคนา มัณยานนท์ ครูใหญ่โรงเรียนวังไกลกังวล ในชวง พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๒ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “การเรียนการสอนในห้องส่งออกอากาศที่สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล เป็นการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ นักเรียนซึ่งอยู่ในวัยรุ่น มักจะดีดและซุกซนในห้องเรียน บางครั้งก็ไม่ตั้งใจเรียน โดยธรรมชาติของครูผู้สอนก็ย่อมจะดูนักเรียนและว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียน ปรากฏว่า คุณครูว่ากล่าวตักเตือนแบบติดลมนานไปหน่อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทอดพระเนตรการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ ทรงมีพระราชดำรัสตักเตือนผ่านท่านขวัญแก้วฯ ว่า การสอนออกอากาศเวลาเป็นเงินเป็นทอง นาทีละ ๒ - ๓ แสนบาท ไม่ใช่ให้ครูมาดูนักเรียนออกอากาศ นักเรียนทั่วประเทศที่เรียนทางโทรทัศน์ด้วยไม่มีความผิดอะไรก็พลอยถูกดูไปด้วย ซึ่งคณะครูและนักเรียนน้อมเกล้าฯ รับพระราชดำรัสมาปรับพฤติกรรมการเรียนการสอน นักเรียนก็รู้หน้าที่ของตนว่าจะต้องตั้งใจเรียน หลังจากนั้นก็ไม่มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นอีก”

พระราชอัจฉริยภาพด้านสื่อสารผ่านดาวเทียม ที่ได้รวบรวมไว้ในบทความนี้มากมายล้นพันพรรณนา และตลอดวันเวลาที่ผ่านไป ทรงมิได้หยุดนิ่งกับการแสวงหาความรู้ในวิทยาการใหม่ๆ ดังในปี ๒๕๓๘ รัฐบาลได้จัดให้มีงาน “นิทรรศการก้าวไกลไทยท่า” หรือ บี โอ ไอ แฟร์ ๙๕ ที่แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยคณะผู้ติดตามได้เสด็จร้านของบริษัท ยูไนเต็คคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด และทรงเยี่ยมชมนิทรรศการระบบดาวเทียมอิริเดียม (IRIDIUM) ซึ่งเป็นระบบการสื่อสารที่ประกอบด้วย

ดาวเทียม ๖๖ ดวงอยู่รอบโลก เพื่อช่วยให้ผู้ที่มีโทรศัพท์มือถือเพียงเครื่องเดียว เบอร์เดียว สามารถเดินทางโดยได้รับการติดต่อสื่อสารจากทุกจุดทั่วโลกได้ พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสสอบถามถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้วยความสนพระทัย และแสดงถึงพระราชอัจฉริยภาพด้านการสื่อสารเป็นอย่างดี และต่อมาในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๙ เนื่องในมหามงคลวโรกาส จุลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี สมภาคมโศรคมนาคนแห่งประเทศไทย ได้น้อมเกล้าฯ ถวายพระเกียรติ “Telecom Man of the Nation” แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเทิดทูนพระราชอัจฉริยภาพด้านการสื่อสารและเผยแพร่พระเกียรติยศให้จรรยงสืบไป

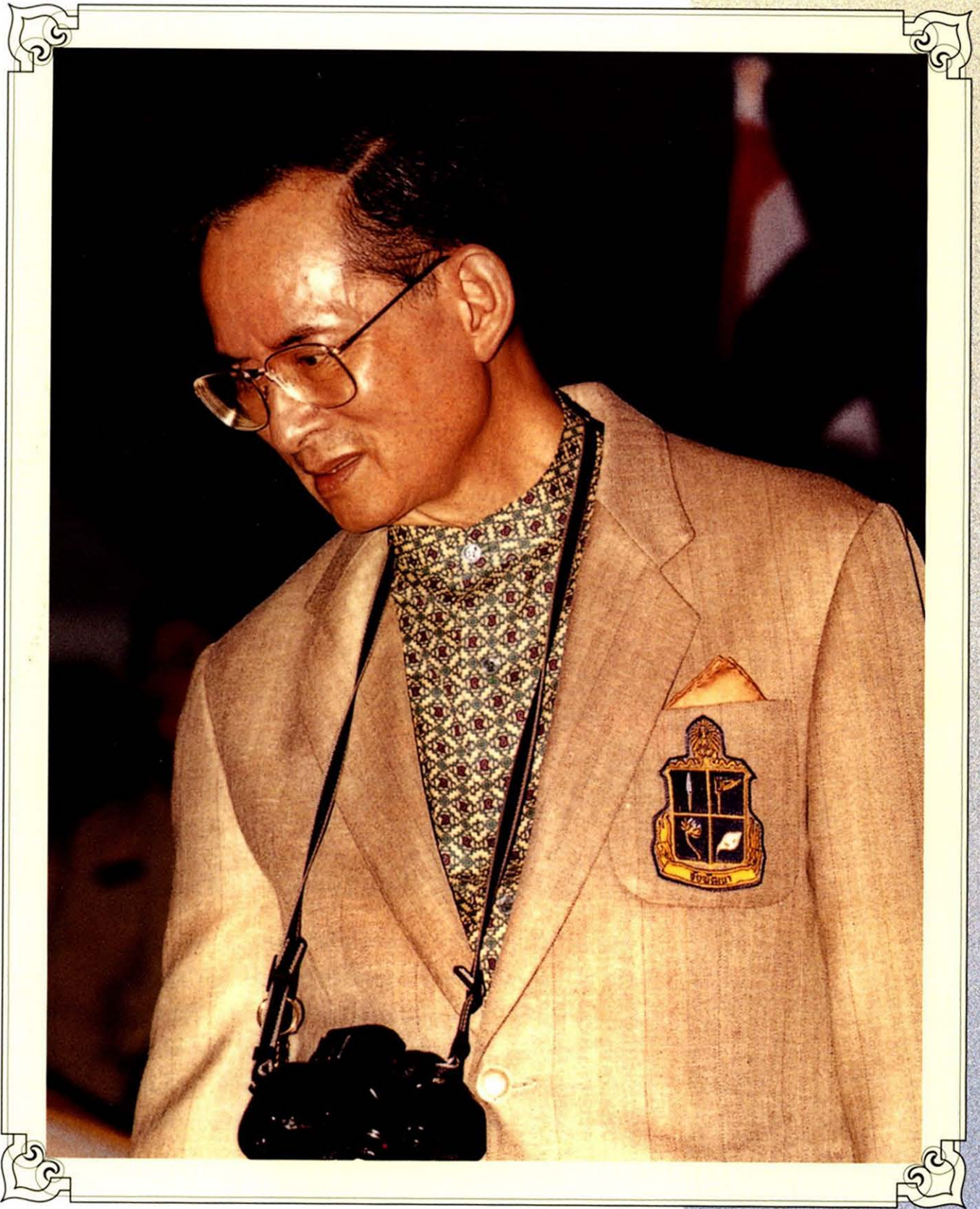
เหนือสิ่งอื่นใด พระเมตตาบารมี พระวิริยะบารมีที่ทรงทุ่มเทอุทิศ พระสติปัญญา พระวรกาย พระราชทรัพย์ เพื่อทรงนำเทคโนโลยีด้านสื่อสารผ่านดาวเทียม มาใช้ให้เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชนนั้น นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงสำหรับคนไทยทุกคน

— ๑๐๕ —

“...ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์
ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสื่อสารอย่างหนึ่ง เช่น
ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาของ
เราเองซึ่งต้องหวงแหน ประเทศใกล้เคียงของเราหลายประเทศมีภาษาของตนเอง แต่ว่าเขา
ไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะสร้างภาษาของตนเองไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มี
ภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษา...”

(ความตอนหนึ่งจาก พระราชดำรัสพระราชนิพนธ์ในโอกาสเสด็จฯ ไปทรงร่วมอภิปรายเรื่อง
“ปัญหาการใช้ภาษาไทย”
ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๕)

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช

พระราชอำนาจวิทยภาพ ด้านภาษาและวรรณศิลป์

“ภูมิใจไทย
ภูมิพลัง
ภูมิประวัติ
ภาคภูมิประชาชัย
ร่วมร้อยหัวใจร่วมใจร่วมหวัง
แผ่นดินถิ่นนี้ยิ่งใหญ่
ประชาชาติภูมิผไท
ภูมิพลังแผ่นดิน”^๑

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ นับว่าเป็นปีมิ่งมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมายุ ๗๒ พรรษา นับตั้งแต่เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของปวงพสกนิกรอย่างแท้จริง ดังพระปฐมบรมราชโองการที่ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พระองค์ได้ทรงใช้พระปรีชาสามารถในการปฏิบัติพระราชภารกิจเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงราษฎรอย่างมิได้ทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยลำบากพระวรกายโดยมิได้เลือกชั้น วรรณะ และเชื้อชาติแต่อย่างใด ทั้งยังทรงแก้ไขปัญหของบ้านเมืองให้พ้นภาวะวิกฤตหลายครั้ง นำมาซึ่งความสงบร่มเย็นแก่ราษฎร และความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองอย่างไม่มีพระมหากษัตริย์ของประเทศใดเทียบได้

^๑ ส่วนหนึ่งของเพลง “ภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราชา”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเจริญวัยในต่างประเทศเป็นเวลานาน นับตั้งแต่พระชนมายุ ๔ - ๕ พรรษา ทรงศึกษาวิชาเบื้องต้นและวิชาหลักเยี่ยงเด็กในต่างประเทศ อันหมายรวมถึงรากฐานการศึกษาภาษาละติน กรีก และวิทยาศาสตร์ พระองค์ได้ทรงศึกษาภาษาไทยบ้างเล็กน้อยเมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระอนุชาธิราช จากพระอาจารย์ที่ไปถวายพระอักษรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชเสด็จนิวัติพระนครครั้งสุดท้าย พระองค์จึงได้ศึกษาภาษาไทยอย่างจริงจัง เพราะ **ทรงถือว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดของคนไทย** ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ กอปรด้วยทรงสนพระราชหฤทัยภาษาไทยอย่างมาก จึงทรงศึกษาได้รวดเร็ว^๒ เมื่อทรงเจริญพระชันษาขึ้นและต้องทรงดำรงตำแหน่งพระมหากษัตริย์สืบต่อจากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช จึงเปลี่ยนไปศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทำให้พระองค์ทรงไม่มีโอกาสฝึกฝนวิชาความรู้ทางด้านอักษรศาสตร์หรือเกี่ยวข้องทางด้านวรรณกรรมเลย แต่แล้วภายในระยะเวลาที่เสด็จขึ้นครองราชสมบัติประทับอยู่ในเมืองไทย ก็ทรงพระปรีชาสามารถศึกษาทุกอย่างจากประสบการณ์ด้านการปกครอง ศาสนา ด้วยพระวิริยะภาพของพระองค์จนทรงเปรียบพร้อมด้วยพระคุณวุฒิทางด้าน การใช้ภาษาในเชิงวรรณศิลป์^๓

ทรงธำรงรักษาภาษาไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ในการธำรงรักษาภาษาไทย ทรงประพฤติเป็นแบบอย่างในการใช้ถ้อยคำและการออกเสียง เมื่อทรงมีพระราชดำรัสและพระบรมราชาไมตรี พระราชทานหลักการเขียนภาษาไทย และหนังสือดังปรากฏในพระบรมราชโองการและบทพระราชนิพนธ์ต่างๆ ทั้งนี้ โดยทรงตระหนักว่าภาษาเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติและรากฐานของวัฒนธรรมไทย เพื่อการอนุรักษ์ภาษาไทยให้ดำรงอยู่เป็นมรดกของชาติสืบไป ขออัญเชิญพระบรมราชาไมตรีบางตอนที่ทรงกล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยเมื่อคราวเสด็จฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตร ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ความว่า

“...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือย และไม่ตรงกับความหมายอันแท้จริง อยู่เนืองๆ ทั้งออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นดังนี้ ภาษาของเราก็มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยของเรามีภาษาของเราใช้เอง เป็นสิ่งประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเราทุกคน เราทุกคนจึงมีหน้าที่รักษาไว้...”

^๒ มล. ทวีสันต์ ลดาวัลย์ “เพ็ญพระพิริยะเกินจะรำพัน”

^๓ ท่านผู้หญิง มณีรัตน์ บุนนาค เรื่องเดียวกัน

ด้วยความสนพระราชหฤทัยในการใช้ภาษาไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปร่วมอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง “ปัญหาการใช้คำไทย” ในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทยของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชกระแสอันเป็นหลักสำคัญซึ่งสะท้อนให้เห็นพระปรีชาญาณด้านภาษาอันลึกซึ้ง เป็นที่ปลื้มแก่ผู้ร่วมประชุมเป็นล้นพ้นถึงความตอนหนึ่งของพระราชดำรัส ดังนี้

“...ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเองซึ่งต้องหวงแทน ประเทศใกล้เคียงของเราหลายประเทศมีภาษาของตนเอง แต่ว่าเขาก็ไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะสร้างภาษาของตนเองไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ ก็มีหลายประการอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้อง

ชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ความหมายว่า วิธีใช้คำ มาประกอบเป็นประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ....”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีความห่วงใยและเห็นความสำคัญของการอ่านและใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ทรงสังเกตการใช้ภาษาไทยทั้งที่ผ่านสื่อมวลชนต่างๆ และที่ทรงรับฟังตามพระราชวโรกาส ทรงมีพระราชดำรัสถึงความเปลี่ยนแปลงของการใช้ภาษาไทย ดังความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่ คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่า

“...พูดถึงความเปลี่ยนแปลงที่ได้เห็นมาตลอดหลายสิบปี มาคิดดูในปัจจุบันนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก แม้จะฟังที่เขาพูดทางวิทยุหรือโทรทัศน์ เสียงพูดนั้นก็เปลี่ยนแปลงไป การออกเสียงของผู้ที่ประกาศโฆษณา ประกาศข่าว ในวิทยุ เสียงเปลี่ยนไปมาก...”

ประจักษ์พยานแห่งพระราชอัจฉริยภาพด้านการใช้ภาษาไทยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประการหนึ่ง คือพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสและสถานที่ต่างๆ ล้วนเหมาะแก่บุคคล เหมาะแก่โอกาส และเหมาะแก่สถานการณ์ คำแต่ละคำมีความหมาย สำนวนภาษาไทยที่ทรงใช้ เรียบง่ายแต่ลึกซึ้ง กินความ ทรงใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาด้วยความประณีต ประกอบด้วย อรรถพจน์อันถึงพร้อมด้วยระเบียบความงดงามแห่งภาษา ดังจะขออัญเชิญพระบรมราโชวาท พระราชทานสามัคคีสมาคม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในการประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ ๕๕ วันศุกร์ที่ ๒ ถึง วันอาทิตย์ที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ตอนหนึ่งดังนี้

“...ท่านจะต้องไม่ลืมว่าตัวเป็นคนไทย ไทยเรามีความเจริญของเราเองมาช้านานแล้ว ซึ่งล้วนเป็นแก่นสารเป็นประโยชน์ยังยืนและเหมาะสมควรแก่คนไทย สิ่งใดที่เรามีอยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องแสวงหาสิ่งอื่นมาแทน ถ้าเราสามารถรับสิ่งที่เรายังขาดอยู่และที่เรานำมาปรับปรุงใช้ให้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองได้ ก็สมควร...”

พระบรมราโชวาทบางครั้งก็พระราชทานในรูปของอุปมาอุปมัยช่วยให้สื่อความหมายตามพระราชประสงค์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังที่ปรากฏในพระบรมราโชวาท ซึ่ง

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ได้นำมาออกอากาศ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

“การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือ เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัย ความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย

เพราะเหตุว่า ความรู้นั้นเป็นเสมือนเครื่องยนต์ที่ทำให้รถยนต์ขับเคลื่อนไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวแล้วเป็นเสมือนพวงมาลัยหรือทางเสือ ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำพาให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความประสงค์คือ ปลอดภัยจนบรรลุถึงจุดหมายที่พึงประสงค์”

นอกจากนี้ ยังมีพระบรมราโชวาทองค์อื่นอีก ที่พระราชทานให้คนไทยหลายเชื้อชาติได้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในการดำรงชีวิต ความเข้าใจในชนชาติเดียวกัน อันจะอำนวยผลสู่ความมั่นคงของประเทศดังปรากฏในพระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ผู้นำศาสนาอิสลาม (อิหม่าม) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้แทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา ๒ ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ดังนี้

“...สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งซึ่งได้ร่วมกันทำอย่างจริงจัง ก็คือการพัฒนาการเรียนการสอนภาษา เพื่อให้นักเรียนและประชาชนในท้องถิ่นอ่านออกเขียนได้โดยทั่วถึง การรู้ภาษาและอ่านเขียนได้นี้เป็นประโยชน์มากประการหนึ่ง ทำให้มีการสะดวกในการติดต่อ เช่น ติดต่อการทำงานกับทางราชการ หรือติดต่อประสานกับผู้ที่มาปฏิบัติงานพัฒนาต่างๆ ซึ่งถ้าติดต่อพูดจากันได้ไม่ติดขัด ก็มีความเข้าใจกัน และสามารถร่วมมือกันทำงานสร้างความสุขความเจริญให้เกิดขึ้นได้...”

พระราชทานหลักการประพันธ์

ด้วยพระราชหฤทัยรักในการพระราชนิพนธ์ และทรงตระหนักในอิทธิพลของงานเขียนที่มีต่อผู้อ่าน จึงได้พระราชทานกระแสพระราชดำริ เพื่อให้ข้อคิดและเตือนใจผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องจรรยาบรรณ และความรับผิดชอบ และพระราชทานหลักการในการเขียน ดังปรากฏในพระบรมราโชวาทที่พระราชทานโดยลำดับดังนี้

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่กรรมการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

“...นักเขียน นักประพันธ์ งานสำคัญก็คือ แสดงความคิดของตนออกมาเป็นเรื่องชีวิต หรือเรื่องแต่งขึ้นมา เพื่อให้ผู้อื่นได้ประโยชน์ คือความรู้บ้าง บันเทิงบ้าง นักแสดงความคิดสำคัญมาก เพราะว่ามื่อถึงผลต่อชีวิตของมวลมนุษย์ อาจทำให้เกิดความคล้อยตามไป และตัวท่านเขียนดีก็ยิ่งคล้อยตามกันมาก ฉะนั้น นักประพันธ์ต้องมีความรับผิดชอบสูง เพราะท่านเป็นผู้เป็นความคิดของประชาชนในปัจจุบันและอนาคตได้ ฉะนั้น อุทิศความคิดซื่อสัตย์ สุจริตในความคิดและความบริสุทธิ์ในความคิดจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังบอกความกลั่นกรองไว้ในสมองว่า สิ่งที่จะเขียนออกมาจะไม่แฉง ไม่ทำลายความคิดของประชากร ไม่ทำลายผู้อื่นและตนเอง คือมีเสรีภาพในการเขียนอย่างเต็มที่ในขอบเขตของศีลธรรม...”

และพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณาจารย์ และนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันเสาร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

“...วิธีเขียนนั้นเป็นของสำคัญ และในเมืองไทยการปกครองจะเป็นอย่างไรก็ตามเรามากไม่ได้ว่าใครเสรีภาพโดยแท้ หากแต่ว่าเสรีภาพนั้นอยู่ในขอบเขตของศีลธรรมและในขอบเขตวิชาการ แต่ในการเขียนและการประพันธ์ก็ต้องอาศัยหลักวิชาเหมือนกัน ซึ่งถ้าเขียนอะไรที่ถูกศีลธรรมแท้ๆ และเขียนแบบให้ออวก มันก็น่าเบื่อหน่ายจริงๆ ความจริงการเขียนก็ต้องมีศิลปะให้เบ็ดเสร็จ ให้มีรสชาติ เปรี้ยวเค็มหน่อย แต่ว่ามันต้องอยู่ในขอบเขต ถึงได้ส่งเสริมให้นักประพันธ์ นักเขียนให้พยายามใช้ศิลปะของตนเขียนอะไรที่ดี แต่โดยมีศิลปะ...”

จะเห็นได้ว่า พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในด้านวรรณกรรมเป็นแนวทางอย่างดียิ่ง สำหรับนักเขียน ซึ่งต้องมีจรรยาบรรณ ให้ความคิดที่ถูกต้องเที่ยงธรรมแก่ผู้อ่านและต้องมีวิธีเขียนที่มีศิลปะให้ชวนอ่าน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเคร่งครัดในภาระหน้าที่ดังกล่าวเหล่านั้น ดังจะเห็นได้จากการที่ทรงแสดงพระปรีชาสามารถและพระราชอัจฉริยภาพทางภาษาในงานพระราชนิพนธ์ต่างๆ ทั้งพระราชนิพนธ์บันทึกความทรงจำ บทพระราชนิพนธ์แปล พระราชทานกระแสพระราชดำรัส และพระบรมราชาวาทเกี่ยวกับมรดกนี้ของชาติแก่พสกนิกรของพระองค์อย่างสม่ำเสมอ และยังไปกว่านั้น ยังมีพระราชประสงค์อันแน่วแน่ ในการทะนุบำรุงภาษาของชาติ ดังจะเห็นได้จากพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอุปถัมภ์องค์กร หน่วยงาน สมาคม และกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการใช้ภาษาไทย เช่น ทรงรับสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทรงมีพระราชดำริให้จัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธาน และทรงอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอันเกี่ยวเนื่องกับงานเขียนชุดต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

งานพระราชนิพนธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชหฤทัยรักที่จะทรงพระราชนิพนธ์ และทรงมีพระปรีชาสามารถในการพรรณนาเป็นพระราชนิพนธ์ ประจักษ์พยานในพระราชกรณียกิจนี้ ได้แก่ งานพระราชนิพนธ์ เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ คือ พระราชนิพนธ์เรื่อง “พระราชทานกุฎี รัชกาลที่ ๘” ซึ่งพิมพ์ในการพระราชกุศล ๑๐๐ วัน พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๘๙ และเรื่อง “เมื่อข้าพเจ้าจากสยามมาสู่สวิทเซอร์แลนด์” ซึ่งทรงพระราชนิพนธ์เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศสวิทเซอร์แลนด์ ในเดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๙

ติโต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระนาม Thai King Phra Bhumibol

นอกจากนี้ ยังได้ทรงแปลและเรียบเรียงงานเขียนทั้งจากหนังสือและบทความ
ที่พระองค์เห็นว่ามีความน่าสนใจและสมควรเผยแพร่ให้พสกนิกรได้รับรู้ไว้เป็นจำนวนมาก
และด้วยเหตุที่พระองค์ทรงเชี่ยวชาญหลายภาษา การถ่ายทอดเนื้อหาสาระเรื่องราว
จากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งจึงทรงทำได้เป็นอย่างดี มีอรรถรส บทพระราชนิพนธ์แปล
ของพระองค์ไม่เพียงแต่แสดงถึงพระราชอัจฉริยภาพทางการใช้ภาษาเท่านั้นแต่
ผู้อ่านยังได้ประจักษ์ถึง พระวิริยะอุตสาหะและทรงไว้ซึ่งความเฝ้ายามในการเข้าใจ
สถานการณ์ เหตุการณ์ และอุดมการณ์ทางการเมือง การทหาร และเศรษฐกิจโลก
อย่างแท้จริง ดังปรากฏในบทพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง “ฝันร้ายไม่จำเป็นจริง”
“นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” และ “ติโต”

งานพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีจำนวนมากทีเดียว
ทั้งพระราชนิพนธ์ของพระองค์เอง และพระราชนิพนธ์แปล แต่ละเรื่องสะท้อนให้
เห็นถึงพระราชอัจฉริยภาพในด้านภาษาและวรรณศิลป์ จึงใคร่ขอนำมากล่าวเป็น
บางเรื่อง บางตอน ดังนี้

พระราชนิพนธ์เรื่อง “พระราชนุกิจรัชกาลที่ ๘”

บทพระราชนิพนธ์ที่ปรากฏแก่สายตาประชาชนเป็นครั้งแรกคือ พระราชนิพนธ์
“พระราชนุกิจ รัชกาลที่ ๘” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้นำลงพิมพ์ในหนังสือเรื่องพระราชนุกิจ ซึ่งพิมพ์พระราชทานในการพระราชกุศล

๑๐๐ วัน พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙^๕

พระราชนิพนธ์เรื่องพระราชานุกิจรัชกาลที่ ๘ ที่คัดมาบางตอน มีดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ในการเสด็จประพาสเยี่ยมประชาชนภายนอกเขตพระนคร ได้เสด็จตามท้องที่จังหวัดและอำเภอใกล้เคียง มีอำเภอสมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี พระประแดง ปากเกร็ด สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา และบางเขน ภายในเขตพระนคร ได้เสด็จประพาสสำเพ็ง เพื่อให้ประชาชนชาวต่างชาติได้เฝ้าฯ ด้วย

พระราชานุกิจที่ทรงปฏิบัติในระหว่างเสด็จประพาสมีดังนี้คือ

๑. ทรงนมัสการพระพุทธรูปในพระอารามที่สำคัญในท้องที่
๒. เสด็จเยี่ยมสถานที่ราชการในท้องที่
๓. ทอดพระเนตรกิจการในสถานที่สำคัญๆ เช่น โรงงาน และทอดพระเนตรการประกอบอาชีพ เช่น การทำนา การจับปลา การหัตถกรรมและอุตสาหกรรมต่างๆ
๔. ทรงปราศรัยต่อประชาชนด้วยเครื่องกระจายเสียง
๕. ทรงปราศรัยต่อประชาชนเป็นรายบุคคล
๖. ทอดพระเนตรการเล่นหรือการแสดงถวาย
๗. พระราชทานรางวัลแก่ประชาชนที่นำของขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

ในการเสด็จประพาสทั้งทางบกทางน้ำนี้ เสด็จจากพระที่นั่งในเวลาเช้า บางครั้งก่อนเสวยเครื่องเช้า บางครั้งภายหลัง เมื่อเสด็จก่อนเครื่องเช้าก็มักเสวยแต่เพียงเล็กน้อยก่อนเสด็จ และเสวยเครื่องเช้าในเรือพระที่นั่งบ้าง หรือสถานที่ที่เสด็จประพาสบ้าง

เสวยเครื่องกลางวันประมาณ เวลา ๑๒.๓๐ น หรือ ๑๓.๐๐ น. โปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ร่วมโต๊ะเสวยด้วย เสวยแล้วทรงพักผ่อนเล็กน้อยก่อนที่จะทรงปฏิบัติพระราชกิจต่อไปในตอนบ่าย

เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระบรมมหาราชวังเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. โดยมาก”

^๕ หนังสือเรื่อง พระราชานุกิจ เป็นพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ “พระราชานุกิจรัชกาลที่ ๘” ตามคำกราบบังคมทูลของหม่อมเจ้าพูนพิศมัย ดิสกุล เพื่อให้พระราชานุกิจกรุงรัตนโกสินทร์ในหนังสือดังกล่าวครบแปดรัชกาล

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรสอธิบายว่า คำว่า “พระราชานุกิจ” หมายถึง กำหนดเวลาที่พระเจ้าแผ่นดินจะทรงประพาสพระราชกิจเป็นประจำทุกวันเป็นการส่วนพระองค์ ไม่เกี่ยวกับราชการแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงประพาสมาแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ปรากฏอยู่ในกฎมณเฑียรบาลในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และพระราชานุกิจหมายถึง กิจส่วนน้อยของพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งแตกต่างกับพระราชกรณียกิจหรือพระราชกิจ ซึ่งหมายถึงกิจส่วนสำคัญอันพระเจ้าแผ่นดินพึงทรงประพาสเพื่อประโยชน์แก่แผ่นดิน แต่ทั้งสองอย่างนี้จะแยกกันไม่ออก ต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันถึงกันอยู่บางเวลา

จะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ภาษาเรียบง่าย ทำให้ราษฎรได้ทราบถึงพระราชกิจส่วนพระองค์ของรัชกาลที่ ๘ ซึ่งทรงปฏิบัติเป็นประจำ ด้วยพระจริยวัตรตรงดงามและซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงมีต่อราษฎรและประเทศชาติตลอดเวลาแม้ในเวลาที่ย่างกรายจากราชการแผ่นดิน

พระราชนิพนธ์เรื่อง “เมื่อข้าพเจ้าจากสยามมาสู่ออสเตรเลียแลนด์”

เป็นพระราชนิพนธ์ในลักษณะบันทึกประจำวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเขียนไว้ก่อนและระหว่างวันเดินทางจากสยามมาสู่ออสเตรเลียแลนด์ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง เจริญพระชนมายุยังไม่ครบ ๑๙ พรรษา ความตอนหนึ่งของบทพระราชนิพนธ์มี ดังนี้

“วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ วันนี้ถึงวันที่เราจะต้องจากไปแล้ว พอถึงเวลาก็กองการรถพระที่นั่ง พร้อมกับแม่ ลาเจ้านายฝ่ายใน ณ พระที่นั่ง ชั้นล่างนั้น แล้วก็ไปยังวัดพระแก้วเพื่อนับการลาพระแก้วมรกตและพระภิกษุสงฆ์ ลาเจ้านายฝ่ายหน้าลาข้าราชการทั้งไทยและฝรั่งแล้วก็ไปขึ้นรถยนต์ พอรถแล่น ออกไปได้ไม่กี่ถึง ๒๐๐ เมตร มีหญิงคนหนึ่งเข้ามาหยุดรถแล้วส่งกระป๋องให้เรา คนละใบ ราชองครักษ์ไม่แน่ใจว่าจะมีอะไรอยู่ในนั้น บางทีจะเป็นลูกระเบิด! เมื่อ มาเปิดดูภายหลังปรากฏว่าเป็นก้อนฟุ้งที่อร่อยมาก ตามถนนผู้คนช่างมากมาย เสียจริงๆ ก็ถนนราชดำเนินกลาง ราษฎรเข้ามาใกล้จนชิดรถก็เรานั้น กลัว เหลือเกินว่าล้อรถของเราจะไปทับแข่งกับขาใครเข้าข้าง รถแล่นเร็วพุ่งชนไปได้ อย่างช้าที่สุด ถึงวัดเบญจมบพิตร รถแล่นเร็วขึ้นได้บ้าง ตามทางที่ผ่านมา ได้ยินเสียงใครคนหนึ่งร้องขึ้นมาดังๆ ว่า “อย่าละทิ้งประชาชน” อยากรจะ ร้องบอกเขาไปว่า ถ้าประชาชนไม่ “ทิ้ง” ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะ “ละทิ้ง” อย่างไรได้ แต่รถวิ่งเร็วและเลยไปไกลเสียแล้ว”

บทพระราชนิพนธ์ แสดงให้เห็นถึงพระราชอัจฉริยภาพในด้านการใช้ภาษา ในเชิงวรรณศิลป์ พรรณนาถ่ายทอดน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยความผูกพัน และความห่วงใยที่ทรงมีต่อพสกนิกร และแสดงภาพความจงรักภักดีของพสกนิกร ที่มาเฝ้าแหวนรับเสด็จอย่างล้นหลาม เบียดเสียดจนขีดติดยนต์ที่ประทับ ยังความ ซาบซึ้งใจต่อผู้ที่ได้มีโอกาสอ่านบทพระราชนิพนธ์ยิ่งนัก

พระราชนิพนธ์แปลเรื่อง “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ”

เป็นพระราชนิพนธ์แปลเรื่องแรกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมี พระวิริยะอุตสาหะ ทรงใช้เวลาว่างส่วนพระองค์วันละเล็กน้อยแปลจากต้นฉบับ

ภาษาอังกฤษเรื่อง A Man Called Intrepid ของ William Stevenson ซึ่งมีความยาวประมาณ ๖๐๐ หน้า ทรงใช้เวลาในการแปลประมาณ ๓ ปี ระหว่างวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๐ - วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ จึงจบบริบูรณ์ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พิมพ์จำหน่ายเพื่อสมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๖ พรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระเป็นเรื่องราวที่แสดงให้เห็นถึงความเสียสละของบุคคลตัวอย่าง ที่มีความกล้าหาญ เสียสละ ยอมอุทิศแม้ชีวิตเพื่อความถูกต้อง ความยุติธรรม เสรีภาพ และสันติภาพ โดยไม่หวังให้ใครรับรู้ หรือหวังในลาภยศ คำสรรเสริญใดๆ นายอินทร์และผู้ร่วมงานคือบุคคลตัวอย่างที่ดีของผู้ปิดทองหลังพระ

พระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงภาษาที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์แปลเรื่องนี้ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้ทำการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ผลการศึกษาไว้ในหนังสือ “เอกกษัตริย์อัจฉริยะ” จัดพิมพ์โดยทบวงมหาวิทยาลัย โดยได้กล่าวถึงกลวิธีการแปลและถ่ายทอดเป็นพระราชนิพนธ์ว่ามีคุณลักษณะสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ลักษณะเด่นที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์แปล

คุณลักษณะเด่นในการแปลปรากฏในหลายประการ กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้การซ้อนและซ้ำคำ เพื่อเป็นการเล่นคำ มีการใช้คำแสดงฐานะและระดับของบุคคล ได้แก่ คำราชาศัพท์ คำสุภาพ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงใช้วิธีผสมผสานวัฒนธรรมแบบไทยๆ ได้อย่างกลมกลืนและเหมาะสมกับสถานการณ์อย่างยิ่ง ตัวอย่างของลักษณะเด่นที่ปรากฏได้แก่

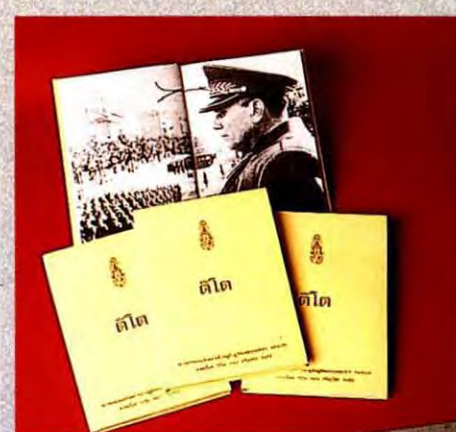
- ทรงถ่ายทอดความหมายด้วย การซ้อนคำ เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึก

ไฮดริชผู้ได้เริ่ม สอดส่องหาเหยื่อ อยู่แล้ว สำหรับขั้นตอนต่อไปของแผนการของฮิตเลอร์ในการทำลายเผ่าพันธุ์มนุษย์ให้บริสุทธิ์ขึ้นก็ ยื่นมือที่สอดส่ายหาเรื่อง ของเขาเข้าไปในอเมริกาเหนือและใต้

Heydrich, already seeking prospective victims in the next phase of Hitler's purification of the human race, extended his probing fingers into North and South America.

- ทรงใช้การแปลคำใดคำหนึ่งให้เป็นแบบไทย ซึ่งเป็น การบัญญัติศัพท์ ด้วยการทับศัพท์เพียงบางส่วน ทำให้เข้าใจง่ายและรู้สึกสนุกกับคำนั้นๆ

แท้จริงเขาได้ส่ง บิลล์เบ้ม โดโนแวนไปเบอร์มิวดาพร้อมกับ บิลล์เปียก สตีเฟนสัน,

He had in fact dispatched **Big Bill** Donovan with **Little Bill** Stephenson to Bermuda.

- ทรงถ่ายทอดความหมายด้วยการ**ผสมผสานวัฒนธรรมไทย**ที่ปรากฏในเรื่อง ตัวอย่าง เช่น

ก) ความเชื่อต่างๆ เช่น

*เซอร์วิลลี่ผู้รู้ลึกถนัดโรยและไม่สบาย สงสัยว่าคริสป์จะปฏิบัติตนเหมือน**เอกรเทวทัต** หรืออย่างไร.*

Churchill, weary and sick, wondered if there was something **Machiavellian** about Cripps's behavior.

คำ “Machiavellian” เป็นคำคุณศัพท์ (adjective) หมายถึง เต็มไปด้วยเล่ห์เหลี่ยม หลอกหลวง “Machiavellianism” เป็นลัทธิที่ใช้เล่ห์เหลี่ยมหลอกหลวงการเมืองระหว่างชาติ (เป็นการเมืองที่ไม่มีศีลธรรม) ซึ่งพระองค์ใช้ว่า “เอกรเทวทัต” สอดคล้องกับ **พระเทวทัต** ซึ่งเป็นผู้มีความมักใหญ่ใฝ่ยศของพระเจ้าอชาตศัตรู และคบคิดกันประทุษร้ายพระพุทธเจ้าและก่อเรื่องวุ่นวายในสังฆมณฑล จนถึงทำสังฆเภทและถูกแผ่นดินสูบในที่สุด

ข) การละเล่นของไทยในโบราณ ซึ่งปัจจุบันเหลือน้อย เช่น การเล่นตั้งเต

*การสู้รบแบบ **เล่นตั้งเต** จากเกาะหนึ่งไปอีกเกาะหนึ่งท่วมหาสมุทรแปซิฟิกของกองกำลังสะเทินน้ำสะเทินบกสหรัฐ...*

The island - hopping campaign through the Pacific by U.S. amphibious forces.

- ทรงถ่ายทอดด้วยการ**ใช้สำนวนโวหาร ภาษิต พังเพย** ซึ่งปัจจุบันก็ยังใช้กันอยู่ในเชิงเปรียบเทียบ และสั่งสอนหรือชี้แนะ

*ในทีนั้นเขียนไว้ว่ามีสามชั้น ผม **งเป็นไก่ตาแตก** เมื่อขึ้นถึงชั้นสี่ ยามที่เฝ้าที่นี่ **ตัวเท้ายักษ์** สวมเครื่องแบบยามประตูที่คับจนดูอึดอัด.*

*ผู้บังคับบัญชาในสนาม คือ **ผู้ตีแปดเสาแหกรก** คนหนึ่งที่ใส่แว่นตาข้างเดียวเป็นญาติของ ฟรันซ ฟอน ปาเปน (Franz von Papen) อ้ายลาโงวดดื้อยากดั่ง ที่เป็นนักการเมืองสมัครเล่น ผู้เป็นทั้ง **นักจารกรรม ทั้งทหาร ทั้งนักการทูต** แต่ก็**ห้าแต้ม** ในทุกแขนง*

๒. ลักษณะพิเศษในการแปลถ่ายทอดพระราชนิพนธ์

กลวิธีการแปลเรื่องนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ นอกจากจะมีลักษณะเด่นแล้ว ยังมีลักษณะพิเศษ คือ ทรงเพิ่มความรู้ด้านต่างๆ ซึ่งในต้นฉบับไม่มี ทำให้

ผู้อ่านได้รับความรู้ และความรู้สึกที่สนุกสนาน พระองค์ทรงทำได้อย่างกลมกลืนเหมาะสม ทั้งยังผสมผสานวัฒนธรรมแบบไทยๆ ได้อย่างแนบเนียน นอกจากนี้พระองค์จะทรงใช้ศาสตร์แล้ว ยังทรงใช้ศิลป์มาช่วยในการแปลหนังสือเล่มนี้อีกด้วย ตัวอย่างลักษณะพิเศษในการแปลถ่ายทอดที่ปรากฏให้เห็นมีดังนี้

- ทรงอธิบายความหมายของคำและข้อความที่พระองค์ทรงแปล ด้วยการใส่ไว้ในเครื่องหมายขลิขิต () เป็นการเพิ่มความรู้จากต้นฉบับด้วยการเล่าเรื่องสั้นๆ เพื่อชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องและเพิ่มรสชาติในการอ่าน เช่น

“อุปมาวิธีที่ช่วยชักนำให้สัมพันธ์มิตรลงสนามร่วมรมมีความสำคัญพอๆ กับยุทธวิธีที่นำชัยชนะในยุทธการครั้งใหญ่” นี่เป็นข้อเขียนของเซอร์ซิลลีในอัตชีวประวัติตอนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ในฐานะนายกรัฐมนตรีตอนสงครามโลกครั้งที่สอง เขาเพิ่มเติมข้อความว่า บุรุษที่จะชักนำพวกอเมริกันจะต้องเป็นคนไม่รู้จักกลัว เขาหยุดตรองครู่หนึ่ง “จะเป็นเหยี่ยวหาญดีไหม” เขาควานหาคำที่จะเหมาะสมดีเฟ่นสั้นได้แต่คอย “คุณต้องเป็น - นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ!” (Intrepid - ไม่รู้จักกลัวไม่รู้จักหวาด กล้าหาญแต่ไม่เหยียมนิสิตรู้ทั้งภายนอกภายในอย่างไม่ทอดถอย ไม่น้อยใจ ไม่หยุดยั้งรุกรันฟันฝ่า...)

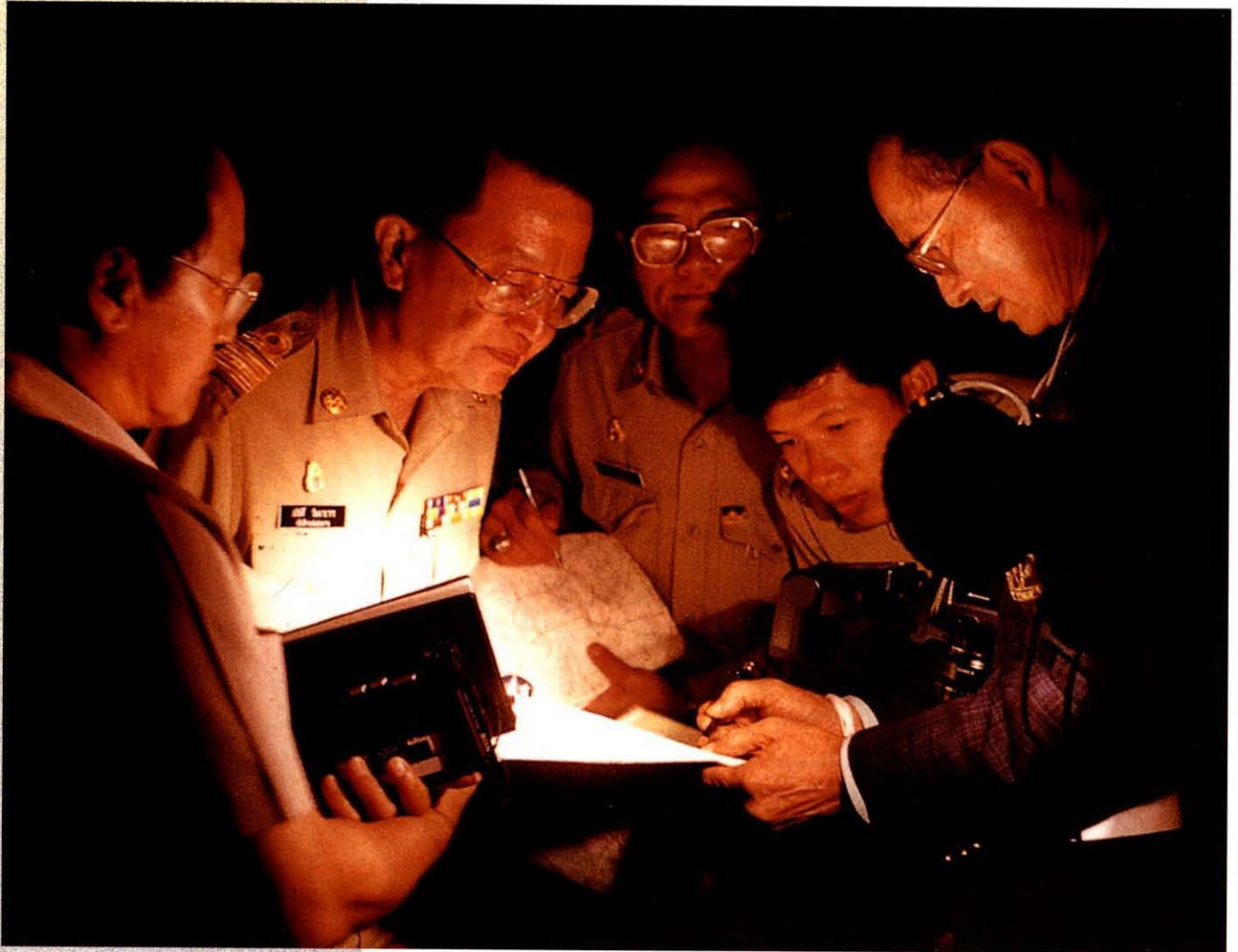
- ทรงอธิบายเพิ่มเติมด้วยการใช้คำเฉพาะ

นี่ก็เป็นปัญหาโลกแตกเรื่องดั้งเดิมนั่นเอง โบห์ร์ผู้เป็นนักทฤษฎีกำลังถูกหว่านล้อมให้ลงจากวิมานสันโดษ (หอคอยงาช้าง) ของเขา.

It was the old dilemma. Bohr, the theoretician, was being talked down from his ivory tower.

- ทรงอธิบายเพิ่มด้วยการแทรกเพลงลูกทุ่ง ซึ่งผู้อ่านรู้จักเป็นอย่างดี และแม้ว่าดูจะเป็นการกึ่งขา ก็ต้องยั่วว่าศีลตราวุธของสงครามลับจะหมดอานุภาพถ้าหากเราเปิดเผยความลับหมด (ตั้งเพลงที่ว่า **ปืนบ่มีลูกยิงถูกก็บ่ตาย**) หลักสำคัญของระบบประชาธิปไตย คือเสรีภาพของสื่อมวลชน. ดูเหมือนจะเป็นการดีถ้าเราจะเปิดเผยแบบต้องคัดกรลับต่างๆ ของฝ่ายเรา ว่าปฏิบัติงานอย่างไร ทำไมและที่ไหน แต่หากเผยแพร่หมดเปลือกล่อนจ้อนก็หมดเปลือกหอยป้องกันตัว.

And while it may seem unnecessary to stress so obvious a point, the weapons of secrecy are rendered ineffective if we remove the secrecy. One of the conditions of democracy is freedom of information. It would be infinitely preferable to know exactly how

our intelligence agencies function, and why, and where, But this information, once made public, disarms us.

- ทรงใช้ **หมายเหตุของผู้แปล** ซึ่งอธิบายความรู้เพิ่มเติมที่ต้นฉบับไม่ได้กล่าวไว้ เป็นการเพิ่มความรู้ เพิ่มรสชาติในการอ่านให้มีมากยิ่งขึ้น เซึ่งอรรถหมายเหตุของผู้แปลมีหลายแห่ง แยกความรู้ด้านต่างๆ ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์ การเมือง และด้านการศาสนา ดังตัวอย่างในด้านวิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์ การเมือง ดังนี้

(๑) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เช่น

น้ำธรรมดา (H_2O) ประกอบด้วยไฮโดรเจน (Hydrogen-H) และออกซิเจน (Oxygen-O) เฮวี วอเตอร์ หรือน้ำชนิดหนัก (Heavy Water- D_2O) ประกอบด้วย ดิวเทอเรียม (Deuterium - D) และ ออกซิเจน

- ไฮโดรเจน มีแกน (nucleus) ประกอบด้วยโปรตอน (Proton) หนึ่งตัว.

(๒) ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ การเมือง

“ระบบหักหลัง” (The Double Cross System)

คำว่า ดับเบิล ครอสส์ ตรงๆ แปลว่า “กากบาทคู่” แต่ความหมายอีกอย่างคือ “หักหลัง” อังกฤษใช้คำนี้เรียกระบบการใช้สายลับนกสองหัว โดยมีกรรมวิธีการควบคุมการปฏิบัติ ที่เรียกกันว่า กรรมวิธีการยี่สิบ (Twenty Committee) เพราะกากบาทคู่ (XX) เหมือนเลขยี่สิบเขียนแบบอักษรโรมัน.

๓. พระปรีชาสามารถในการถ่ายทอดกวีนิพนธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถ่ายทอดกวีนิพนธ์ บทประพันธ์ด้วยถ้อยคำและความหมายลึกซึ้ง ร้อยกรองแบบไทยๆ ที่แสดงถึงพระราชอัจฉริยภาพทางด้านวรรณศิลป์

กวีพระราชนิพนธ์ส่วนใหญ่จาก “A Man Called Intrepid” เป็นกวีนิพนธ์ของกวีที่มีชื่อเสียงของอังกฤษและสหรัฐอเมริกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปลถ่ายทอดได้อย่างแนบเนียน ละเอียด รอบคอบ ทุกคำที่สรรหาล้วนแต่มีความหมาย บางบทอาจจะราบเรียบแต่มีเสน่ห์ บางบทใช้คำได้อลังการ สมกับฉันทลักษณ์ที่พระองค์ทรงใช้ คำบางคำแม้จะเป็นคำโบราณ แต่ก็สื่อความรู้สึกอารมณ์และความคิดได้เป็นอย่างดี

บทกวีนิพนธ์และบทประพันธ์ที่พระองค์ทรงถ่ายทอดมีทั้งหมด ๑๗ บท ดังตัวอย่างที่ได้แสดงพระปรีชาสามารถทางด้านวรรณศิลป์ ดังนี้

- ทรงใช้ลักษณะการประพันธ์แบบผสาน คือ ถ่ายทอดเป็นร้อยแก้ว (ความเรียงที่สละสลวยไพเราะด้วยเสียงและความหมาย) และตามด้วยกาพย์ยานี ๑๑ อีก ๑ บท จาก Ballad (คำประพันธ์ที่ใช้สำหรับขับร้องเป็นกาพย์กลอนสั้นๆ) เพียง ๑ บทเท่านั้น

Fight on

*“Fight on, my men, Sir Andrew says,
A little ime hurt, but yett not slaine,
Ile but lye downe and blede awhile,
And then ile rise and fight againe”*

The Ballad of Sir Andrew Barton

“สูต๋อไป”

ออกขุนอันตรูจิงกล่าวว่ “นักรบทั้งหลาย, สูเจ้าจงยุทธนาการสูต๋อไป บาดแผลที่กายตู่ข้านั้นเพียงเล็กน้อย ตู่ข้ายังหาได้ถูกพิฆาตถึงแก่วิตไม่

ตู่ข้าจักเอนกายและหลังโลหิตเพียงชั่วขณะ แล้วจักอุฐฐการเข้าสั้ประยุทธไปดั่งเดิม.”

ออกขุนอันตรูว่
แผลเราไม่เท่าไร
เอนหลังลงเสียบนอย
แล้วจักลุกโรมรัน

“เหล่าทหารกล้า, สูต๋อไป
ไม่ถูกฆ่าถึงอาสัญ
ปล่อยเลือดไหลคงหายพลัน
เข้าสั้ประยุทธดุจดังเดิม.

- กาพย์เรื่องออกขุนอันตรู บารตัน

พระราชนิพนธ์เรื่อง “พระมหาชนก”

เป็นบทพระราชนิพนธ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงค้นจากพระไตรปิฎก (พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกายชาดก เล่มที่ ๔ ภาคที่ ๒) และทรงแปลเป็นภาษาอังกฤษตรงจากพระมหาชนกชาดกตั้งแต่ต้นเรื่อง โดยทรงดัดแปลงเล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปลมหาชนกชาดกเสร็จสมบูรณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ในโอกาสเฉลิมฉลองกาญจนาภิเษกแห่งรัชกาล และทรงมีพระราชปรารภ ให้เป็นเครื่องพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของสาธุชน

พระมหาชนก เป็นบทพระราชนิพนธ์ที่แสดงถึงพระปรีชาสามารถในด้านภาษาและพระวิริยะอุตสาหะในการศึกษาค้นคว้า แปล และถ่ายทอดจากภาษาบาลี เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายและมีคติเตือนใจ ให้ข้อคิดมากมายในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรสมดังพระราชปรารภ นอกจากนี้ ยังแสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณและพระเมตตาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรในหลายประการ ดังจะขอนำมาแสดงต่อไปนี้

๑. การใช้สติปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาและการพึ่งตนเอง

เมื่อพระมหาชนกกับพ่อค้าเจ็ดร้อยคนเดินทางไปค้าขายยังสุวรรณภูมิโดยทางเรือ วันหนึ่งเรือโดนคลื่นทำให้เรือแตกและจมลงกลางมหาสมุทร พ่อค้าที่อยู่ในเรือเอาแต่ร้องไห้คร่ำครวญ กราบไหว้เทวดา ให้ช่วยเหลือโดยมิได้ทำสิ่งใด ทำให้คนเหล่านั้นจมลงในมหาสมุทร เป็นเหยื่อของปลาและเต่า แต่พระมหาชนกได้ใช้สติปัญญาในการเตรียมพระองค์และช่วยตนเองในยามมีภัย ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์ คือ

“พวกพวกันขประมานเจ็ดร้อยคนขึ้นสู่เรือ เรือแล่นไปได้เจ็ดร้อยโยชน์
ใช้เวลาเจ็ดวัน เรือแล่นด้วยกำลังคลื่นที่ร้ายกาจ ไม่อาจทรงตัวอยู่ได้ แผ่น
กระดานก็แตกด้วยกำลังคลื่น น้ำเข้ามาแต่ที่นั่นๆ เรือก็จมลงในกลาง
มหาสมุทร มหาชนกลัวมรณภัย ร้องไห้คร่ำครวญ กราบไหว้เทวดาทักหลาย
แต่พระมหาสัตว์ไม่ทรงกันแสง ไม่ทรงคร่ำครวญ ไม่ไหว้เทวดาทักหลาย
พระองค์ทรงกราบว่าเรือจะจม จึงคลุกน้ำตาลกรวดกับเนย เสวยจนเต็มท้อง
แล้วสูบน้ำเนื้อเกลี้ยงสองพื้นด้วยน้ำมนจนชุ่ม ทรงยืนเกาะเสากระโดง ยืนยอด
เสากระโดงเวลาเรือจม มหาชนเป็นกึกกษาแห่งปลาและเต่า น้ำโดยรอบมีสี
เหมือนโลหิต พระมหาสัตว์เสด็จไปทรงยืนที่ยอดเสากระโดง ทรงกำหนดคึกคว่า
เมื่อบมีกลาอยู่กษนี้ ก็ทรงโดดจากยอดเสากระโดง ล่องพื้นพุงปลาและเต่า
ไปตกในที่สุด อุสกะหนึ่ง (๓๐ เมตร) เพราะพระองค์มี พระกำลังมาก”

ภาพโดย เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

๒. การทำความเพียรโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ย่อมนำไปสู่ความสำเร็จ

หลังจากกระโดดออกจากเรือ พระมหาชนกทรงมีวิริยะว่า่ยข้ามมหาสมุทรไปในทิศทางสุกฤษฎิมถิลา จนถึงวันที่เจ็ด จึงได้มีเทวดา ชื่อนางมณีเมขลามาพบ และก่อนจะช่วยเหลือ นางมณีเมขลาได้สนทนาโดยปรารภว่าจะฟังธรรมกถาจากพระมหาชนกถึงสาเหตุแห่งการทำความเพียรว่า่ยน้ำถึงเจ็ดวัน แม้ไม่เห็นผั่ง ซึ่งพระมหาชนกได้ทรงตอบให้เห็นถึงประโยชน์แห่งการทำความเพียรโดยไม่หวังผลตอบแทนจนมีเทวดามาช่วย ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์ คือ

“ดูก่อนเทวดา ผู้ใดรู้แจ้งว่าการงานที่ทำ จะไม่ลุล่วงไปได้จริงๆ
เชื่อว่าไม่รักษาชีวิตของตน ถ้าผู้นั้นละความเพียรในฐานะเช่นนั้นเสีย ก็ะเพียง
รู้ผลแห่งความเกียจคร้าน ดูก่อนเทวดา คนบางพวกในโลกนี้เห็นผลแห่งความ
ประสงค์ของตน จึงประกอบการทำงานทั้งหลาย การงานเหล่านั้นจะสำเร็จ

หรือไม่ก็ตาม คุณก่อนแถวคา ท่านก็เห็นผลแห่งกรรมประจักษ์แก่ตนแล้ว มีใช้หรือ คนอื่นๆ จมในมหาสมุทรหมด เราคนเดียวยังว่ายน้ำข้ามอยู่ และได้เห็นท่านมาสถิตอยู่ใกล้ๆ เรา เราจึงพยายามตามสติกำลัง จักทำ ความเพียรที่บุญคุณควรทำ ไปให้ถึงฝั่งแห่งมหาสมุทร”

๓. การจัดตั้งสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้และเพิ่มพูน ปัญญาแก่ผู้ที่ตกอยู่ในความไม่รู้ทั้งหลาย

พระมหากษัตริย์คุณนี้ ปรากฏในพระราชนิพนธ์ว่า เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ครองกรุงมิถิลาแล้ว วันหนึ่งได้เสด็จไปทอดพระเนตรพระราชอุทยาน ได้เสวยผลมะม่วงรสเลิศจากต้นที่ประตูดุทยาน ข้าราชบริพารและ คนอื่นที่ต่างหมายจะลิ้มรส เมื่อรู้ว่าพระราชชาติได้เสวยแล้วก็แก่งแย่งกันเก็บ ผลมากิน คนที่ไม่ได้กินก็ทำลายกิ่งและต้นจนหักโค่น พระมหากษัตริย์จึงทรง สั่งเวชและมีพระราชดำริให้ตั้งมหาวิทยาลัย เพื่อให้ความรู้ทั้งทางวิทยาการ และทางปัญญา เป็นการสร้างความเจริญแก่มิถิลาโดยครบถ้วน ก่อนจะ เสด็จออกทรงแสวงโมกขธรรมตามที่นางมณีเมขลากล่าวไว้เมื่อช่วยพระองค์ ขึ้นจากมหาสมุทร ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์คือ

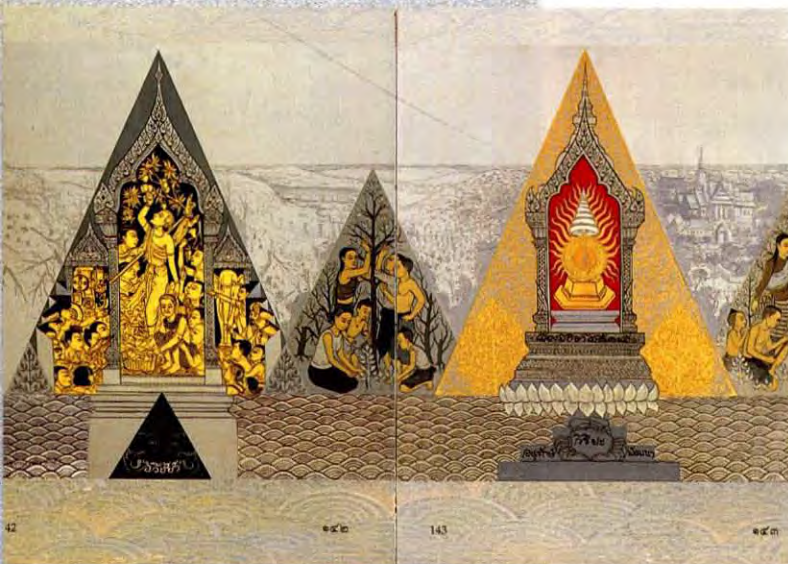
พระราชดำรัสต่อ : “เมื่อนางมณีเมขลาอุ้มเราขึ้นจากทะเล นาง กล่าวว่่า : “ท่านต้องให้สาธุชนได้รับพรแห่งโพธิญาณจากโอษฐ์ของท่าน. ถึง กาลอันสมควรท่านจงตั้งมหาวิทยาลัย” คราวนั้นเราสร้างตอมองด้วยน้ำเค็ม ตลอดเจ็ดวัน จึงฟังว่า เราสมควรตั้งเชือสถาบันตามปู ซึ่งชาวสุวรรณภูมิ เรียกว่า “ปุกระเล” บัดนี้เราสังเสลงสยว่าถูกต้องหรือไม่. ท่านอาจารย์ ก็ศาศปาโมกข์จงเพยมนสิการ” พระราชนิพนธ์ของพระราชโองการว่่า : “พระราช อาชญาปิณเเกล้า แถวคาว่าจะได้กล่าวว่่า “โพธิยาลัย” อันเป็นนามของ สถาบันฤๅษีคัคคินที่วัดพระเชตุพน ในแควมหานคร เมืองสุวรรณภูมิ. แต่ ทากจะเรียกว่่า “ปุกระเลย์มหาวิทยาลัย” ก็น่าจะเหมาะ:สมเหมือนกัน.” พระราช ตรีว่่า : “เป็นพระคุณของท่านอาจารย์. เราแน่ใจว่่าถึงกาลที่จะตั้งสถาบัน แล้ว. เป็นสังจะว่่าควรตั้งมานานแล้ว. เหตุการณ์ในวันนีแสดความจำเป็น. นับแต่อุปราชจนถึงคนรักษาช้างคนรักษาม้า และนับแต่คนรักษาม้าจนถึง อุปราช และโดยเฉพาะเหล่าอมาตย์ ล้วนจาริกในโมกภูมิทั้งนั้น. พวกนี้ขาดทั้ง ความรู้วิชาการ ทั้งความรู้ทั่วไป คือความสำนึกธรรมดา : พวกนี้ไม่รู้แม่แต่ ประโยชน์ส่วนตน. พวกนี้ชอบผลมะม่วง แต่ก็ทำลายต้นมะม่วง.” พระราชนิ พนธ์ศาลเห็นพ้องกับพระราชดำริ และกล่าวว่่า : “พระราชชาติเป็นผู้เป็นบัณฑิต

ภาพโดย ประหยัด พงษ์ดำ

ข้าพระองค์ยังมีศษย์ที่ทำได้ และจะประดิษฐาน
“ปุทะเลียมทาวิชชาลัย” ใต้แน่นอน. มิกลายัง
ไม่สิ้นคนดี !”

จากบทพระราชนิพนธ์ทั้งหลาย แสดงให้เห็นถึง
พระปรีชาสามารถและพระราชอัจฉริยภาพทางด้านภาษา
และวรรณศิลป์ คุณูปการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงมีต่อภาษาและหนังสือ รวมทั้งศิลปะแขนงต่าง ๆ
ทำให้ทรงได้รับการยกย่องเทิดทูน โดยคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์
พุทธศักราช ๒๕๒๙ ซึ่งเป็นวันศิลปินแห่งชาติ โดยประธาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้กราบบังคมทูลสดุดี
พระเกียรติคุณในด้านวรรณศิลป์ ดังนี้

ภาพโดย ปรีชา เกาทอง

“ในด้านวรรณศิลป์ ใต้ฟ้าละออง
ธุลีพระบาททรงจัดเจนอย่างยิ่ง ในการ
ใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ทรงมี
วาทศิลป์ที่คมคายลึกซึ้ง มีแบบฉบับเป็นของ
พระองค์เอง พระราชดำรัสที่พระราชทานใน
โอกาสต่างๆ กัน ล้วนมีเนื้อความและถ้อยคำ
สำนวนลึกซึ้งกินใจได้สาระสมบูรณ์ตรงตาม
เป้าประสงค์พอเหมาะพอดีแก่โอกาส สถานการณ์
และผู้ฟัง ในส่วนที่เป็นงานพระราชนิพนธ์นั้น ก็
ทรงมีผลงานที่ได้รับความนิยมและแพร่หลาย
มาแล้ว แต่ครั้งทรงพระราชนิพนธ์บทความ
พิเศษลงพิมพ์ในหนังสือ “วงวรรณคดี” เมื่อ
๔๐ ปีก่อน ในระยะหลังนี้ กราบเกล้ากราบ
กระหม่อมได้ทรงพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง
สารคดีเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การทหาร การเมือง
การปกครอง ตลอดจนประวัติบุคคล และ
ยุทธการครั้งสำคัญๆ อีกหลายเรื่อง แต่ละ เรื่อง

ทรงพระราชนิพนธ์แปลด้วยความพิถีพิถัน ละเอียดรอบคอบยิ่ง เพื่อให้ถูกต้องตามเนื้อความและถ้อยคำสำนวนเดิม ทั้งให้แล้วกับตามวัน เวลา ที่ทรงกำหนดไว้ด้วย”

พระอัจฉริยภาพในด้านภาษาและหนังสือของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งแตกฉานและก่อบรรจุด้วยพระวิจรรย์ญาณอันรอบคอบละเอียดลออ ยังประโยชน์ส่วนหนึ่งทำให้พสกนิกรได้เกิดจิตสำนึกของความรัก และหวงแหนชาติบ้านเมืองซึ่งมีเอกลักษณ์ทางภาษาและวรรณกรรมที่งดงาม สมควรจะดำเนินตามรอยพระยุคลบาท

— ๖๖๖ —

งานพระราชนิพนธ์

- พระราชนิพนธ์จักรีกาลที่ ๘
- เมื่อข้าพเจ้าจากสยามมาสู่สวีเดน
- พระมหาชนก

พระราชนิพนธ์แปลจากหนังสือ

- ตีโต จาก Tito โดย Phyllis Auty พิมพ์ครั้งแรก กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕
- “เศรษฐศาสตร์ตามนัยของพระพุทธศาสนา” บทที่ ๔ เล็กดีรสโต จาก Small is Beautiful โดย E.F. Schumacher หน้า ๕๓ - ๖๓
- นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ จาก A man Called Intrepid โดย “William Stevenson”

พระราชนิพนธ์แปลบทความ

- ข่าวจากวิทยุเพื่อสันติภาพและความก้าวหน้า จาก “Radio Peace and Progress” Intelligence Digest ฉบับ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘
- “การคืบหน้าของมาร์กซิสต์” จาก “The Marxist Advance” Special Brief
- “รายงานตามนโยบายคอมมิวนิสต์” จาก “Following the Communist Line”
- “ฝันร้ายไม่จำเป็นจะต้องเป็นจริง” จาก “No Need for Apocalypes” The Economist ฉบับ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
- “รายงานจากลอนดอน” จาก “London Report” Intelligence Digest : Weekly Review ฉบับ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘
- “ประเทศจีนอยู่ยง” จาก “Eternal China” Intelligence Digest : Weekly Review ฉบับ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
- “ทัศนะนำอัศจรรย์จากชิลีหลังสมัยอัลเลนเด” จาก “Surprising Views from a Post-Allende Chile” Intelligence Digest : Weekly Review ฉบับ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๘
- “เขาวัวอย่างนั้น เขาก็วัวอย่างนั้น” จาก “Sauce for the Gander...” Interlligence Digest : Weekly Review ฉบับ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
- “จีนแดง : ตัวเหยียด้ายาเสพติดแห่งโลก” จาก “Red China : Drug Pushers to the World” Intelligence Digest : Weekly Review ฉบับ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
- “วีรบุรุษตามสมัยนิยม” จาก “Fashion in Heroes” โดย George F. Will Newsweek ฉบับ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

“ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของข้าพเจ้า จะเป็นแจ๊สหรือไม่ใช่แจ๊สก็ตาม ดนตรีล้วนอยู่ในตัว
ทุกคน เป็นส่วนที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตคนเรา สำหรับข้าพเจ้าดนตรีคือ สิ่งประณีตงดงาม และทุกคน
ควรนิยมในคุณค่าของตนตรีทุกประเภท เพราะว่าดนตริตั้งแต่แต่ละประเภทต่างก็มีความเหมาะสม
ตามแต่โอกาส และอารมณ์ที่ต่างๆ กันไป”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่นักข่าวชาวอเมริกัน

ในรายการวิทยุอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

พระราชอัจฉริยภาพ ด้านดนตรี

เป็นที่ประจักษ์ชัดในสายตาของปวงชนชาวไทยทั้งหลายที่ชื่นชอบในศิลปกรรมแขนงต่างๆ ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงมีพระอัจฉริยภาพในศิลปหลายสาขานอกเหนือจากที่พระองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถและเชี่ยวชาญในด้านจิตรกรรมและการวาดภาพและพระปรีชาสามารถในการพระราชนิพนธ์บทประพันธ์ต่างๆ จนเป็นที่กล่าวถึงอย่างแพร่หลายแล้ว ศิลปะด้านการดนตรี และการประพันธ์เพลงก็เป็นอีกแขนงหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยและทรงผูกพันอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงเป็นเลิศในด้านดนตรีสากล

พระมหากษัตริย์คุณต่อดนตรีไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยในดนตรีไทยไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าดนตรีสากล ด้วยทรงตระหนักว่าวิชาดนตรีไทยเป็นศิลปะที่สำคัญประจำชาติอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่ง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อนุรักษ์และส่งเสริมให้แพร่หลายดังความในหนังสือ ๘ สถิตินดวงใจนิรันดร์ ตอนหนึ่งที่ได้ัญเชิญพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ มากล่าวไว้ว่า

“ศิลปะของชาติไทยเป็นพยานอันหนึ่งก็แสดงว่าชาติไทยเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองมาแต่โบราณ การที่จะรักษาแบบแผนความเจริญรุ่งเรืองนี้ไว้มิให้เสื่อมควรที่จะได้รวบรวม ศิลปะของไทยไว้มิให้เสื่อมสูญ เพราะในปัจจุบันนี้มีศิลปะของชาติอื่นเข้ามาปะปนอยู่เป็นอันมาก อาจทำให้ศิลปะของไทยเราซึ่งอยู่ในระดับที่คงามอยู่แล้วผันแปรไปได้

วิชาดนตรีไทยเป็นศิลปะที่สำคัญที่ชาติไทยเราได้รับเป็นมรดกตกทอดมาหลายชั่วคนแล้ว โดยครูอาจารย์ในสมัยก่อนได้รับฝึกหัดไว้ แล้วถ่ายทอดให้แก่ศิษยานุศิษย์สืบต่อกันมาด้วยความทรงจำเป็นพื้น ด้วยเหตุนี้ แต่ละครูละอาจารย์ จึงต่างมีแนวทางศิลปะที่ผิดแปลกแตกต่างกันไปบ้าง บางเพลงแม้จะเป็นเพลงเดียวกัน แต่มักจะมีทางแตกต่างกันไปตามแบบของแต่ละครู จึงเห็นสมควรที่จะได้รวบรวมเพลงที่เป็นหลักไว้มิให้เสื่อมสูญ และผันแปรไปจากหลักเดิม เพื่อเป็นแบบแผนสำหรับการศึกษาวชิชาดนตรีไทยต่อไป...”

จากพระบรมราชโองการดังกล่าวนี้ บรรดานักอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งหลายไม่ว่าใครที่ได้ยินได้ฟัง หรือได้อ่านพบ ต่างก็รู้สึกซาบซึ้งและปลื้มปิติในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้ทรงเห็นประโยชน์ในการจรรโลงมรดกอันมีค่ายิ่งของชาติไว้ เพื่อสืบสานต่อให้บุคคลรุ่นหลัง ได้มีโอกาสรู้จักและศึกษากับเพลงประจำชาติได้อย่างลึกซึ้งมิใช่รู้จัก แต่เพียงผิวเผิน ทรงเห็นว่าวิชาดนตรีไทยอาศัยการถ่ายทอดสืบต่อกันมาด้วยความทรงจำเป็นพื้น เป็นการสมควรที่จะรวบรวมเพลงที่เป็นหลักไว้มิให้เสื่อมสูญและผันแปรไปจากหลักเดิม โดยบันทึกโน้ตเพลงไว้ให้ถูกต้องแล้วจัดพิมพ์ขึ้นเป็นหลักฐาน ซึ่งยังมีไม่เคยมีการจัดทำอย่างครบถ้วนสมบูรณ์แบบมาแต่ก่อน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานข้อแนะนำในการเรียบเรียงและแก้ไขตำราเดิมให้พระเจนดุริยางค์และกรมศิลปากรรับไปดำเนินการจัดทำและจัดพิมพ์ฉบับใหม่ขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบเรียนจนถึงปัจจุบันนี้ ทั้งยังทรงสละพระราชทรัพย์ในการจัดพิมพ์ด้วย การครั้งนั้นนอกจากจะเป็นการรักษาศิลปะดนตรีไทยไว้แล้ว ยังเป็นการเผยแพร่วิชาดนตรีไทยออกไปในหมู่ประชาชนให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายยิ่งขึ้นอีกด้วย

ภาพย์สุริวงคหวงค ๒๘

ดนตรีไทยเดิม ในอดีตแรกเริ่ม ตั๋วโน้ตไม่มี
ศิลปะลิขลิขย อาศัยวิธี่ มรดกดนตรี ลิขทอจดความล่ำ
ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ประชวี สนิบสุริวงคหวงค
ทะนุบำรุง ผดุงเลิศล้ำ ทรงมอขบจัดทำ สุมุดโน้ตเพลงไทย
โปรดให้บันทึก โน้ตเพลง อารีก จัดพิมพ์แบบไว้
ลิขลิขทอชวี รักษาศิลป์ไทย ประชวีได้ใจ สนิบแบบสมบูรณ

การอนุรักษ์และส่งเสริมดนตรีไทยนี้มีไว้แต่เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น หากแต่ยังถ่ายทอดเจตนารมณ์ลงมาถึงพระราชธิดาอีกด้วย จะเห็นได้ว่าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีก็ได้ทรงสนพระทัยในดนตรีไทยเป็นอย่างมาก และได้มีผลงานสู่สายตาประชาชนอยู่เนืองๆ ดังเช่นที่ได้มีโอกาสตามเสด็จพระราชดำเนินไปโครงการชลประทาน ซึ่งจำเป็นต้องเดินทางด้วยความเหน็ดเหนื่อย ขึ้นเขาด้วยความเมื่อยล้าจนรู้สึกท้อถอย แต่ด้วยพระปรีชาสามารถ ก็สามารถแปลงความรู้สึกเหนื่อย ความลำบาก และความรู้สึกยินดีในโครงการซึ่งเป็นผลอันเกิดประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่ประชาชนไพร่ฟ้าใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทออกมาเป็นจินตนาการในการสร้างสรรค์บทเพลงไทยอันไพเราะขึ้นได้ เช่นที่ได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลงไทยดำเนินดอย เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ขึ้นมาลือเพลงลาวดำเนินดอย และเพลงลาวดำเนินเกวียน ก็เป็นผลงานซึ่งเกิดจากที่ได้ทรงจินตนาการมาจากความยากลำบากของการเดินทางดังบทพระราชนิพนธ์ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือดวงตะวัน ซึ่งผู้ใดอ่านพบก็ต้องอดไม่ได้ที่จะต้องคัดลอกมาเผยแพร่ให้คนในแวดวงที่สนใจเพลงไทยเดิมด้วยกันได้อ่านและได้ร่วมกันชื่นชมต่อไป ก็น่าจะ จึงขอนำมาเผยแพร่ต่อในที่นี้

เพลงไทยคำเนนคอย

เที่ยวต้น

เป็นบุญตัวได้โดยเสด็จประพาส	พระจอมราชย์สู่ลำนเาเขตเขาเงิน
ชมพฤษชาติลอดหว่างทางดำเนิน	ท้องถิ่นถิ่นค้ำลันเป็นต้นธาร
ไฉ่ว่าแสนเหน้อยล้า (ซ้า)	สงสารสองชายังนั้ก
เมื่อใดจะได้หยุดพัก	สองขาจะหักเสียแล้วเอย
เห็นยอดคอย	ดังคล้อยหนีไป
นี่หนาหมู่เฮาเอย	หายใจหอบ
หัวใจเต้นเร็ววี	เฮ้อ
เดินอีกนาที่หรือสองนาที่	คงตายเอย

เที่ยวกลับ

มีพระราชดำริตริตรวงคิด	จะกันปิดสายชลต้นละหาน
เพื่อได้น้ำกอปรกิกษेत्रการ	เพิ่มพูนงานผลิตผลของคนไทย
ไฉ่ว่าแสนยินดี (ซ้า)	เดินไปถึงที่เห็นโครงการ
ดูจเป็นรางวัลพระราชทาน	เราชาวบ้านดีใจเอย
ไทยดำเนินคอย	เหน้อยหน้อยต้องอดทนไซ้ใหม่ไทยเอย
เห็นขุนเขา	แดนคอยงามตาหนอ
น้ำจิตศรัทธารักไทยหนักหนา	เราเอย

ในเรื่องของการอนุรักษ์ดนตรีไทยนี้ ยังมีสิ่งที่น่าประทับใจในพระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งน่าจะได้นำมากล่าวขวัญถึง ก็คือ **ทรงมีพระราชดำริให้นำทำนองเพลงพระราชนิพนธ์ในแนวสากลมาดัดแปลงแต่งเป็นแนวเพลงไทยเดิม** ทั้งนี้ ตามปกติเรามักจะพบกันว่ามีกานำเพลงไทยสากลแปลงมาจากเพลงไทยเดิม แต่กาลครั้งนั้นพระองค์กลับทรงมีพระราชดำริที่จะให้นำทำนองเพลงสากลมาประยุกต์แต่งเป็นแนวเพลงไทยเดิม ดังที่ได้ปรากฏหลักฐานกล่าวไว้ในหนังสือ ๓ สถิตในดวงใจนิรันดร์ ว่าเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล นำทำนองเพลงพระราชนิพนธ์ในแนวสากลมาแต่งเป็นแนวไทยเดิม คือเพลงพระราชนิพนธ์ “มหาจุฬาลงกรณ์” ซึ่งนายเทวาประสิทธิ์ฯ ได้รับสนองพระราชดำริและบรรเลงถวายด้วยวงปี่พาทย์ถึงสองครั้งด้วยกัน ต่อมาภายหลังเมื่อนายเทวาประสิทธิ์ฯ ได้ไปสอนในชมรมดนตรีสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้นำเพลงนี้มาปรับปรุงให้เป็นเพลงสำหรับโหมโรงในการบรรเลงดนตรีไทยของชมรม นับเป็นเพลงไทยเดิมที่ประดิษฐ์ขึ้นจากเพลงพระราชนิพนธ์แนวสากลเป็นเพลงแรก นอกจากนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังได้ทรงริเริ่มให้มีการวิจัยเกี่ยวกับดนตรีไทยไว้เป็นครั้งแรกเกี่ยวกับปัญหาความแตกต่างระหว่างบันไดเสียงของเครื่องดนตรีไทยต่างๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อวิชาการดนตรีไทยในปัจจุบัน

ทรงศึกษาดนตรีสากล

สำหรับดนตรีสากลนั้น เป็นที่ทราบกันดีว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ดังพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาดนตรี ในหนังสือ ๓ สถิตในดวงใจนิรันดร์ ตอนหนึ่งที่ทรงเล่าว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชชมหาราช และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ทรงสนพระทัยดนตรีมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ เมื่อพระชนมายุได้ ๑๓ พรรษาได้ทรงเรียนแอดคอร์ดเตียนบ้างแต่ไม่ถึงกับดีดี ส่วนพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลทรงเปียโน ครั้นเมื่อพระชนมายุได้ประมาณ ๑๔ - ๑๕

พรรษา ได้ทรงเล่นแซกโซโฟน และพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เปลี่ยนจากเปียโนมาทรงเรียนแคลริเน็ต โดยครูสอนดนตรีชาวอัลซาส ประเทศฝรั่งเศส ชื่อ นายเวย์เบรชท์ (Weybrecht) ซึ่งมาสอนสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ครั้งละครึ่งชั่วโมงต่อพระองค์ ในเรื่องดนตรีนี้จะเห็นได้ว่า สมเด็จพระบรมราชชนนี ได้ทรงส่งเสริมและปลูกฝังความรักในดนตรีให้กับทุกพระองค์มาโดยตลอด โดยได้ทรงจัดหาครูดนตรีมาสอนถวายตามแบบฉบับการเรียนดนตรีอย่างแท้จริง คือการเรียนโน้ตและการบรรเลงดนตรีแบบคลาสสิก และยังได้พระราชทานทรัพย์สินสนับสนุนให้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อสมทบกับพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการซื้อแซกโซโฟนองค์แรกของพระองค์ นอกจากนี้บางที่เมื่อพระราชโอรสทั้ง ๒ พระองค์ ทรงสนพระทัยที่จะซื้อแผ่นเสียงมาฟัง ซึ่งจะทรงโปรดไม่เหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตาม หากทั้ง ๒ พระองค์ทรงซื้อแผ่นเสียงเพลงคลาสสิก ก็จะได้รับพระราชทานทรัพย์สินสนับสนุนจากพระบรมราชชนนี แต่ถ้าทรงเลือกซื้อเพลงแจ๊สก็ต้องทรงซื้อเอง ดังที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ (พระอิสริยยศในสมัยนั้น) ได้ทรงเล่าไว้ในหนังสือเจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ ว่า

“เมื่ออยู่ที่อำเภอเวียงป่าสัก ได้ทอดพระเนตรวงดนตรีวงใหญ่ที่เล่นอยู่ที่โรงแรม รุสสิกอยากเล่น ทรงหาแซกโซโฟนที่เป็นของใช้แล้ว (second hand) มาได้ในราคา ๓๐๐ แพงค์ แม่ออกให้ครึ่งหนึ่งและสมิสรปาตานุ ออกให้ครึ่งหนึ่ง...” (สมิสรปาตานุตั้งขึ้นโดยสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ตามแนวความคิดของหนังสือการ์ตูนในช่วงนั้น โดยมีกองทุนที่ทรงใช้ค่าขนมเหลือจ่ายสมทบและสลับกันดำรงตำแหน่งต่างๆ เพื่อความสนุกสนานส่วนพระองค์ โดยทรงจัดประชุมในตู้ซึ่งตั้งอยู่ในห้องบรรทมซึ่งว่างอยู่ ๑ ตู้ สมิสรนี้เคยส่งจดหมายและ “ของเยี่ยม” ไป “สงเคราะห์” สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ขณะประชวรอยู่ที่โรงเรียนนานาชาติ กรุงเจนีวา โดยเงินของสมิสรเอง)

.....เมื่อถึงเวลาสนพระทัยแผ่นเสียง รัชกาลที่ ๘ ทรงเลือก Louis Armstrong และ Sidey Bechet รัชกาลที่ ๙ ทรงเลือก Duke Ellington และ Count Bance เกี่ยวกับการซื้อแผ่นเสียงนี้ ถ้าเป็นแจ๊สต้องซื้อเอง ถ้าเป็นคลาสสิกเบิกได้”

ความสนพระทัยในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น นอกเหนือจากการเป่าแซกโซโฟนเมื่อพระชนมายุได้ ๑๔ - ๑๕ พรรษาแล้ว พระองค์ก็ทรงเปียโนและแคลริเน็ตบ้างแต่ไม่ทรงจริงจังมากนัก และได้ทรงกีตาร์บ้างเมื่อพระชนมายุได้ราว ๑๖ พรรษา นอกจากนี้ ไวโอลินพระองค์ก็ยังคงเคยทรงเล่น

ด้วยพระองค์เองโดยไม่มีครูสอน ในด้านดนตรีไทยก็ทรงสนพระราชหฤทัยด้วยโดยได้ทรงขลุ่ย ด้วยทรงเห็นว่าราคาไม่แพงและการเล่นไม่ยาก เนื่องจากการใช้นิ้วคล้ายๆ การเล่นแซกโซโฟน

พระ	บาทสมเด็จพระผู้	ภูมิเทวี
ทรง	ราชย์ครองแผ่นดิน	เพียบพร้อม
โปรด	หมดทุกศาสตร์ศิลป์	รอบด้าน ทุกแขนง
ดนตรี	มีอันเข้าม	ยากผู้เทียบเสมอ
ดีด	กีตาร์ยี่มเพื่อน	รุ่นพี่
สี	ไวโอลินเท	เป็ร้องแท้
ตี	หรือไม่มี	ผู้บอก ไร้เลย
เป่า	ขลุ่ยแลแซกแซร	เล่นได้เป็นเลิศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรักเครื่องดนตรีทุกชิ้น ดังที่คุณถาวร ยาวจันทร์ อดีตรองผู้อำนวยการการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับพระราชทาน พระมหากุณานิติคุณให้ได้ร่วมเล่นดนตรีกับ วง อ.ส. ในฐานะมือกลองมาเป็นเวลานาน

กว่า ๓๐ ปี ได้แล้วว่า ทรงโปรดที่จะบำรุงรักษาเครื่องดนตรีด้วยพระองค์เอง และเมื่อเครื่องดนตรีชำรุดซบเซาก็จะทรงลงมือแก้ไขเองด้วยพระปรีชาสามารถในดำเนินงานช่างของพระองค์ แม้กับเครื่องดนตรีเก่าๆ ซึ่งวงดุริยางค์ต่างๆ ได้แหงจําหน่ายแล้วก็จะทรงขอมาซ่อม มาขัด นำมาชุบใหม่จนกลายเป็นเครื่องดนตรีชิ้นใหม่เอี่ยมและใช้การได้ดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยและโปรดปรานเครื่องดนตรีเป็นอย่างมาก และทรงมีพระอารมณ์ขันกับเครื่องดนตรีเสมอด้วยเพื่อนคนหนึ่ง ทรงพระราชทานชื่อซ้ำๆ ให้กับเครื่องดนตรีหลายชิ้นให้มีชื่อภาษาไทย เช่น ทรัมเปตียี่ห้อเซลส์เมอร์ของฝรั่งเศส ก็ทรงเรียกว่า “คุณเสมอ” เป็นต้น

ด้วยพระราชจริยาวัตรอันงดงามในการดูแลรักษาเครื่องดนตรีให้เสมือนของใหม่ตลอดเวลา จนอาจทำให้ผู้อื่นเข้าใจไปเองอย่างผิดๆ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้ ดังจะเห็นได้จากความตอนหนึ่งในบทประพันธ์ของคุณวิลาศ มณีวัต ซึ่งได้ประมวลเรื่องเกี่ยวกับพระราชอารมณ์ขันของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาแล้วคู่กันฟัง

.....“ก่อนจะออกเดินทางมาจากสหรัฐอเมริกา บรรณารักษนิเทศสาร Look ได้สั่งนาย GEREON ZIMMERMAN มาว่า “เหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมดอย่าลืมกราบทูลถามเรื่องแซกโซโฟนทองคำด้วยนะว่ามันอย่างไรกันแน่ ราคาโดยประมาณสักเท่าใด ทำที่สวีเดนหรือที่ไหน” เมื่อได้มานั่งอยู่ต่อหน้าพระพักตร์ในวังสวนจิตรฯ แล้ว นายซิมเมอร์แมนพยายามเลียบเคียงอยู่นาน ก็ยังไม่ได้จังหวะเหมาะที่จะทูลถามเรื่องที่บรรณารักษนิเทศสารอยากให้อถาม ในที่สุดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้รับสั่งขึ้นมาเองว่า

“หนังสือพิมพ์ที่อเมริกาพากันลงว่า เป็นกษัตริย์ที่คลั่งดนตรี...ซึ่งก็ไม่ว่าอะไร แต่ที่ไปลงจนเลยเถิดกันไปว่าแซกโซโฟนที่ปาอยู่เป็นประจำเป็นแซกโซโฟนที่ทำด้วยทองคำเนื้อแท่งบริสุทธิ์ อันนี้ไม่จริงเลย สมมติว่าจริงก็จะหนักมาก ยกไม่ไหวหรอก บางฉบับก็เขียนว่าชอบขับรถซิ่ง ก็เอาอะ ยอมให้ไม่กี่บาทหรอก แต่ไม่เชื่อว่าเรื่องพวกนี้จะเป็นการสร้างสรรค์ หรือเป็นประโยชน์อันใดแก่ประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา”

วงดนตรีพระราชทาน

เมื่อมีการส่งกระจายเสียงครั้งแรกของสถานีวิทยุ อ.ส. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานความสุขอันเกิดแต่ดนตรีให้แก่ปวงพสกนิกร โดยทรงเลือกและเปิดแผ่นเสียง รวมทั้ง ทรงจัดรายการด้วยพระองค์เอง ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ถ่ายทอดสดการบรรเลงดนตรีของวงดนตรีต่างๆ รวมทั้ง “วงลายคราม” และ “วง อ.ส. วันศุกร์” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงร่วมบรรเลงดนตรีกับสมาชิกของวงด้วย

“วงลายคราม” นั้นเป็นวงที่เกิดจากการรวมตัวกันของพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ และข้าทูลละอองธุลีพระบาท อาทิ ม.จ. วิมวาทิจ ทรัพย์พัฒน์ ม.จ. แวจักร จักรพันธ์ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ท่านเหล่านี้ถือว่าเป็นนักดนตรีกิตติมศักดิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเชิญมาบรรเลงดนตรีร่วมกับพระองค์ทุกเย็นวันศุกร์ แต่เนื่องจากนักดนตรีส่วนใหญ่ในวงลายครามมักจะติดภารกิจอื่นจึงไม่สามารถจะมาร่วมบรรเลงดนตรีได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้วงดนตรีจากสถาบันการศึกษาที่เคยบรรเลงออกอากาศที่สถานีวิทยุ อ.ส. เข้ามาเสริมและพระราชทานชื่อใหม่ว่า “วง อ.ส. วันศุกร์” ภายหลังที่สถานีวิทยุ อ.ส. ย้ายจากพระที่นั่งอัมพรสถานมายังภายในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงร่วมบรรเลงดนตรีหรือออกอากาศกับ “วง อ.ส. วันศุกร์” อยู่เป็นประจำเป็นผลทำให้ประชาชนบังเกิดความรู้สึกใกล้ชิดกับสถาบันตลอดจนมีความสมัครสมานสามัคคีเพิ่มพูนยิ่งขึ้น เพลงที่ใช้บรรเลงส่วนใหญ่มักจะเป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ซึ่งได้รับการกล่าวขวัญและเป็นที่ยอมรับจากผู้ฟังเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงมีพระมหากุณาธิคุณเป็นล้นพ้นแก่เหล่านิสิต นักศึกษา ด้วยการเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระ

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชโอรส พระราชธิดา และพระบรมวงศานุวงศ์ในการ “ทรงดนตรี” ที่มหาวิทยาลัย วันทรงดนตรีเป็นวันที่นิสิต นักศึกษาต่างเฝ้ารอให้มาถึงด้วยใจจดจ่อและเป็นวันที่ยังตราตรึงอยู่ในจิตใจของผู้ที่เคยมีโอกาสได้รับพระราชทานพระเมตตาธิคุณเหล่านั้นมีรู้ลืม

การเสด็จพระราชดำเนิน “ทรงดนตรี” มีขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยพระราชทานพระบรมราชวโรกาสแก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ เวทีลีลาศสวนอัมพร และต่อมาได้เสด็จฯ “ทรงดนตรี” ที่มหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และมหาวิทยาลัยมหิดลเรื่อยมา จวบจนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๑๖

ในวันทรงดนตรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงมีพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเรื่องต่างๆ อย่างเป็นกันเอง พร้อมทั้งพระราชทานพรในการสอบให้แก่ นิสิต นักศึกษา และทรงเปิดโอกาสให้อาจารย์ นิสิต นักศึกษา ทูลฯ ขอเพลงได้ และมีการบริจาคเงินสมทบทุนอานันทมหิดล ทุนภูมิพล และสวัสดิการทหารและตำรวจซึ่งปราบปรามผู้ก่อการร้ายตามชายแดน การเสด็จฯ ทรงดนตรีได้สร้างความประทับใจและความผูกพันทางใจที่มีต่อองค์พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์แก่บรรดานิสิต นักศึกษาทั้งปวงเป็นอย่างยิ่ง

ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระประชวรที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อทรงหายจากอาการประชวร ก็ยังคงมีคณะแพทย์ที่เฝ้าดูแลพระองค์ รวมทั้งราชองครักษ์และนักอาสาพัฒนาตามโครงการพระราชดำริต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทรงมีพระราชดำริว่าน่าจะเล่นดนตรีร่วมกัน โดยจะทรงฝึกสอนด้วยพระองค์เอง ดังนั้น แต่ละคนจึงได้ไปหาซื้อเครื่องดนตรีมากันคนละชิ้น รวมตัวกันเป็นวง “สหายพัฒนา” มีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นสมาชิกพระองค์แรก

จากบทความต่างๆ ซึ่งได้มีผู้ประพันธ์ไว้หลากหลาย นั้น เมื่ออ่านแล้วทำให้มองเห็นภาพได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยในเรื่องเครื่องดนตรีประเภทเป่าเป็นอย่างมาก จนมีพระปรีชาสามารถเป็นล่ำเลิศและได้รับยกย่องจากนักดนตรีผู้มีชื่อเสียงของโลกว่าทรงเป็นนักดนตรีแจ๊สผู้มีพระราชอัจฉริยภาพสูงส่ง ทั้งนี้มิใช่ในเรื่องที่พระองค์ทรงเล่นเครื่องดนตรีชนิดนี้ได้เป็นเลิศเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ยังทรงเป็นครูผู้สอนที่ปราศัญญ์เป็รื่องอีกด้วย ทรงสามารถทำให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หันมาเป็นผู้ทรงสนพระทัยในเรื่องการเป่าแตรไปได้เป็นผลสำเร็จ และทรงพระราชทานการสอนวิธีเล่นดนตรี อนึ่ง ในการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เล่าให้ฟังในหนังสือ ๓ สถิตินดวงใจนิรันดร์ สรุปได้ว่า ในการเป็นครูผู้สอนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นพระองค์ทรงสอนตั้งแต่เรื่องส่วนต่างๆ ของแตรซึ่งมีความแตกต่างกัน เสียงที่แตกต่างกัน แล้วจึงเริ่มบทเรียนให้เริ่มเป่าเสียงที่ต่างกันไปที่ละเรื่อง ทีละขั้นตอน แล้วเริ่มเล่นเพลงง่ายๆ ระดับเพลงพื้นฐานจนกระทั่งเมื่อมีความชำนาญเริ่มอ่านโน้ตออกก็จะทรงเขียนแบบฝึกหัดเองให้ผู้เรียนหัดเป่า จากนั้นก็จะเพิ่มความยากขึ้นด้วยการเขียนโน้ตเพลงต่างๆ ให้เล่นประสานเสียงกัน ในการฝึกหัดเป่า จะทรงมีกลวิธีให้หัดเป่าเสียงยาวๆ และแม่นยำได้โดยการให้เป่าแตรแบบทหารซึ่งมีความแตกต่างกันไปเป็นหลากหลาย อาทิ แตรนอน แตรกินข้าว และแตรเคราฟ เป็นต้น

เอกกษัตริย์อัจฉริยะด้านดนตรี

ด้วยความสนพระทัยและพระปรีชาสามารถในการทรงดนตรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลงแรกเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ในขณะที่ทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๘ ได้โปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ (พระยศในขณะนั้น) เข้าเฝ้าฯ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระอนุชาธิราชพระราชนิพนธ์เพลงในแนวบลูส์ที่ทรงโปรดและเริ่มพระราชนิพนธ์ไว้แล้วเป็นบางท่อนให้ครบเพลงโดยหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ ได้ทรงมีส่วนร่วมด้านการประพันธ์คำร้องนับแต่บัดนั้น เพลงพระราชนิพนธ์เพลงแรกเป็นเพลงบลูส์ชื่อว่า เพลงพระราชนิพนธ์ “แสงเทียน” ต่อมาทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลงพระราชนิพนธ์ “ยามเย็น” เป็นเพลงที่สองโดยได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ ทรงประพันธ์คำร้อง และในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลง “สายฝน” เป็นเพลงที่สาม โดยทรงใช้เวลาเพียงวันเดียว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ ทรงช่วยพระราชนิพนธ์เพิ่มเติมในบางส่วนด้วย จวบจนปัจจุบัน ทรงพระราชนิพนธ์เพลงไว้มากถึง ๔๔ เพลง มีทั้งเพลงบรรเลง เพลงขับร้อง และเพลงประกอบการแสดง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาสามารถและโปรดดนตรีแจ๊สเป็นพิเศษ ซึ่งดนตรีประเภทนี้ต้องใช้อารมณ์ในการแสดงออกอย่างชัดเจน และมีอารมณ์เพลงที่เป็นเอกเทศซึ่งไม่อาจหาได้ในดนตรีประเภทอื่น ผลงานเพลงพระราชนิพนธ์แนวแจ๊สหลายชิ้นก็ได้แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่าทรงเชี่ยวชาญในงานดนตรีแจ๊สเป็นที่ยิ่ง ทั้งนี้ หากศึกษาย้อนไปถึงความสนพระทัยในดนตรีแจ๊สก็จะพบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเรียนและทรงฝึกฝนดนตรีประเภทแซกโซโฟนและแคลริเน็ตอยู่นานกว่า ๒ ปีก็เริ่มทรงหันมาสนพระทัยในดนตรีแจ๊สและโปรดการฟังแผ่นเสียงของนักดนตรีแจ๊สชั้นนำหลายท่าน โดยมีวัตถุประสงค์ทั้งเพื่อความเพลิดเพลิน และเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบแนวการเล่นดนตรีของนักดนตรีต่างๆ และรวมถึงเพื่อฝึกฝนหาประสบการณ์ การทรงดนตรีแจ๊สที่ทรงโปรดโดยทรงฝึกฝนด้วยพระองค์เองควบคู่ไปกับเสียงเพลงจากแผ่นเสียงของนักดนตรีแจ๊ส เกี่ยวกับพระปรีชาสามารถที่ทรงฝึกฝนด้วยพระองค์เองในดนตรีชนิดนี้ หนังสือ ๓ สถิติในดวงใจนิรันดร์ ได้บรรยายไว้ความตอนหนึ่งว่า

“ความสนพระราชหฤทัยฝึกฝนหาประสบการณ์ด้วยพระองค์เองวิธีนี้ ประกอบกับพื้นฐานพระราชอัจฉริยภาพด้านดนตรี ทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักดนตรีผู้มีฝีมือระดับสูง ทรงพระปรีชาสามารถในการเป่าโซปราโนแซกโซโฟนได้อย่างดีเยี่ยม ทั้งยังได้เคยทรงแซกโซโฟนและแคลริเน็ตได้ตอบทางดนตรีกับนักดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียงของโลก เช่น Benny Goodman และ Stan Getz อย่างคล่องแคล่วทัดเทียมกัน

.....ความสนพระราชนิพนธ์ในดนตรีแจ๊ส โดยเฉพาะดิกซีแลนด์แจ๊ส (Dixieland jazz) นี้ เห็นได้ชัดเจนจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลงในแนวแจ๊สและบลูส์ไว้มากมาย เริ่มตั้งแต่เพลงพระราชนิพนธ์เพลงแรกคือ “แสงเทียน” หรือ “Candlelight Blues” เป็นต้นมา

พระปรีชาสามารถด้านการดนตรีในได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทไม่เพียงแต่จะสร้างความประทับใจให้แก่พสกนิกรชาวไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ยอดนิยม นิยมยกย่องของชาวต่างประเทศอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่ทรงเข้าร่วมบรรเลงดนตรีกับวงดนตรีของประเทศต่างๆ ที่เสด็จพระราชดำเนินเยือน ไม่ว่าจะวงดนตรีนั้นๆ จะมีการเล่นดนตรีในแบบใด โดยมีได้ทรงเตรียมพระองค์มาก่อน นักดนตรีที่มีชื่อเสียงของโลก ล้วนถวายการยกย่องพระองค์ในฐานะทรงเป็นนักดนตรีแจ๊สผู้มีอัจฉริยภาพสูงส่ง ดังจะเห็นได้จากการที่วงดนตรีและคณะละครชั้นนำของต่างประเทศได้อัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์ไปบรรเลงในโอกาสต่างๆ ดังเช่นในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศออสเตรเลียอย่างเป็นทางการ **ประธานสถาบันการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนาได้ทำพิธีทูลเกล้าฯ ถวายปริญญากิตติมศักดิ์แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งสมาชิกกิตติมศักดิ์อันดับที่ ๒๓ ของสถาบัน แต่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท พระองค์จึงทรงเป็นพระมหากษัตริย์และทรงเป็นชาวเอเชียแต่เพียงพระองค์เดียวที่ทรงได้รับการยกย่องถวายพระเกียรติสูงสุดในโลกแห่งดนตรี** ขณะที่ทรงเจริญพระชนมายุเพียง ๓๒ พรรษาเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันวงดนตรีปีเตอร์โทนคีนสเลอร์ ออเคสตรา ซึ่งควบคุมโดย ไฮน์ วิลลเบอร์ก ได้อัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์ชุด “มโนราห์” “สายฝน” “ยามเย็น” “มาร์ชราชนาวิกโยธิน” และ “มาร์ชราชวัลลภ” ไปบรรเลง ณ คอนเสิร์ตฮอลล์ กรุงเวียนนา เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๗ พร้อมกันนี้สถานีวิทยุกระจายเสียงของรัฐบาลออสเตรเลียได้ส่งกระจายเสียงเพลงและเสนอข่าวนี้ไปทั่วประเทศเป็นที่ชื่นชมของชาวเมืองเวียนนานครแห่งดนตรี

บทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมีความโดดเด่นไพเราะลึกซึ้งเมื่อนำออกบรรเลง จะเป็นที่ยกย่องและประทับใจแก่พสกนิกร จึงมีการเชิญออกบรรเลงในโอกาสต่างๆ บ่อยครั้งจนเป็นที่ชื่นชอบของประชาชน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับบทเพลงพระราชนิพนธ์กับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ ว่า

“จากนั้นฉันก็แต่งขึ้นอีกเรื่อยๆ จนบัดนี้รวมทั้งหมด ๔๐ เพลง
 ในระยะเวลา ๒๐ ปี คิดเฉลี่ยปีละ ๒ เพลง ที่ทำได้เพราะได้รับความสนับสนุน
 จากนักดนตรี นักแต่งเพลงและนักร้อง รวมทั้งประชาชนผู้ฟังต่างก็แสดง
 ความพอใจและความนิยมพอสมควร จึงเป็นกำลังใจให้แกฉันเรื่อยมา...”

“~~~~~”

Echo,

Handwritten musical score for the piece 'Echo'. The score is written on ten staves. The first two staves contain the main melody and accompaniment. The following staves show various chord progressions and melodic lines, including some with triplets and slurs. The chords are written in a mix of uppercase and lowercase letters with numbers indicating fingerings or positions. The piece concludes with a final chord on the tenth staff.

Echo - of a sweet melody
 of tender love,
 keeps bringing memory
 from heaven, above.

Soft lights - sliding through empty space
 beyond cloudy skies,
 remind me of your dear face
 and lovelight in your eyes

How - I long to be with you
 once again. -

Hope - and pray, oh yes I do,
 all in vain.

Our Song - if it is nothing left
 but the echo -
 Though time is unforgiving
 I know
 Our love will
 linger on
 for eternity

GUCCI

ลือชิตี้อัฒเพองพระราชินีพนธ์

เบ็ญชเองพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เพลงเทียฟ

Med. Blues

ทำนอง: พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง: พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

จูด เทียน บวง สรวง ปวง เท - พ - เจ้า สวด มนต์ คำ เข้า ถึง คราว ระ ทม ทน
เปรียบ เทียน สิ้น แสง ยาม แรง ลม เป่า ฮีฟ ดับ อับ เจ้า เหมือน เงา ไร้ ควง เทียน

โอ้ ฮี - วิต หอน ล้วน รอ ความ ตาย ทุก คน หลีก ไป ไม่ พัน ทุกข์ ทน อา -
จูด เทียน ด - วาย หมาย บน บู - ชา ร้อง เรือน โรค กัย เบียด เบียน แสง เทียน ทาน

ทร ร้อน ใจ ต่าง คน เกิด แล้ว ตาย ไป ชด ใช้ เวร กรรม จาก จร
ลม พัด โขย โรค รุม เรา ร้อน แรง ไรย ทวน ไทย อา วรณ์ อ่อน ใจ

นิจ จัง สัง ขาร นั้น ไม่ เทียง เสียง บุญ - กรรม ทุก คน เคย ทำ กรรม ไว้ ก่อน
ทำ บุญ ทำ ทาน กัน ไว้ เกิด เกิด เป็น คน ไว้ เตรียม ผ - ญู ฮี วิต ใหม่

เชิญ ปวง เท - ว - คา ข้า ไหว้ วอน ขอ พร คุ่ม ไป ฮี วิต หน้า
เคย ทำ บุญ ทำ คุณ ปาง ก่อน ไต ขอ บุญ คุ่ม ไป ฮี วิต หน้า

ทน ท ร - มาน มา มาก แล้ว จะ กราบ ลา ทน ปวง ไร้ คา ที่ เบียด เบียน
ทน ท ร - มาน มา มาก แล้ว จะ กราบ ลา แสง เทียน บู ชา จะ ดับ ปลัน

แสง แวว ฮี วา เปรียบ แสง เทียน ----- เปรียบ เทียน สิ้น
แสง เทียน บู ชา ดับ สิ้น ไป -----

1. D 2. D

สายฝน

Med. Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

PIANO

Valse Lente

p *mf*

เมื่อ ลม ผ่น บน พ่า มา ลีว คั่น ไม่ พลิ้ว ภู
 สาด เป็น สาย พราว พลิ้ว ทิว ทุ่ง แดก ทอ รุ่ง อ

p *mf*

กิ่ง โข เหมือน จะ เอน ราก คลอน ตอน ไป แต่ เหล่า
 ราม ตา รุ่ง เลื่อม สาย พราว พราว น ภา ยาม เมื่อ

ไม่ ยิ่ง กลับ งาน พระ พรหม ท่าน บันดาล โห่ ผ่น หลัง
ผ่น มา แต่ โลก พระ พรหม ช่วย อำนวย โห่ ชื่น ฉ่ำ

เพื่อ ประ ทัง ชี วิต มิ ทวาม นำ ทิพย์ สาด เป็น สาย พราย พลัว ทิว
เพื่อ จะ นำ ดับ ความ ร้อน ใจ นำ ผ่น หลัง ลง มา จาก พ้า แค้น

งาน ทิว เขต คาม ชุม ธา รา
โลก พืช พรวณ โฉม ชื่น ยิน ขง

1. *ppp* 2. *ppp*

ยามเย็น

Medium Tempo

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

F C+ F B⁷

แดด ร้อน ร้อน เมื่อ ทิ - น กร จะ ลับ เพลียม เม - มา
รอน รอน หมู่ มวล ภา - มร บิน ลอย ล่อง ตาม ลม

C⁷ F

ทอ แสง เรือง อ - ร่าม ขาง งาม ตา ไน น - ภา ส - ลับ จับ ย้ม - พร
คลอ เคล้า พดก ซา ซาดี ชื่น เชย ชม ชม สม ตาม อา รมณ์ ล่อง เลย ไป

F C+ F B⁷

แดด ร้อน ร้อน เมื่อ ทิ - น - กร จะ ลา โลก ไป โลก
ลี้ว ลม ไชย กลิ่น พรพรรณ ไม่ ไปรอย รอย วัง ห่วง อา - ลัย

C⁷ F

ยาม นี้ จำ ต้อง พราว จาก ดวง - ใจ โกล แสน โกล สุด ห่วง ยอด ดวง - ตา แต่
ยาม सा ชื่นท์ พลับ พราว จาก ดวง - ใจ คอย แสง ทอง วัน ใหม่ กลับ คิน มา แต่

Am F⁷ B⁷

ก่อน เคย คลอ เคลีย กัน ทุก วัน คิน รื่น อุ - รา ต้อง
ก่อน เคย คลอ เคลีย กัน ทุก วัน คิน ชื่น อุ - รา ต้อง

E⁷ Am Cdim Gm C⁷

อยู่ เดียว เปลี่ยว วิญ - ญาน เหมือน ดัง น - ภา ไร่ ทิ - น - กร แดด
อยู่ เดียว เปลี่ยว วิญ - ญาน เหมือน ดัง น - ภา ไร่ ทิ - น - กร ไร่

F C+ F B⁷

รอน รอน หาก ทิ น กร จะ ลา โลก ไป โลก ความ รัก เรา คง อยู่ คู่
ยาม เย็น จวบ ยาม นี้ เป็น เว ลา สุด อา - วรณ์ ยาม ไร่ ความ สว่าง ทาง

C⁷ F

1. 2.

กัน ไป ไน หัว ใจ คง อยู่ คู่ เชย ชม แดด
ทิน - กร ยาม รัก จำ จะ จร จาก กัน ไป

จระต๋ายี่ดัด

Slow Blues

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ
ร่วมกับศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

น ก น้อย ค ล้อย บิน มา เดียว คาย คิต คิต มี วาย กัง วล ใ ห้

หม่น ฤ - ทัย ทมอ ง ขาด มวล มิตร ไร คน ส - นิต คุ้ เคียง ครอง

หลง ไหล ทมาย ปอง คน ปรา - นิ ขาด เรือน แผลง พัก พำ นั ก นอน

ขาด ญาติ ปี - ตร และ นอง ทั้ บาป กรรม คง มี จำ หน ระ - ทม ท้อง พ้ำ ส่า - ยันท์ ตะ - วัน เลือน

แสง ลับ นับ วัน จะ เดือน ใ ห้ ใจ ต้อง ชื่น ชม

หาก เย็น ลง พ้ำ คง ยิ่ง มิตร ยิ่ง ครอบ ครม ซี วิต ระ - ทม เพราะ รอ มา

จวบ จันทร แจ่ม พ้ำ น - ภา ผ่อง เฝ้า มอง ใ ห้ เดือน ชูบ วิญ - ญาณ

สัก วัน บุญ มา ฆะ - ตา คง ดี 1. C 2. C
น ก น้อย ค ล้อย บิน มา เดียว คาย

ดวงใจกับความรัก

Medium

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

C A⁷

คำ คิน น - ภา ตา รา พรราว ประ กาย แสง ดาว พรราว ตา
ส่อง แสง พร้ม พราย นัยน์ ตา

Dm⁷ G⁷ Dm⁷ G⁷ C

ดาช เรียง เคียง แสง ดวง จันทรา เพลิน ชม แสง พราย น - ภา เห็น ดวง ตา รา ล้อม จันทร
รื่น รรมย์ ชม แสง ดวง จันทรา ชม ดาว ล้อม เดือน งาม ตา พร้ม พราย น - ภา แสง งาม

C A⁷

ที่ จริง นั้น เดือน และ ดวง ดาว ต่าง เรือง แสง วาว พราว พรณ
มาตร มั่น สูญ ดวง ตะ วัน ไป ประ คา แสง ไน พ้า ทราม

Dm⁷ G⁷ Dm⁷ G⁷ C

ด้วย แรง จาก แสง ดวง ตะ วัน จึง มี แสง เดือน งาม ครัน แสง ดาว ประ ชัน น้า ชม
ผู้ คน สัตว์ ไม้ จะ ตาย ตาม ตะ วัน สูญ ไป เป็น ยาม ล้วน มี แต่ ความ มิตร มน

F⁶ B^{b7} F G^{7(b9)} C

เปรียบ ดวง ดาว และ ดวง เดือน ที่ เหมือน มั่น วาว ม ไน รรมย์

F F#dim C D7 Dm7 G7

เปล่ง แว่ว ไป เปลี่ยน ใจ ชม ด้วย จิน - ต - นา อารมณ์ นา นา ประ - การ
เปล่ง แว่ว ไป ต่าง ใจ คน เปลี่ยน แปลง ไป ตาม ใจ ตน เวียน วน จน ตาย

C

แน่ นอน แท้ จริง คือ ดวง ใจ ส่อง แว่ว รัก ไป ยิน นาน
ตะ วัน นั้น เหมือน ดัง ดวง ใจ ทาก สิ้น แสง ไป รัก คลาย

A7 Dm7 G7 Dm7 G7

เปรียบ ดัง กับ แสง ตะ วัน ตระการ ยัง คง แสง งาม สะ - คราญ แสง ทอง ยิน นาน เรื่อย
ขาด ความ รัก เหมือน ซี วา วาย จะ เป็น หรือ ตาย ทั้ง ใจ และ กาย ไม่ วาย โศก

1. C 2. C

มา ตะ วัน ฉาย มา ดา รา รวย ไทรม

มาร์ชราชวัลลภ

MARCH

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : พันตรีศรีโพธิ์ ทศนุต

C Dm⁷ G⁷ C G⁷

เรา ท-หาร รา-ช-วัล-ลภ รัก-ษา องค์ พระ-ม-หา กษัตริย์ สูงส่ง ล้วนแต่ องอาจ แข็งแรง
 เรา ท-หาร รา-ช-วัล-ลภ รัก-ษา องค์ฯ จะ ด-ววย สัตย์ ซื่อตรง องค์ ราช ราช ธิ ณี

C Dm⁷ G⁷ C Em⁷ Am D⁷ G⁷

เรา ทุก คน บู-ชา กล้า-หาญ วิ-นัย เทิด เกียรติ ชาติ ไว้ ทุก แห่ง ใจ คึง เหล็ก เพชร แข็งแกร่ง มิกลัว
 ถ้ามั่น มี กัญ พาล อวด หาญ มิเกรง คู่ หมิ่น ช่ม-เหง ย่า-ยี่ เรา จะ ด-ววย ซี-วี มิหวาด

C E⁷ Am⁷ D⁷ G Am⁷ D⁷ G

ใคร เรา เป็น กอง ท-หาร ประ-วัติ-การณ ก่อเกิด กำ-เนิด กองทัพ-บก ชาติไทย
 หนึ่ง จะ ลุยเลือด สู้ตาย จะเอา กาย ป้องกัน เป็นเกราะทองรบ ประ-จัญ สัต-รู

C Dm⁷ G⁷ C A⁷ Dm⁷ G⁷

เรา ทุก คน ภูมิใจ ได้ รับ ไว้ วาง พระ ราช-หฤ-ทัย พิ-ทักษ์ สมเด็จ เจ้า
 ผาก ฝมือ ปราภฏ เกียรติ-ยศ พึง เพื่ออง กระเด็จ กอง-ทัพ-บก ไทย ไว้ นาม เชิด

C Dm⁷ G⁷ 1. C 2. C

ไทย ตลอด ใน พระ วงศ์ จัก-ริฯ
 ชู ราช-วัล-ลภ คู่ ป-ฐ-พี

ใกล้รุ่ง

Medium Tempo

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
 คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ
 ร่วมกับ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

ได้ ยิน เสียง แว่ว ดัง แผ่ว มา แต่ โกล โกล ชุ่ม ชื่น ฤ - ทัย หวาน ไฉ จะ

ปาน พัง เสียง บรร - เลง ชับ เพลง ประ - สาน จาก ทิพย์ วิ - มาน ประ ทาน กล่อม

ใจ ใกล้ ยาม เมื่อ แสง ทอง ส่อง ชับ คอย มอง จ้อง พ้ำ เรือ ว่า ไฉ ลม โบก โบาย

มา ทนาว ใจ รอ ข้า เพียง ไฉ ตะ วัน จะ มา เพลิด เพลิน ฤ -

ทัย พัง โกล ประ สาน เสียง กัน ดอก มะ - ลิ - วัลย์ อวล กลิ่น ระ คน มณ - ทา ใฉ โน ยาม

นี้ เพลิน ทนาก ทนาศ แสง ทอง นวล ผ่อง น - ภา แสน เพลิน ฤ ว่า สำ - รานญ ทุม มวล วิ - ทศ ยิน ผก มา แต่ ชับ

นอน แผ่ เชย ชิด ช้อน ล้อม ชม บัว บาน ยิน เสียง บรร เลง ดัง เพลง ชับ

ขาน สอด คล้อง กัง วาน ขาบ ข่าน จับ ใจ ได้ ยิน เสียง ใจ

1. F 2. F

คำหวาน

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

ได้ ยิน เพลง หวาน ก้อง ด้อย ทำ นอง ร้อง ว่าพัน
 ชื่น อา รมณั สม ปอง แว่ว เพลง ร้อง คม คำ
 มาก ความ รัก ไว้ มัน ด้วย ด้อย ชื่น อ่อน หวาน
 หลอด ความ รัก เพื่อ พว้า ด้วย ด้อย คำ งาม สม

เปรียบ ดัง เพลง ทิพย์ มา จาก ฟาก ฟ้า บันดาล
 ด้อย ทำ นอง ร้อง ส่ง ก่อ ให้ หลง ลึน ลม

เสียง เพลง ปาน เพลง วิ มาน ประ ทาน มา กล่อม เมื่อ ได้
 เพลิน เพลง ชม ย่อม อา รมณั นิ ยม กลม กล่อม เมื่อ ได้

ยิน เพลง เพราะ ดัง ว่า ดัง เท วา พา จิต ไน้ม น้อม หรือ มา
 ยิน เพลง เพราะ ดัง ว่า ดัง เท วา พา จิต ไน้ม น้อม หรือ มา

ลวง ลอง ร้อง เพลง กล่อม จะ ประ นอม ให้ ยอม ปลง ใจ
 ลวง ลอง ร้อง เพลง กล่อม จะ ประ นอม ให้ ยอม ปลง ใจ

หาก คำ หวาน ชาน เอ๋ย เพื่อ เฉ - ลย น้ำ ใจ
 หาก คำ หวาน ชาน เอ๋ย เพื่อ เฉ - ลย น้ำ ใจ

รัก จจริง ใจ ขอ พัง ไป พัง ให้ ชื่น เชย
 รัก จจริง ใจ ขอ พัง ไป พัง ให้ ชื่น เชย

1. B^b 2. B^b

เทวาพาฉัน

Mod. Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

C Em C⁷ F

ข้าง งาม ทักัน ทิว เขต คาม งด งาม น้า ดู ทั้ง มวล ล้วน มี เป็น

F A⁷ Dm C G⁷ C C⁷ A⁷ Dm A⁷ 3

ดู ชิด ชู เขย ชม รรมย์ รื่น แต่ ฉั้น ดวง ใจ ผูก พัน ไม้ พัน ทุก

Dm G⁷ G+ C

คั้น เฝ้า ปอง เคียง ครอง คู่ ชื่น ให้อ รื่น เร่ง ใจ โลก

C Em C⁷ F

นั้น ดั่ง เมือง ส - วรรค์ เท วิทยุ สร้าง ไว้ พิศ ดู เป็น คู่ ทุก

F A⁷ Dm C G⁷ C Fdim

สิ่ง ล้วน มี รักร จริง ยิ่ง ใหญ่ อัน ธรรมชาติ ไซ้

G⁷ C G⁷ C G⁷ C

ไซ้ แรง ความ รัก ความ ไคร่ ย่อม ชี วิต ให้อ ยิน ยง

G D⁷ G⁷ C A⁷ G⁷ C C⁹ Dm A⁷

(ฮัม) อยู่ เดียว เปลี่ยว ใจ ท

Dm⁹ G G+ C A⁷ Dm G⁷ Am G⁷ Adim A⁷ Dm A⁷

ทัย ไม้ พัน (ฮัม) เดช

Dm G⁷ Cmaj⁷ Dm A⁷ Dm Em F+

กาม - เทพ พัน ผูก ใจ ให้อ หลง แม้ เคย ทำ

Musical score with lyrics and chords:

คุณ บุญ ส่ง พ้า คง ปรา - มิ ตี อยู่
 โปรด จง ประ ทาน ความ เ็น - ดู ให้ มิ ยอด ชู้ เป็น คู่ ชู
 ใจ จวบ วัน ก็ ภา เติด ฉัน ตะ วัน สด ใส
 พ้า คล บัน คาส รัก ให้ สม ตั้ง ดวง ใจ มุ่ง มั่น
 เฝ้า วอน พระ ทรง เสก พร ให้ วอน ทุก วัน โทก
 ทรวง ดวง ใจ อด อั้น ดั้น ดั้น อุ - ภา จวบ วัน ภา ตรี เติด
 ฉัน ดวง จันทร์ แจ่ม พ้า พบ ความ รัก ตั้ง ใจ มั่น เหมือน เดือน ตะ วัน กลาง
 หล้า สม พร จาก พ้า พระ ทรง ประ ทาน ปวง
 ข้า สี วิต โน หล้า ฮิน ษง

มหาจุฬาลงกรณ์

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา
นายสุภร ผลชีวิน

น้ำ ใจ น้ อ ง พื สึ ช ม พุ F Gm Gm⁷
 ทุก คน ไม่ รั้ สึ ม บู - ชา

C⁷ Gm⁷ C⁷ Gm⁷ C⁷ F
 พระ คุณ ของ แห ล ง เ ร ย ี น มา จุ - ฬ า - ล ง - ก ร ณี

F Gm Gm⁷
 ขอ พุ น ขอ เ ทิด พระ นาม โ ท พระ คุณ แน บ วั นี ร ั น ทร

C⁷ Gm⁷ C⁷ G⁷ C⁷ F
 ขอ อ ง ค์ พระ เ อื อ อา - ทร หลั ง พร ค ุ้ ม ครอง

F F^{#dim} Gm Gm⁷
 นี - สึ ต พร อ ม หน้า สึ ญ - ญา ประ - คอง

C⁷ Gm⁷ C⁷ Gm⁷ C⁷ F
 ความ ดี ทุก อย่าง ต่าง ปอง ม - ยอง พระ เกียรติ เ ท ริ ก ไกร

F Gm Gm⁷
 ขอ ทร า พระ เกีย ว ยั ง ยิน ยง นี - สึ ต ประ สง ค์ เป็น ะ ช ย

C⁷ Gm⁷ C⁷ G⁷ C⁷ F
 ภา ว ยศ อยู่ คู่ ไท เ ชิด ช ย ช - โย

พรปีใหม่

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

C Dm7 Em C7 F

ส - วัส - ตี วัน ปี ใหม่ พา ให้ บรร - ดา เรา ท่าน รื่น

E7 F G9 C A7(b9) Dm7

รมย์ ฤกษ์ ยาม ดี เปรม - ปรดี ชื่น ชม ต่าง สุข สม นิ - ยม ยิน -

G7 C Dm7 Em C7 F

ดี ข้า วิง วอน ขอ พร จาก พ้า ให้ บรร - ดา ปวง ท่าน สุข

E7 F G9 C A7 G7

ศรี โปรด ประ - ทาน พร โดย ปรา - นิ ให้ ชาว ไทย ล้วน มี โชค

C F G F G G7

ชัย ให้ บรร - ดา ปวง ท่าน สุข - สันต์ ทุก วัน ทุก คืน ชื่น ชม ให้ สม ฤ -

C F G F D7 G7

ทัย ให้ รุ่ง เรือง ใน วัน ปี ใหม่ หอง ชาว ไทย จง ส - วัส - ตี ต - ลอด

C Dm7 Em C7 F E7 F Cdim

ปี จง มี สุข ใจ ต - ลอด ไป นับ แต่ บัด นี้ ให้ สิ้น ทุกข์ สุข เก - สม เปรม -

C G7 1. C 2. C

ปรดี ส - วัส - ตี วัน ปี ใหม่ เทอญ ส - วัส เทอญ

แก้อตาขวัญใจ

Med. Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

E^b C⁷ Fm⁷ A^bm⁶ B^{b7} E^b

แก้ว ตา ขวัญ - ใจ เธอ อยู่ แห่ง ไต ขวัญ เอย ขาด

D⁷ Fm⁷ B^{b7} B^{b+} E^b

นี้ คู่ เขย รัก เอย เดียว ตาย เฝ้า คอย รัก

B^{b+} G⁷ Cm C⁷ Fm C+ A^bm⁶ Gm⁶

เศร้า เหนง ใจ แสน หน่าย เปลี่ยว ปาน ชี วา วาง วาย คลาย สุข

E^b E^bmaj⁷ Cm⁷ B^{b7} E^b C⁷ Fm⁷ A^bm⁶

ตรม โอ้ เวร โทน มา พา โชค ชะ - ตา แสน

E^b D⁷ Fm Fm⁷ B^{b9}

ชั่ว โลก นี้ มีด มัว ทวาด กลัว ระ ทม ได้ แต่

A^bm Gm F#m Fm E^b

หวัง นิ่ง แต่ สิ้น คอย คู่ ขวัญ ดัน ออก ตรม ร้อน อา - รมณ์ หวัง

B^{b7} E^b E^b7 A^b

ชม ชิด เขย ดวง ใจ อยู่ เดียว เบล่า เปลี่ยว ปาน ไต ออก ใจ ระ -

Musical score with Thai lyrics and chord progressions:

ทม ขาด คน ณี ยม ขาด คู่ ชิด ชม ระ บม ทรวง ใน ใต้

บุญ ไม่ ช่วย นำ พา แก้ว ตา ขวัญ ใจ ได้ แต่ สิ้น ไป ไม่ สบ สม

ใจ รัก เอย แก้ว ตา ขวัญ ใจ เธอ อยู่ แห่ง ไต ทนอ

เธอ เผ้า เพื่อ เผ้า ละเมอ ฝัน เธอ มา เขย สุด จะ

เหงา เผ้า แต่ สิ้น ทรวง กระ สิ้น พรัน จิต เลย สิ้น ถึง วัน ขวัญ

1. เอย ชิด เขย ชิน ชม แก้ว ชม
2. เอย ชิด เขย ชิน ชม แก้ว ชม

รักคืนเรือน

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

1) ไ้อ์ รัก เอ็ย รัก เคย ชิด เคย ชู ชื่น
 2) ไ้อ์ ลม เอ็ย ลม เคย ร้า - เพย เคย ชื่น
 3) เด่น จันทร ฉาย จันทร แรม ยัง กลาย มัว หม่น

สุด หวาน อม สุด ชม กลิ่น สุด รัก ยิน ยิ่ง ยง
 กลับ พัด เวียน เปลี่ยน ทิศ คิน ไม่ พัด ยิน เร็วย ไป
 เปรียบ เหมือน เดือน ก็ เหมือน คน จิต วก วน ง่าย ดาย

เมื่อ รัก หวาน รัก ปาน ดัง ลม บน ส่อง
 เปรียบ รัก หวาน รัก มา แปรปรวน ไป ใหม่
 ก่อน เคย เห็น ดวง จันทร วัน เพ็ญ พราง พราย

โบก พัด ไป ให้ รัก คง ลัว พัด ตรง ทิศ ทาง
 จิต วก เวียน เปลี่ยน น้ำ ใจ สุด เสีย ดาย รัก เรา
 ก่อน แสง แรง กลับ แสง คลาย ดัง รัก กลาย รัก งาม

ครั้น มี บาง อา - รมณ พา ให้ ชื่น ชม รัก เบา บาง
 แม้ รัก แปร ปรวน ไป จะ ชื่น สุข ใจ นั้น ทำ เนหา
 เพราะ มี บาง อา - รมณ พา ให้ ชื่น ชม รัก เบา บาง

สาย ลม เวียน กลาง ทาง รัก กลับ จืด จาง ห่าง ไป
 แท้ จริง ทุกข์ มิ เบา ด้วย ถ่าน ไฟ เก่า รุม รุม
 เหมือนเดือน เวียน ตาม ทาง เดือน มีด มัว จาง ห่าง ไป

โอ้ ลม ทวน สาย ลม แปร ปรวน ไป ได้
 ฝ้า แต่ หวัง รัก เรา เธอ ยัง คง บ่ม
 จวบ วัน เพ็ญ ดวงจันทร์ เวียน เป็น เดือน ใหม่

ไผ่ พัด มา ฝ้า พัด ไป เปลี่ยนเหมือนใจ คน เรา
 อย่า วก เวียน เปลี่ยนเหมือนลม ด้วย หวัง ชม ชื่น เซย
 เปรียบ รัก เรา อับ เจา ไป กลับ รัก ใหม่ คิน คง

ยามค่ำ

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

ยาม ประ กาย แสง ทอง สอง งาม เรือง ห่อง น - ภา ประ เที่ยง ห่อง มวล ชี
ยาม รุ่ง แสง ที - ติ งาม เรือง อ ราม วิ - ไล โลก เรือง ส่ำ ร่าย ป่าน

วา หัง พร จาก พ้า เสก มา ใ
ไค หมู่ มวล พันธุ์ ไม่ ดอก ไบ บาน

ยาม ประ กาย แสง เดือน สอง ยาม นวล ห่อง พ้า ไกล ชื่น ชม สม หัง ดวง
ครั้น เมื่อ ยาม แสง เดือน สอง รา ศรี ห่อง ส่ำ - ร่าย หมู่ ดาว วัช วาม งาน

ใจ สบ สุข สด สใ ห - พัย บาน ยาม ค่ำ ลง โพล่ เพล่ ภาย เท ประ -
ศระการ ใจ โลก เป็น ส - ดาน ชื่น บาน ใจ ยาม ค่ำ ลง ส - ลัว มิศ มีว แสง

ภา ไน เมื่อ ยาม ติ - ติ ติ ติ ติ ติ ครี - กาล มี แต่ ความ มิศ มน
ส แสน เป็ลยว ไน ติ - ติ สด ติ อา - ลัย มี แต่ ความ มิศ มน

อัป จน ดวง มาลัย เเทง ป่าน ชาติ ใจ แท้ ที่ จริง นั้น ยาม
อัป จน ดวง ใจ คอย คิน ใหม่ งาม แท้ ที่ จริง นั้น ยาม

คำ นำ ใ ห้ รื่น ฤ - พัย คำ ลง แล่ว รา - ศรี ใหม่
คำ นำ ยาม เนื่อง ถึง ยาม คำ ลง แล่ว รา - ศรี คาม

เคื่อน มา พ้า ใจ ใ ห้ ชื่น ชื่น 1. G 2. G
โลก ยิ่ง สด งาม สม ความ ชื่น ชม

เมื่อโลมสัก

Med. Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา

F Gm A+

อ่า โสม ทอ แสง อ่า - โท ฉับ สุข ใจ ทนาย
โสม ขวน ฉับ คำ - นิ่ง ครั้ง หนึ่ง กลาง แสง

Gm⁷ B^{b7} F Gdim E Gm

ชม เพลิน หลง คว้า เพื่อ ภิ - รมย์ โสม สาด ส่อง แสง มา ภาค
จันทร์ เวา ส่อง พลอด เพื่อ รั - พัน รัก มั่น ไม่ สิ้น แปร คราบ

B^b Am Gdim G⁷ C C+ Dm⁷

สิ้น เว - ทา พราว พราย เพราะ ก่อง ประ - กาย คา ราว เพียง เพชร พลอย ส่อง
ฟ้า คืน ม้วย แล เรา ส่อง หับ ส - ลาย ควง แด วิทย - ญาณ ไม่ ห่าง

C⁷ E⁷ Am C⁷ Cdim

ฟ้า แว่ว รับ รับ ใจ เมฆ น้อย ลอย โลม ลูบ หาว เหมือน มือ ฉับ ห่อง
แห ลอย รัก รั่ว ทาง ครั้น แล้ว เวร กรรม ชาติ โทณ ระ คม กัน พลัก

Gm C⁷ Gm⁷ C⁷ C⁷(^{b9})

ขาว ละ - โม ลูบ โลม น - ภา สด ใส นั้น พา ให้ พทัย
ใส เรา ห่าง เมื่อ รัก ยัง ไม่ หม่น หมาง รัก ยัง ส - ลัก

C⁷ C^{#dim} F⁶ C⁷ F Gm

ฉับ ละ - เพื่อน ใด ลม เอ่ย เชย พัด เดือน มา มิ ให้อูรา
กลาง ควง ใจ แต่ ยัง หวัง ใน ผล บุญ นำ ให้อาบพกรร

A+ Dm⁹ Gm G⁷ C⁹

ลิ้ม เลือน เพียง เสียง เตอ รั พัน เดือน คำ มั่น สัญ -
แคล้ว ไป คืน พบ ความ รัก เดิม ใน คืน หนึ่ง วัน

1. F C⁹ 2. F B^{b+} F⁹

ญา อ่า เพ็ญ

ยิ้มสู้

SLOW

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

F Am⁷ F Fmaj⁷ F⁶

G⁷ C C⁷ Am

C⁷ Gm⁷ C⁷

F Am Cdim G⁷ F C⁷ F C⁷

(Moderato)

F F⁶ G⁷

โลก จะ สุข สบาย นั้น เป็น ได้ ทลาย ทาง ต้อง หลบ สิ่ง กีด ขวาง หน ทาง ให้ พ้น ไป

Gm⁷ C⁷ F Gm⁷ C⁷

จะ สบ ความ สุข สันต์ สำ คัญ ที่ ใจ สุข และ ทุกข์ อย่าง ไร เพราะ ใจ ตน เอง

F F⁶ G⁷

ฝ่า ภู่ ทาง ชี วิต ต้อง คิด เฝ้า ย่อม ใจ โลก มีด มนเพียง โด หัว ใจ อย่า คว้าม เกรง

Gm⁷ C⁷ C+ C⁷ F

ตั้ง หน้า ชื่น เอา ไว้ ย่อม ใจ ด้วย เพลง โย นึก กลัว ทวาด เกรง ยิ้ม สู้

F Gm⁷ F F⁶ B^bm

คน เป็น คน จะ จน หรือ มี ร้าย หรือ ดี คง มี หวัง อยู่

B^bm⁶ F D⁷ G⁷ Gm C⁷

ยาม ปวง มาร มา พาล ลบ หลู่ ยิ้ม ละ โม ใจ สู้ หมู่ มวล เกท ภัย

F F⁶ G⁷

ไผ่ กระ ทำ ความ ดี ให้ มี จิต ไส - ภา สว่าง แต่ ความเมต ตา หา ความ สุข สันต์ ไป

Gm⁷ F D⁷ G⁷ C⁷ 1. F 2. F

จะ สบ ความสุข สันต์ สำ คัญ ที่ ใจ เฝ้า แต่ ยิ้ม สู้ ไป แล้ว ใจ ชื่น บาน บาน

วงชัยเฉลิมพล

Tempo di Marcia

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

PIANO

8vb

8vb

mf

f

mf

f

1.

2.

ff

ff

First system of musical notation, consisting of a grand staff with a treble clef on the upper staff and a bass clef on the lower staff. The music features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and chords.

Second system of musical notation, continuing the piece. It includes first and second endings, indicated by '1.' and '2.' above the staff. The notation includes various note values and rests.

Third system of musical notation, featuring dynamic markings *ff* (fortissimo) and *p - f* (piano-forte). The music continues with complex rhythmic patterns and chordal textures.

Fourth system of musical notation, showing further development of the musical themes. It includes various note values and rests, with some notes marked with accents (>).

Fifth system of musical notation, concluding the piece. It features a variety of rhythmic patterns and chordal structures, ending with a final chord.

OH I SAY

SWING ♩ = 130

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

Lyric : M.R. Seni Pramroj

Oh let me say, just to say, What I'll say, Or do you

say, just to say, What you'll say, Oh let us say, just to

say, What we'll say Now what'll we say? just some - thing to be

gay, To chase the trouble and the cares of the day away. Let us all sing the

song, we want to be hap py to - day, Hap - pi - ness comes on - ly

once in a life - time. We do not know whence we come, where we go. So here

goes. Now let me say, just to say, What I'll say, And do you

say, just to say, What you'll say, Let us all sing the song, we want to

be hap - py to - day. Oh let me day.

1. C 2. C

ลมหนาว

Slow Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา

C F C E⁷ Am

ยาม ลม หนาว พัด โบก โบก โขย ชื่น
ยาม ลม ผ่น พัด โบก โบก กระ หน้า

D⁷ G⁷

เหล่า ส กุณ ร้อง รื่น รมย์
หยด หยาด น้ำ น้ำ หลัง นอง

A⁷ Dm E⁷ Am

หมู่ ดอกไม้ ชวน ก - มร ร่อน ชม
ผึ้ง ภู ทั้ง วิ ทศ เห่ง เศร้า หมอง

Cm⁶ D⁹ Cdim D⁷

ช่าง สุข สม เพลิน ตา น่านู ชู ใจ
เคลื่อน งาม หอง มา สี่ ร่วง ไวย ลง ดิน

Ddim Am B⁷ Em

โอ รัก เจ้า เอย ยาม รัก สม ดัง ฤ หัย
เหมือน รัก คิดหวัง เปรียบ ดัง หัว ใจ พัง กิณฑ์

Cdim Gdim Ddim A⁹ G⁷

พิศ ดู สิ่ง โต ก็ แล วิ - โต แจ่ม ไส ครัน
น้ำ ตา หลัง ริน และ ลาม ไทล เพียง หยาด ผ่น ปราย

C F C Cdim E⁷(b9) Dm

อัน ความ รัก มัก จะ พา ใจ ผ่น เมื่อ รัก นั้น สุข
อัน ความ รัก แน่น ไม่ เป็น ดัง หมายถึง คว้า วัน ตาย ฮีฟ

A^{b+} F+ 1. C⁶ 2. C⁶

สม จิต ปอง
ชม ชื่น เอย

CAN'T YOU EVER SEE

Med Slow

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

Lyric : H.H. Prince Chakrabandh Pensiri

F A7 D7 D7 Adim D7

Can't you e-ver see That I love you e-ter-nal-ly?

G9 G7 C C7

All my heart and my soul From now for-e-ver will be-long to you.

F A7 D7 D7 Adim D7

Can't you e-ver see lo-ving ly yours I'll al ways be?

G9 G7 C7 F

All my thoughts and my dreams, My whole life is just meant for you.

C#7 F#7 B7 E7

How can I make you see I love you alone? I never could have you for my own

G7 C C7

I love you, love on ly you, For-e-ver and e-ver I'm yours it's true

F A7 D7 D7 Adim D7

Life is meaning-less I'd never find my hap pi-ness.

G9 G7 C7 F

Without you I would die Can't you see? I love on-ly you

1. 2. C+ F

Adlib : CHORUS

F F7 D^b7

F C7

F 1. F C+ 2. F

F 3 3 3 3 3 3 3 3

B^b7 3 3 3 3 3 3 3

C7 3 3 3 3 3 3 3 3 1. F 3 3 3 3 3 3 3 3

2. G⁷ D.S.

Detailed description of the musical score: The score is written for guitar in the key of F major (one flat). It consists of eight staves. The first staff shows two first endings: the first ending is a whole note F, and the second ending is a quarter note F followed by a quarter rest. The second staff contains chords F, F7, and D^b7. The third staff contains chords F and C7. The fourth staff shows a first ending with a whole note F and a C+ chord, and a second ending with a quarter note F. The fifth staff features a melodic line with triplets of eighth notes. The sixth staff continues the melodic line with triplets and includes a B^b7 chord. The seventh staff continues the melodic line with triplets and includes a C7 chord and a first ending with a whole note F. The eighth staff shows a second ending with a whole note G⁷ chord and a D.S. (Da Capo) instruction.

LAY KRAM GOES DIXIE

SWING

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

♩ = 140

Musical score for 'LAY KRAM GOES DIXIE' in 4/4 time, key of B-flat major. The score consists of 8 staves of music with various chords and first/second endings.

Staff 1: B^b F^7 C^7 F^7

Staff 2: B^b F^7 $Fdim$ F^7 Gm $Cdim$ Gm

Staff 3: Gm F^7 B^b F^7 $Fdim$

Staff 4: F^7 Gm $Cdim$ Gm F^7

Staff 5: 1. B^b 2. B^b B^b7 E^b B^b

Staff 6: B^b C^9 F^7 B^b B^b7

Staff 7: E^b B^b C^9

Staff 8: F^7 B^b 1. B^b7 2.

สายลม

♩ = 96

คำร้อง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
 คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

Chords: E^b, E^bdim, Fm, C+, A^b, B^{b7}, B^{b7}, B^{b+}, E^b, B^{b6}, Edim, E^{b7}, A^{b6}, A^bm, F⁹, B^{b9}, B^{b7}, E^b, E^bdim, Fm, C+, A^b, B^{b7}, B^{b7}, A^{b7}, G⁷, C⁷, C⁷(^{b9}), C⁷, F⁷, Fm⁹, Fm⁷, B^{b7}(^{b9}), E^b, E^b

ทาม กลาง ฟาก ฟ้า มัว ทมน
 ต้อง ลม เหล่าไม้ เอน ลิว
 ลิว ลม หลัง ผ่น ไปวย หัว
 ลู โใบ ลุย พลิว ปลิว วอน
 เขือก เข็น ชีพ เจา เมฆ มัว
 จิต ใจ อ่อน ท้อ อา - ทร
 จิต ใจ ไหว หวาด กลัว หวั่น ฟ้า คำ ราม สัน
 ค้วย ลม พัด โบก วอน ล่อง ทน วน เวียน โข
 ไรจน์ เรือง แผลบ แสง ฟ้า ผ่า
 อย่า เป็น อย่าง สาย ลม เล่า
 ล่อง ลม ลิว มา เสียง ส นัน
 เปลี่ยน แปลง ชิม เขา เหลิง วัค ใหม่
 ไร่ ลม หอน ลม พัด คิน วัน โบก โบาย เพียง โทน กัน พัด จน ไม่
 ไร่ ลม หอน ลม พัด เลย ไป โลก เคย ฐิ ดัน โด แล้ว คง สุข
 ฐิ วัน สงบ เอย เอย
 สม ใจ ยิ่ง เอย เอย

คำปลั่ง

Slow Waltz

ทำนอง: พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง: ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

วัน ค ล อย มา คำ แ ล ้ว แ ก ้ว ตา สุ ริ ย า ร อน
 ร อน น อน เสี ย น อน
 จ ง อ ย ่า อ า - ว ร ณ์ น อน เ กิ ต นะ ค ว ง ตา พ ัง เสี ย ง
 เพล ง แ ว ้ว ต ัง วั ง เ ว ง เสี ย ง ค ร ว ญ เ ค ร ง น - ภา
 จ ัน ท ร ฉาย มา พ ร ำ ง พ ร าย ตา - รา ตู ง าม พ ้า เพลิน
 ใจ โ ช ค น ำ ท น ุน บ ุญ ส ัง มา ง าม น ัก

Musical score with lyrics and chords:

Chords: $A^b m$, D^7 , Gm , Fm , E^b , $B^b 7$, Fm , D^7 , Gm , $B^b 7$, E^b , Fm , $B^b 7$, $B^b 7$, E^b , Fm , $B^b 7$, $B^b 7$, $1. E^b$, $2. E^b$, $rit.$, $A^b m$, E^b

Lyrics: หนา พักตร์ อำ - โไพ ประ นม - กร ขอ พร
ชัย รัต - น - ตรีย ปวง เท - รัญ
คต บัน - ดาล แต่ ความ ชื่น บาน แสน สำ รอายุ นิ
- รันตรี อยู่ ด้วย กัน
เป็น มิ่ง เป็น ชวีญ อย่า ท่าง ร้าง แรม โกล
โกล สุต รัก
เอย ติน ได้ เชย ชม ดวง ใจ

ไกลกังวล

♩ = 120
SWING

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : นายวิชัย โภกิตะภิญญ์

อยู่ โกล กัง วล ชนม์ ชิน ฉ่า ทาด ทวาย แล
แล้ว ต้า เรือง เรือ แต่ ใจ ยัง

น้ำ นำ โกล เศร้า ไม่ มี ทาด โทน
เหลือ ความ เริง รื่น ส - นุก จริง ทนอ

งาม เขียม เท่า คลีน ครวญ คลอ เคล้า วอน รัก
คลอ เสียง คลีน โต ลม ฉ่า ชิน ยาม ปลิว

ฝั่ง คำ คิน ไม่ เหงา เรา เริง
ผ่าน โนน เดือน ยัง ค้าง พ้า ลอย

สุข ไม่ มี ความ ทุกข์ ไต มา
เด่น แต่ เรา ไม่ เว้น ความ ส่า

ยัง ได้ ยิน แต่ เสียง คน - ดรี
ราว แขง กัน คอย รับ ทิ - วา

ยัง ส - นุก กัน ทั้ง ยาม คำ
วาว ส - นุก ส - นาน กัน เด็ด

1. คิน รุ่ง อ - รุน เอย
2. คิน รุ่ง อ - รุน เอย

แสงเดือน

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

นวล แสง นวล ห่อง งาม ตา แสง จันทร์
 ทรา สอง เรือง ฟาก ฟ้า ไกล
 งาม แสง งาม ห่อง อ้า โห ย่อม คง
 ใจ ให้ คง คลั่ง ใคล้ เดือน ชม แล้ว ชม
 เล้า เผ้า ชะนัง แด ดุ เพลีน พิศ เพลีน อยู่ ไม่
 ู้ สิม เสียน เดือน แสง เดือน ห่อง วัน
 เพ็ญ แสง จันทร์ เพ็ญ เคน งาม ไต่ จะ
 เหมือน โฉม งาม เทียบ เปรียบ เดือน แสง
 1. งาม 2. งาม

เพลงนิภาพินด์

Slow

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค

E^b $C\#dim$ C^7 Fm A^b A^b6 A^bm A^bdim ₃
 สม ใจ ก่อน นี้ เคย อยาก ชม เขา งาม { ตาม หุบ ผา พง
 ยาม อ่อน แสง รำ

Gm $Gdim$ Fm F^9 $B^b7(b9)$ E^b $Gdim$ B^b7
 พร ได้ มา เห็น ภู พิงค์ แพรว พราย
 โผ ได้ ไป ถึง ดอย ปุย เดียว คาย

E^b $C\#dim$ C^7 Fm A^b A^b6 A^bm A^bdim ₃
 สวย จริง ดอก ไม้ สะ พรั่ง บาน ทั้ง ปี ดู หลาก สี เรียง
 สูง จริง เสียด พ้า ตระ หง่าน ปาน ท้า ลม ชม ยอด ผา เรียง

Gm $Gdim$ Fm F^9 $B^b7(b9)$ E^b E^bmaj7 E^b
 ราย โขย กลิ่น ทอม อวล อบ ชื่น ใจ
 ราย ครา ทมด แสง ดวง สุ - ริ - ยา

E^b E E^b9 D^bm D^bdim A^b A^bm6
 ดุจ จะ ลอย พ้า { ตั้ง ทิพย์ วิ - มาน ทอง
 อยู่ ชิด เดือน เคียง ดาว

F⁷ F⁹ B^b B^bdim B^b7

แห่ง อินทร์ พรหม สอง เสก สมอง องค์ ท้าว ไท
ไร่ ลม พัด ทนาว รวด ร้าว ราน อุ - รา

E^b C[#]dim C⁷ Fm A^b A^b6 A^bm A^bdim

แสน เพลิน { สุข สม ส ดับ แต่ เสียง เพลง วิ ทศ ร้อง มา
นิ่ง ล้อม ไฟ อุ้ม พัง เสียง เพลง ชาว เผ่า เขา ครวญ

Gm Gdim Fm F⁹ 1. B^b7(b⁹) E^b Gdim B^b7

โกล ช่วย กล่อม ขวัญ ทุก วัน เพลิดเพลิน เพลิน
มา ส - นุก เหลือ

2. B^b7(b⁹) E^b E^bmaj⁷ E^b7 A^b A^bm F⁷

ไม เบื่อ ฤ- พิงค์ สุข จริง หนา มา เชียง ใหม่ ดน สรวง

B^b7(b⁹) E^b E^bmaj⁹

แสน เพลิน

มาร์ชราชนาวิกโยธิน

MARCH

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : พลเรือโทจตุรงค์ พันธุ์คงชื่น

พลเรือโทสุมิตร ชินมนูญย์

รุก รั้น พัน ฝ่า ใน ธา - รา สี คราม สม เป็น ดั่ง นาม รา - ช
 นา - วิ ไทย รบ รั้น พัน พาด ไม่ ขลาด หวั่น ไหว มี ศิก มา
 โกล่ ไม่ หวั่น ครั้น คร้าม ธิ - ญ เรา รา - ช - นา - วิ - ก - โย - ธิน
 ของ ไทย เรา รวม กาย ใจ กัน ไว้ เชิด ชู เป็น แนว ปรา -
 การ รุก ทาน รบ ผลาญ ต่อ ต้าน พร้อม พुरु เข้า พาด พัน รบ รั้น คัด -
 ฐ ขอ สู้ ขาด ใจ เมื่อ เรา เข้า ประ - จัญ จะ
 ผลาญ ให้อ สิ้น ไป ยอม พลีชีพ เพื่อชาติ ไทย ธิบ

F B^bm G⁷
 รุก บุก เขา ตี ไม หนี สู้ เพื่อ ชัย ภาย ใจ ซี - วิต มอบ เป็น รา - ช

C⁷ F Fdim F
 - พลี เรา รา - ช - นา - วิ - ก - โย - ชิน ของ ไทย ซี วิต ม -

Fdim C⁹ C⁷
 ลาย คง ไว้ ศักดิ์ ศรี วิญ ญาณ ชิน ยง คู่ ธง นา -

C⁷ Fdim F
 วิ คำ รง เสด - ริ ศัก - ฐ ุ หลีก ลี้ หนี ไป แม้ ซี วา

Fdim F F⁹
 เรา จำ ต้อง สิ้น สูญ ลง แผลม ทอง ชัง คง เป็น ขวัญ คู่

B^b Bdim F E^b7 D⁷
 ไทย น. ย. เกรียง - ไกร ไว้ ลาย แม้ ตาย ชื่อ ไม่ สูญ ไป ปก ป้อง

G⁷ C⁷ F
 ไทย ทั้ง ภาย และ ใจ ขอ ไทย อยู่ คง รุก รัน พัน

ภีมภย์รัก (Kinari Suite)

SLOW

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : พลเรือตรีบริษา ดิษยันทน์

B^b maj⁹ Gm⁶ G⁷ Cm G^b7³ F⁷ F⁺
 B^b A⁷ Cm⁷ F⁺ B^b Bdim
 Cm E^bdim Gm Gm⁶ B^b maj⁷(^b5) C⁷(^b5) F⁷(^b9) B^b
 A⁷ Cm⁷ F⁺ B^b Bdim Cm E^bdim Gm Gm⁶
 B^b maj⁷(^b5) F⁷(^b9) B^b A⁷ Dm Dm⁷
 Dm⁶ B^bm F Fmaj⁷ Cdim G⁷ G^b7 F⁷
 B^b A⁷ Cm⁷ F⁺ B^b Bdim Cm E^bdim
 Gm Gm⁶ B^b maj⁷(^b5) F⁷(^b9) 1. B^b 2. B^b

ไร่ คน เคียง ข้าง โลก อ่าง ว่าง หมาย อา - รมณ์ เศร้า
 ที่ ภา ภา ตรี วม ชบ เชา สง ความ อับ เฉา สู่ ควง ใจ ไร่ เธอ หมาย
 มัน สุด โศก - ศัลย์ ทุก วัน ทมอง โหม เสียง ครัวญ มวล วิ ทค หาย ไป ไม่ มี แห่ง
 โทน ดอก ไม้ บาน กาม - เทพ สง เธอ มา แอบ อุ - ภา ภา
 พัน เพื่อ พว้า เพลง รัก ผาก ซี - วัน ฉัน ยัง ผัง ใจ ภี - รภย์ - - -
 รัก ที่ เธอ ไร่ โลก สด ใส ควง ใจ หาย วม เหลียว ดู ทาง ไค ชวน หวน
 ชม ด้วย รัก สุข สม จน นิ - รันดร์ รันดร์

The Nature Waltz (Kinari Suite)

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

The musical score is written in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of eight staves of music. The chords and notes are as follows:

- Staff 1: G⁶, G, D⁷, G⁶, G, D⁷
- Staff 2: G⁶, G, D⁷, Ddim, D⁷, Ddim, Am, D⁷, Ddim
- Staff 3: Am, D⁷, Ddim, Am, D⁷, Am, D⁷, D⁺, G, D⁷
- Staff 4: G⁶, G, D⁷, G⁶, D⁷, G, D⁷, G⁷
- Staff 5: C, Cm, Cdim, E⁷
- Staff 6: A⁷, D⁷, G
- Staff 7: D⁷, G
- Staff 8: D⁷, G

The Nature Waltz (Kinari Suite)

1st VARIATION

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

The musical score is written in treble clef, 3/4 time, and G major. It consists of 10 staves of music. The chords and melodic lines are as follows:

- Staff 1: G⁶, G, D⁷, G⁶, G, D⁷
- Staff 2: G⁶, G, D⁷, Ddim, D⁷, Ddim
- Staff 3: Am, D⁷, Ddim, Am, D⁷, Ddim, Am, D⁷, Am
- Staff 4: D⁷, D+, G, D⁷, G⁶, G, D⁷
- Staff 5: G⁶, D⁷, G, D⁷, G⁷, C
- Staff 6: Cm, G, Cdim, E⁷, A⁷
- Staff 7: D⁷, (triplets), G
- Staff 8: D⁷, G
- Staff 9: D⁷, G

The Nature Waltz (Kinari Suite)

2nd VARIATION

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

The musical score is written in treble clef, 3/4 time, and G major. It consists of ten staves of music. The chords and notes are as follows:

- Staff 1: G⁶, G, D⁷, G⁶, G, D⁷
- Staff 2: G⁶, G, D⁷, Ddim, D⁷, Ddim, Am, D⁷, Ddim
- Staff 3: Am, D⁷, Ddim, Am, D⁷, Am, D⁷, D+, G, D⁷
- Staff 4: G⁶, G, D⁷, G⁶, D⁷, G, D⁷
- Staff 5: G⁷, C, Cm
- Staff 6: Cdim, E⁷, A⁷, D⁷, G
- Staff 7: G, D⁷
- Staff 8: G
- Staff 9: G⁹, Cm, G

THE HUNTER (Kinari Suite)

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of ten staves of music. The notation includes various chords and melodic lines with triplets. The chords are: Cm, Fm, G⁷, E^bdim, G⁷(^{b9}), A^bm, E^bm, G^bm⁶, D^bm, A^b7, A^bdim, B^bdim, C, F, B^bm, F, Fm, B^b7, E^b7, A^bm, G⁷, Cm, Fm, G⁷.

The musical score is written in F major (one flat) and consists of ten staves. The chords and techniques used are as follows:

- Staff 1: Fm, E^bdim, G⁷
- Staff 2: Fm, E^bdim, G⁷
- Staff 3: Cm, Fm, Cm
- Staff 4: Cm, Fm, G⁷
- Staff 5: Fm, E^bdim
- Staff 6: G⁷, B^b7, E^b, Gm
- Staff 7: A^bm₃, E^bma⁷, C[#]dim, Fm, Gdim
- Staff 8: C, E^bm, G⁷(b⁹), C
- Staff 9: Cm, E^b, G⁷(b⁹), C

KINARI WALTZ (Kinari Suite)

Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

The musical score for "Kinari Waltz" is presented in three systems. The first system shows a single melodic line in 3/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The second system introduces two variations: "I Variation" and "II Variation", both in 3/4 time. The third system continues the variations with a key signature change to two flats (B-flat and E-flat). The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like accents (>). Chord symbols are placed above the notes to indicate the harmonic structure.

Chord symbols for the first system: C⁷, Cdim, C⁷

Chord symbols for the second system: C⁷, F, Fmaj⁷, F⁶

Chord symbols for the third system: A^bdim, Gm, Gm⁷, Gm⁶, C⁷

Chord symbols for the fourth system: F, F[#]dim, Gm⁹, Gm⁷, B^bm

Chord: C7(b9) F

1. 2.

Chord: D^b G^b

Chord: A^b7 D^b D^b

Chord: D^b7 G^b Gdim C7(b9)

F Am Gm⁷ C⁷ ❧

CODA

F B^bm B^bm⁷

POCO a POCO Rit.

Fm Fm D^{b7} G^b E^b F A TEMPO

Fm Fm D^{b7} G^b E^b F A TEMPO

sfz *sfz*

Rit.

แผ่นดินของเรา

Med. Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค

Musical score for "แผ่นดินของเรา" (Our Land). The score is in 3/4 time, key of F major, and consists of 8 staves of music with Thai lyrics and guitar chords.

Lyrics:

ถึง อยู่ แคว้น โด ไม่ สุข สำ รាយ
รัก ชาติ ของ เรา ไว้ เกิด มือง ไทย
เหมือน อยู่ บ้าน เรา ชื่น ฉ่ำ ค่า เข้า สุข ทวี
ฝัน แผ่น แผลม ทอกรวม ที่ รวมน้อง ค่าย กัน
ทรัพย์สิน จาก ฝัน ดิน สิ้น จาก น ที่
รัก เกียรติ รัก วงศ์ เสริม ส่ง สัม พันธ์
มี สิทธิ เส ริ สัน ติ ครอบ เมือง
ทุน เกิด เมือง ไทย นั้น ให ชิน ยง
เรา มี ป่า ไม้ อยู่ สม บูรณ์
โร นา สด ไส ได้ พ้า เรือง
ไ้ ราน ส ถาน สง นาม ประเทือง เกียรติ เมือง
ไทย ข จร ไป ท้ว แคน ไกล

Chords:

F C7 F
F D9 Gm G7 G7(b5) C7
F C7 A7 Dm
Bb G7 C7(b9) F Fine
D(b6) E(bm6) B(bdim) E(bm11) G(bmaj7) F7(b9)
B(bm9) B(bdim) B(b7) G(bm) G(bdim) B(bm)
B(bm) B(bdim) E(b9) C7(b9) F
A(bdim) G7 C7

พระมหามงคล

FOXTROT

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

Musical score for the piece "พระมหามงคล" (Phra Mahamakongkol), composed by King Bhumibol Adulyadej. The score is in 3/4 time and features a Foxtrot tempo. It includes a key signature of three flats (B-flat major/D-flat minor) and a variety of chords and melodic lines.

The score consists of several systems of staves:

- System 1:** Two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats. The second staff has a bass clef. A chord of Fm is indicated above the first staff.
- System 2:** Two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats. The second staff has a bass clef. Chords Fm⁹, C⁷, and Fm are indicated above the first staff. A section marked "(TANGO)" is indicated below the first staff.
- System 3:** Two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats. The second staff has a bass clef. A chord of C⁷ is indicated above the first staff. Triplet markings (3) are present in both staves.
- System 4:** Two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats. The second staff has a bass clef. Two first endings are marked "1. Fm" and "2. Fm". Triplet markings (3) are present in both staves.
- System 5:** Two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats. The second staff has a bass clef. Chords B^bm, Bdim, Cdim, and D^odim are indicated above the first staff.
- System 6:** Two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats. The second staff has a bass clef. Chords Fm, F[#], G⁶, and C⁷ are indicated above the first staff. A triplet marking (3) is present in the first staff.

(MAMBO)

The musical score is written for a mambo in F major (one sharp). It consists of seven systems of two staves each. The first system includes a treble clef, a common time signature, and a key signature of one sharp. The melody starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, and then a series of eighth notes. The bass line features a steady eighth-note accompaniment. Chord symbols C7 and Fm are placed above the first two measures. The second system continues the melody and bass line, with chord symbols C7 and Fm. The third system features a more complex rhythmic pattern with eighth-note chords in the treble and a bass line with quarter notes. Chord symbols Bbm, Bdim, Cdim, and Dbm are placed above the measures. The fourth system includes triplets in both the treble and bass lines. Chord symbols Fm, F#6, G6, C7, and C7 are placed above the measures. The fifth system continues the melody and bass line with a chord symbol Fm. The sixth system features a treble line with a quarter rest and eighth notes, and a bass line with quarter notes. Chord symbols C7 and Fm are placed above the measures. The seventh system concludes the piece with a final cadence. Chord symbols C7 and Fm are placed above the measures.

ใจดวงใจนัรน์ดร

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

E^b Gm^6 G^b7 Fm^7 $A^b m$ $A^b dim$
 อยาก สิม สิม รัก สิม มิ ลัง กลับ พะวง หลง เพื่อ เงา

E^b Gm G^b7 Fm^7 $A^b m$ D^b13
 เปรียบ ปาน เหลิง รัก รุ่ม สุ่ม เศร้า เปลี่ยน เปล่า ร้าว รอน แต่ เพียง

E^b D^b $G^b7(b5)$ Fm^7 E^7 C^9 $C^7(b9)$
 กาล เว - ลา อัน หม่น เวียน ฤา อาจ ผลัด เปลี่ยน เบียน รัก คลอน รส

Fm^7 D^b7 Fm^9 $B^b7(b9)$ B^b7
 รัก จาก จว สอด สวม กร ยัง ณา - วร คิด เดือน

E^b Gm^6 G^b7 Fm^7 $A^b m$ $A^b dim$
 เมื่อ ยาม อา ทิตย์ ลอย คล้อย ต่ำ ย่ำ ยาม ท้อง พ้า เลือน

E^b Gm^6 G^b7 Fm^7 $A^b m$ D^b13 E^b D^b
 ยัง หวัง เขย ชิด กัน ฉั่น เพื่อน คิด เดือน ตรึง ใจ สุด ประ พันธ์ บวร เลง ใ้

$G^b7(b5)$ Fm^7 E^7 C^9 $C^7(b9)$ Fm^7
 ครบ ครั้น วัน อาจ จะ ผ่าน เวียน มั่น ไป รัก นั้น จะ เน้า แน่น

D^b7 $B^b7(b9)$ 1. E^b 2. E^b
 พัน ใน ดวง ใจ นั - รน์ดร รน์ดร

เตือนใจ

♩ = 110
SWING

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค/ม.ล.ประพันธ์ สนิทวงศ์

เสียง เพลง เพราะ เพลิน พา เคลิ้ม ไป ให้ อา รมณ์ หวัน ไท แร่ รัก เธอ

คิด ตรึง ชิ่ง ไว้ ใจ ละเมอ รัก เธอ ตั้ง เพลง เตือน เสียง เพลง นี้

พา เรา สัน ใจ ก่อน เคย สุข สดใส ใน แสง เดือน คิด ชิ่ง ตรึง

ไว้ ใจ สัน เดือน มิ เลือน และ ลืม เธอ ต่าง เคย หยอก

เข้า พะ เน้า คลอ ต่าง คน ต่าง พ้อ เพียง ละ เมอ สบ สุข ความ

ทุกข์ คลาย เพราะ เธอ ต่าง ป่วน เปอ ใจ เสียง เพลง นี้

พา เรา ภิ - รรมย์ ต่าง ชม เชย ชิด สอง ครอง หัว ใจ เสียง เพลง นี้

ชิ่ง ตรึง ฤ - ทัย นึก ไป ชิน ใจ เคย เสียง เพลง เพราะ

1. 2.

ไร้เดือน

♩ = 120

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค/ม.ล.ประพันธ์ สนิทวงศ์

Musical score for the song "ไร้เดือน" (No Moon). The score is written in G minor (three flats) and 4/4 time. It consists of nine staves of music with Thai lyrics underneath. Chord symbols are placed above the notes.

Lyrics:
 ไร้ เดือน เหมือน ดัง ฟ้า ที่ ไร้ แสง ส่อง รัก นิ่ง นิ่ง
 หวาน ชื่น รื่น รมย์ ชม พักตร์ แทน เดือน งาม ดวง หน้า
 ติด ตรา ตรึง ใจ ไซ้ ยิ้ม รื่น ใคร จะ มา เหมือน ไร้
 เดือน เลือน ไม่ แล เห็น ก็ เป็น สุข ใจ ไม่ วาย
 ไร้ ดาว มืด ใน หาว ไม่ เห็น แหนง หน่าย สาย รัก แสน
 สูง ส่อง มั่น คง โน ดวง วิญญู ญาณ ถึง ใคร
 อื่น ชื่น ชม เดือน มั่น ใฝ่ ดาว บน ฟ้า แต่ เรา
 ชิด หน้า รส ความ รัก ไม่ ร้าง รา รา

เกาะในฝัน

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

คำร้อง : ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค

E^b A^{b6} E^b
 ฉันท สุต ปลื้ม ไม่ ลืม เกาะ งาม ที่ เคย ผัน หลง
 B^{b7} E^b
 เพื่อ คำ มัน รำ พัน ถึง ความ รัก ชื่น ฉ่ำ
 E^b A^{b6} E^b
 แสง จันทร์ ผ่อง ส่อง เป็น ปราย บน ผืน น้ำ เสียง
 B^{b7} E^b
 สาย ลม พริ้ว คร่ำ ครวญ เหมือน มน ตรา ทาด ทราย
 G⁷ Cm
 ขาว หมู่ ดาว พราง พราว น - ภา รูป เงา เพร่า
 F⁷ B^{b7}
 พริ้ง ตา โย ค่วน ลา เลือน ม - ลาย
 E^b A^{b6} E^b
 ผัน สุต สิ้น ไม่ ยล ไม่ อิน น้า ใจ หาย ผัน
 B^{b7} E^b
 1. 2.
 ถึง ไม่ หน่าย ไม่ คลาย ร้าง รา เธอ

เมื่อ

Ballad

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

เพลง แว่ว แหม้ว กัง - วาน ทวาน โด ปาน เพลง รัก ระ - รื่น

กลับ คะ - นิง ถึง วัน คิน เคย ชิด ชื่น อุ - รา

แสง นวล ประ กาย ฉาย ผ่าน พ้า คราม แล อ - ราม ตา เปรียบดวง พักตร์ ผ่อง เพียง

จัน - ทรา นวล แสง แว่ว ตา ประ - กาย หวัง ประ สบ จัน ยัง อยาก

พบ เธอ ไม่ วาย รัก มี หมาย รัก เรา สุด

หมาย แล สุด หวัง ร้าว รอน เพลง สะ ท่อน แต่ สำ -

เนียง เพียง แหม้ว แหม้ว ดัง โลกเรา นี้ ที่ แท้ ไม่ มี ยิน ยัง แต่

ความ รัก เรา จี - รัง คง คู่ พ้า ยัง ยิน ยิน

1. C 2. C

ความฝันอันสูงสุด

Slow Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค

C Cmaj7 Dm7 C Cmaj7 Am

ขอ สัน ใฝ่ ไน สัน อัน เหลือ เชื่อ ขอ ฐึ

F Bm7(b5) Em Em(b5) Dm7 G7 A^b G7 Am C7 F F+ A7

ศึก ทุก เมื่อ ไม่ หนั ทิว ขอ ทน ทุกข์ รุก

Dm7 G7 B^b7 Dm7 G7 Dm7 G7sus4

โรม โทม กาย ใจ ขอ ฝ่า พัน หอง ภัย ด้วย ใจ ทะ

C C Dm7

นง จะ แน่ว แน่ แก่ ไช ไน สิ่ง

G7 Am F Em Dm7 G7

ผิด จะ รัก ชาติ จน ซี วิต เป็น มุข พง

C7 F F+ A7 Dm7 G7 B^b7 G7sus4 Dm7

จะ ยอม คาย ทมมาย ให้ เกียรติ ต้า - รง จะ ปิด ทอง หลัง

G7sus4 C C Am

องค์ พระ ป ฎิ - มา ไม่ ท้อ ดอย คอย สร้าง สิ่ง ที่

Dm7 G7sus4 F Em Dm7 G7

ควร ไม่ เร - รวน พะ วั พะ - วัง คิด กัง ษา

C⁷ F F⁺ A⁷ Dm⁷ G⁷ A^b G⁷
 ไม่ เคื่อง แค้น น้อย ใจ โน ไซค ชะ - ตา ไม่ เสีย

Dm⁷ G⁷sus⁴ C
 คาย ชี ว่า ถ้า สิ้น ไป นี้ คือ

B^b C Am Em F⁶ C
 ป ณี ธาน ที่ หาญ มุ่ง ทมาย ผ - ดุง ยู - ตี

Dm Dm⁷ Dm⁶ G⁷ C⁷ F F⁺ A⁷ Dm⁷ (♭5)
 ธรรม์ อัน สด ไส ถึง ทน ทุกข์ ท - ร - มาน นาน เท่า

G⁷ A^b G⁷sus⁴ Dm⁷ G⁷sus⁴ C
 ไค ยัง มัน ใจ รักชาติ อง อาจ ครั้น โลก ม -

C B^b C Am F
 นุษย์ ย่อม จะ ตี กว่า นี้ แน่ เพราะ มี ผู้ ไม่ ย่อม

Em Em^(♭5) Dm⁷ G⁷ A^b B^b C⁷ F F⁺ A⁷ Dm⁷
 แท้ แม้ ถูก หยัน คง ยืน หยัด ผู้ ไป ใฝ่ ประ

A^b G⁷ Dm⁷ G⁷sus⁴ C
 - จัญ ย่อม อา - สัญ ที่ เพราะ ปอง เทิด หอง - ไทย

เราสู้

March

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : นายสมภพ จันทระภา

3 C Dm⁷ Adim Dm⁷ E⁷ Dm⁷ G⁷

บร ร พ ุ - ุช ของ ไทย แต่ โบ - ราน ปก

C Dm⁷ G⁺ C C⁹ F D⁷

บ้าน ป้อง เมือง คุ้ม เหย้า เสีย เลือด เสีย เนื้อ มิ ไซ้

G G^{#dim} Am D⁷ G⁷ C

เขา หน้า ที่ เรา รัก - ษา สิบ ไป ลูก

Am⁹ Am F Am Dm⁷ G⁷

ทลาน เหลน โทเลน ภาย หน้า จะ ได้ มิ พ - สุ - ธา อ่า

C⁷ F Em F Dm⁷ G G^{#dim} Am

หัย อ - นา - คต จะ ต้อง มิ ประ เทศ ไทย มิ ยอม

D⁷ G^{7sus4} C Am⁹

ไ้ หู้ โด มา ทำ - ลาย ถึง ชู่ มา ล้าง

Em⁹ Am⁹ Em⁹

โคตร ก็ ไม่ หวัน จะ สู้ กัน ไม่ หลบหนี

Am Em⁹ Am⁹ Dm

หาย สู้ ตรง นี้ สู้ ที่ นี้ สู้ จน ตาย

Em Am D⁷ G⁷sus⁴ C

ถึง เป็น คน สุด ท้าย ก็ ลอง ดู บ้าน

Am F Am G Am⁷ D⁶ D⁷

เมือง เรา เรา ต้อง รัก - ชา อยาก ทำ - ลาย เขิญ มา เรา

G⁷ C B⁷(^b9) Em⁷ Dm⁷(^b5) G⁷ E⁷ A⁷

สู้ เกียร - ตี - ศักดิ์ ของ เรา เรา เข็ด ชู เรา สู้

D⁷ G⁷ 1. C 3 2. C

ไม่ ถอย จน ก้าว เดียว บรรพบุรุษ เดียว

เกษตรศาสตร์

Moderato

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

E^b Cm Fm B^{b7} E^b Cm Fm B^{b7} B^{b7}(^{b5}) B^{b7}
 เขียว ฝรั่ง ข - จี ก่อเกิด โม - ทรี สา - มัค - คี - มั่น
 Fm⁷ B^{b7} B^{b+} Gm Fm E^b B^{b7} E^b Cm
 สดาน เรียน เกษตร นั้น เรา หูก พัน ปลูก - ชา เขียว นา ป่า
 Fm B^{b7} E^b Fm⁷
 โพร แผ่น ดิน ถิ่น ไทย โท - บุลย์ หนัก หนา เพราะ ไทย ผลิต คำ ทุก แห่ง
 B^{b9} B^{b+} E^b Fm A^bm
 พ้า หล้า อิ่ม เอม แม่ เหนื่อย กาย ใจ สำ - ร่าย เสร็จ กิจ - การ
 E^b Gm Fm A^bm D⁷
 งาน เก - ษตร เก - ษม ล้วน ปรีดี เปรม นำ วิ - ชา สร้าง ชาดี สร้าง
 Gm Fm B^{b7} E^b Cm Fm B^{b7}
 คน รวม แรง รวม ใจ จะ จง รัก จอม จัก - รินทร์ อีก แคน แผ่น
 E^b Fm⁷ B^{b9} B^{b+}
 ดิน ทำ กิน เก็บ ผล พระ คุณ เกษตร ถิ่น รัก เปี่ยม ทั่ว ดวง จิต
 1. E^b 2. E^b
 เอย. เอย.

BLUES FOR UTHIT

Med. BLUES

Chord progression for the first staff: E^b, E^{b7}

Chord progression for the second staff: A^{b7}, E^b

Chord progression for the third staff: B^{b7}, A^{b7}, B^{b7}, E^b

Chord progression for the fourth staff: E^b, E^{b7}, A^{b7}

Chord progression for the fifth staff: E^b, B^{b7}, A^{b7}

Chord progression for the sixth staff: 1. E^b, E^b, B^{b7}; 2. E^b

รัก

Slow Waltz

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

E^b G⁷ Cm⁷ Gdim B^{b9} E^b Gm⁷ E^{b7} A^b
 รัก ทะ - เล อัน กว้าง ใหญ่ โท - ศาล รัก ท้อง ฟ่ำ โอ
 G⁷ Fm Fm⁷ B^{b7} E^b G⁷ Cm A^bm⁶ B^{b7} D^{11b9}
 พาร สี่ สด ไส รัก ท้อง ทุ่ง ท้อง นา ดัง ดวง ใจ รัก ป่า
 Gm F⁹ B^{b7} E^{b7} A^bmaj⁷ D⁺
 เขา ลำเนา ไพร แสน สุน - ทร รัก พดก - ษา รุก - ข - ชาติ ที่ คาษ
 Gm Gm⁷ Gdim Gdim Cm⁷ G⁺ Cm Gdim B^{b7} E^{b7}
 ป่า รัก บัก - ษา ร้อง ฤ บน สิง - ฆร รัก อุ -
 D^{b7} F⁷ B^{b7} C⁷ Fm⁷
 ทัย ส - ว่าง กลาง อัม - พร รัก ทั้ง รัก - ติ - ทร โนน - ภ
 A^{b6} E^b D^{b7} E^{b7} A^b Gm⁷ B^{b7} E^b Cm⁷
 - ดล รัก คา - รา สอง แสง สุก ส - ว่าง รัก น้ำ ค้าง อย่าง ม -
 Fm⁷ Adim E^b E^{b9} A^b
 ณี มี โลก หล รัก ทั้ง หมด ทั้ง สิ้น ที่ ได้ ыл รัก นวล
 C⁷ F⁹ B^{b7(b9)} 1. E^b 2. E^b
 นาง รัก จน หมด สิ้น ใจ รัก ทะ ใจ

เม่นไข่มุก

♩ = 138

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ
คำร้อง : สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

Musical score for the song "เม่นไข่มุก" (Moen Khai Muk). The score is written in G major, 4/4 time, with a tempo of 138. It consists of 8 staves of music with Thai lyrics underneath. The lyrics are: "เม่นไข่มุก เม่นไข่มุก อร่อยแท้ อยากกิน ไข่มุกเพิ่ม ไข่มุกสวย ทั้งไข่มุกหวาน กับ ไข่มุกต้มสุก นาน เขียวมา เม่นไข่มุก เม่นไข่มุก อร่อยแท้ อยากกิน ไข่มุกตุ๋น รสเยี่ยม ปาน รสทิพย์ ไข่มุกโก๋ โอ้เยี่ยม อ้า... อร่อยแท้ อยากกิน เม่นไข่มุก เม่นไข่มุก อร่อยแท้ อยากกิน (Fade out)".

Chords: D^{b6}, A^b maj⁷, C⁷, C⁺, F⁷, B^b m⁷, E^b 7, B^b 7, E^b 7, D^b, D^b m, C⁷, F m⁷, B^b m⁷, E^b 7, A^b, A^b 9, D^{b6}, A^b maj⁷, C⁷, C⁺, F⁷, B^b m⁷, E^b 7, B^b 7, E^b 7, D^{b9}, C⁷, B^b m⁷, E^b 7, D^{b9}, G^b 7, B^b 7, F m⁶, B^b m⁷, B^b 7, A^b 9, D.S., D^{b6}, A^b maj⁷, C⁷, C⁺, F⁷, B^b m⁷, E^b 7, B^b 7, E^b 7 (Fade out).

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

กองประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการ, กองทัพเรือ. **จอมทัพไทยกับราชนาวิ**. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, ๒๕๓๙.

กัลยาณวิวัฒนา, สมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้า. **เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงจร, ๒๕๓๘.

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, มูลนิธิ. **พระราชดำริพระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๒.

คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ, **พระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร**. วิสคอมม์ เซ็นเตอร์ จำกัด, ๒๕๓๐.

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, สำนักงานเลขานุการ. **พระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๘.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี, **พระมหากษัตริย์คุณต่อภาษาวรรณกรรมและห้องสมุด**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๙.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี, **ภูบดินทร์ปิ่นสยาม**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๙.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี, **ร้อยกรองกาญจนาภิเษก**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๙.

เครือข่ายกาญจนาภิเษก, **ในหลวงกับคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์** <http://kanchanapisek.or.th/kp9/hmk-IT/hmk-computer.th.html>. ข้อมูลปรับปรุงล่าสุด ๓ ธันวาคม ๒๕๔๑.

จิตรลดา, โรงเรียน. **๓ สถิตในดวงใจจันทร์**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๙.

ประชาสัมพันธ์, กรม. **การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**. เอกสารเผยแพร่ร่วมใจเฉลิมพระเกียรติเนื่องในปี ไอทีเฉลิมพระเกียรติและมหามงคลกาญจนาภิเษก. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ผลิตเอกสารและเผยแพร่ กรมประชาสัมพันธ์, ๒๕๔๑.

ไปรษณีย์โทรเลข, กรม. **เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๙.

ภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, สมาคม. **เพ็ญพระพิริยะเกินจะรำพัน**. กรุงเทพมหานคร :
ประกายพริก, ๒๕๓๑.

ภูมิพลอดุลยเดชฯ, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. **พระมหาชนก**. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร
: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๐.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. **จดหมายเหตุคำประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน),
๒๕๓๙.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. **เอกกษัตริย์อัจฉริยะ**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) , ๒๕๓๙.

มานิส ปิยะสิงห์. **ในหลวงของเรา**. นิตยสารกวีรี ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑๒ (ธันวาคม ๒๕๓๙),
หน้า ๕๐.

ราชบัณฑิตยสถาน, สำนัก. **พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๑.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๕.

ราชเลขาธิการ, สำนัก. **จดหมายข่าวสำนักราชเลขาธิการ**. ฉบับที่ ๑๒ (ธันวาคม ๒๕๓๘)
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักราชเลขาธิการ, ๒๕๓๘.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนักงาน. **การทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา พระมหากษัตริย์คุณใน
การพระราชทานความเป็นธรรมและการพระราชทานอภัยโทษ**. กรุงเทพมหานคร
: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๙.

วิลาศ มณีวัต. **พระราชอารมณ์ขัน**. กรุงเทพมหานคร : มปส., มปป.

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว,
คณะกรรมการ. **สารานุกรมไทยฉบับกาญจนาภิเษก**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๓๙.

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ. **รวมเพลง
พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ดนตรีแห่งพระราชหฤทัย ศูนย์
รวมใจแห่งปวงชน)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสร้างเสริมเอกลักษณ์ของชาติ,
๒๕๓๙.

สุเมธ ตันติเวชกุล, ดร., **ในหลวงกับการพัฒนาประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ**.
เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๘ ณ ศูนย์การประชุมแห่ง
สหประชาชาติ. กรุงเทพมหานคร.

อ.ส. พระราชวังดุสิต, สถาบันวิทยุ. **ในหลวงกับประชาชน**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๑.

ที่ คค. ๐๗๐๑/๗๒๑๑
กระทรวงคมนาคม

กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง วันสื่อสารแห่งชาติ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๒๐๒/๙๘๘๐ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานปีการสื่อสารโลกขึ้น โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ ความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นว่าวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ จะเป็นวันครบรอบปีที่ ๑๐๐ ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากรมไปรษณีย์โทรเลขขึ้นในประเทศไทย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของกิจการสื่อสารของประเทศ ในรอบ ๑๐๐ ปีที่ผ่านมาภารกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคมของประเทศได้เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ ปัจจุบันนี้ได้มีส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้รับการจัดตั้งเป็นหน่วยงานอิสระไปกรมไปรษณีย์โทรเลขแล้วคือ กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และการสื่อสารแห่งประเทศไทย ส่วนราชการต่างๆ รัฐวิสาหกิจและเอกชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์จากการสื่อสารในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศอย่างกว้างขวาง จึงสมควรได้กำหนดวันดังกล่าวเป็นวันสื่อสารแห่งชาติเพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงมีแก่กิจการสื่อสารของประเทศและสมควรได้กำหนดให้วันที่ ๔ สิงหาคม ของทุกปีเป็น “วันสื่อสารแห่งชาติ”

กระทรวงคมนาคมได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) นายสมัคร สุขทรวเวช
(นายสมัคร สุขทรวเวช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

กรมไปรษณีย์โทรเลข
สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๒๗๙-๒๐๘๙

ที่ นร. ๐๒๐๑/ว ๑๑๒
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง วันสื่อสารแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอให้นำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติกำหนดให้ วันที่ ๔ สิงหาคม ของทุกปีเป็น “วันสื่อสารแห่งชาติ” ทั้งนี้โดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) นายปลั่ง มีจุล
(นายปลั่ง มีจุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง
โทร. ๒๗๔-๒๒๔๐

คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงคมนาคม	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงการคลัง หรือผู้แทน	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้แทน	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๐. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๑. รองปลัดกระทรวงคมนาคม (ฝ่ายการสื่อสาร)	กรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๓. เจ้ากรมการสื่อสารทหาร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๕. คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๖. คณบดีคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๗. เลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๙. ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๐. กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๒. นายกลสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๓. ประธานสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๔. นายกลสมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบก หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๖. กรรมการผู้จัดการบริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๗. กรรมการผู้จัดการบริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๘. อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข	กรรมการและเลขานุการ
๒๙. ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน กรมไปรษณีย์โทรเลข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. ผู้อำนวยการกองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. ผู้อำนวยการกองวิชาการ กรมประชาสัมพันธ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติเป็นประจำทุกปี
๒. จัดให้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงความสำคัญของการสื่อสารและวันสื่อสารแห่งชาติ
๓. ให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น
๔. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวันสื่อสารแห่งชาติ
๕. ให้รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ
ที่ ๑/๒๕๓๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการ

อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ที่ยืนยันตามหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๑/๑๕๔๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เรื่อง คณะกรรมการต่างๆ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งของกระทรวงคมนาคม ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๖ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการขึ้น ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นรองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้แทนองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	เป็นรองประธานอนุกรรมการ
๔. ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	เป็นอนุกรรมการ
๕. ผู้แทนกรมการสื่อสารทหาร	เป็นอนุกรรมการ
๖. ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย	เป็นอนุกรรมการ
๗. ผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย	เป็นอนุกรรมการ
๘. ผู้แทนบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	เป็นอนุกรรมการ
๙. ผู้แทนองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ	เป็นอนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็นอนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	เป็นอนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	เป็นอนุกรรมการ
๑๔. ผู้แทนภาควิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	เป็นอนุกรรมการ
๑๕. ผู้แทนสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	เป็นอนุกรรมการ
๑๖. ผู้แทนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	เป็นอนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	เป็นอนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	เป็นอนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	เป็นอนุกรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงานกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๒๑. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนสื่อสาร กองวิชาการและแผนงาน กรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. ผู้แทนกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการฯ นี้ มีหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในวันสื่อสารแห่งชาติ
๒. จัดทำเอกสารหรือบทความทางวิชาการเกี่ยวกับการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนรับรู้และเห็นความสำคัญของการสื่อสาร
๓. จัดให้มีการอภิปรายหรือการประชุมทางวิชาการด้านการสื่อสาร
๔. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับคณะอนุกรรมการอื่นๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี
๕. พิจารณาดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ โดยให้มีอำนาจในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน จัดทำงบประมาณและแต่งตั้งคณะทำงานตามที่จำเป็น
๖. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ หรือตามที่เห็นสมควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวันสื่อสารแห่งชาติ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติทราบทุกระยะ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

(ลงชื่อ) พันเอก วินัย สมพงษ์
(พันเอก วินัย สมพงษ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ
ที่ ๑/๒๕๔๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์การจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ที่ยืนยันตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๔๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เรื่อง คณะกรรมการต่างๆ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๒ จึงให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์การจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติขึ้น ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารบก หรือผู้แทน	เป็นรองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	เป็นรองประธานอนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบก หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนางานเทคนิค กรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายกษมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. นายกษมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๑. นายกษมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๒. นายกษมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๓. กรรมการผู้จัดการบริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๔. กรรมการผู้จัดการบริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๕. กรรมการผู้จัดการบริษัท สยามอินโฟเทคนิชั่น จำกัด หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๖. กรรมการผู้จัดการบริษัท ยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือผู้แทน	เป็นอนุกรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๑๘. ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. ผู้แทนกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- จัดทำลัทธิมีเดียและวิถีทัศน์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านสื่อสาร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยขอรับคำแนะนำและข้อมูลจากคณะที่ปรึกษาการจัดทำลัทธิมีเดียและวิถีทัศน์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านสื่อสารพร้อมทั้งเผยแพร่ต่อไป
- เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เรื่องราวเกี่ยวกับงานวันสื่อสารแห่งชาติและวัตถุประสงค์ของการจัดงานให้ประชาชนทราบ เห็นคุณค่าและความสำคัญของการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติและชักชวนให้เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย
- ติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนง และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์งานวันสื่อสารแห่งชาติ
- ประสานงานและให้ความร่วมมือกับคณะอนุกรรมการอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์
- พิจารณาดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ โดยให้มีอำนาจในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน จัดทำงบประมาณและแต่งตั้งคณะทำงานตามที่จำเป็น
- ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติหรือตามที่เห็นสมควร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวันสื่อสารแห่งชาติ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติทราบทุกระยะ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) นายสุเทพ เทือกสุบรรณ
(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ
ที่ ๒/๒๕๔๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดนิทรรศการวันสื่อสารแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ที่ยืนยันตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๔๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เรื่อง คณะกรรมการต่างๆ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประกอบด้วยมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๒ จึงให้แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาการจัดทำมัลติมีเดียและวิดีโอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านสื่อสารขึ้นประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย	เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	เป็นรองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	เป็นอนุกรรมการ
๔. ผู้แทนกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นอนุกรรมการ
๕. ผู้แทนองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	เป็นอนุกรรมการ
๖. ผู้แทนสำนักนโยบายและแผนการขนส่งและสื่อสาร กระทรวงคมนาคม	เป็นอนุกรรมการ
๗. ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	เป็นอนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสมาคมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทย	เป็นอนุกรรมการ
๙. ผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย	เป็นอนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนกรมไปรษณีย์โทรเลข	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการฯ นี้ มีหน้าที่ดังนี้

๑. เตรียมการและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการเนื่องในวันสื่อสารแห่งชาติ ๒๕๔๒ ให้เรียบร้อย
๒. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการอื่นๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี
๓. พิจารณาดำเนินงานเพื่อให้การจัดนิทรรศการสำเร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ โดยให้มีอำนาจในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน จัดทำงบประมาณ และแต่งตั้งคณะทำงานตามที่จำเป็น
๔. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติหรือตามที่เห็นสมควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวันสื่อสารแห่งชาติ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติทราบทุกระยะ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) นายสุเทพ เทือกสุบรรณ
(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

ที่ ๓/๒๕๕๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาการจัดทำมัลติมีเดียและวีดิทัศน์
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านสื่อสาร

เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติได้กำหนดให้มีการจัดทำมัลติมีเดียและวีดิทัศน์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านสื่อสารขึ้น เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจและพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในด้านการสื่อสารให้เป็นที่ประจักษ์ และเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นราชสักการะเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ที่ยืนยันตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๔๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง คณะกรรมการต่างๆ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประกอบด้วยมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๒ จึงให้แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาการจัดทำมัลติมีเดียและวีดิทัศน์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านสื่อสารขึ้น ประกอบด้วย

๑. นายขวัญแก้ว วัชโรทัย
๒. นายสุเมธ ดันติเวชกุล
๓. นายมนูญ มุขีประดิษฐ์
๔. พลตำรวจตรี สุชาติ เมือกสภณธ์
๕. นายจุลพงศ์ จุลละเกศ
๖. นายอุดม จะโนภาส

โดยทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจทางด้านการสื่อสารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่คณะกรรมการประชาสัมพันธ์การจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ เพื่อประกอบการจัดทำมัลติมีเดียและวีดิทัศน์เผยแพร่ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(ลงชื่อ) นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประธานกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ

คำสั่งกรมไปรษณีย์โทรเลข
ที่ ๗๒/๒๕๔๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือ
เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษามหาราช

ด้วยคณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา มหาราช เพื่อเผยแพร่เนื่องในโอกาสงานวันสื่อสารแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๔ สิงหาคม ๒๕๔๒

เพื่อให้การจัดทำหนังสือดังกล่าวสำเร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ จึงให้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษามหาราชขึ้น ประกอบด้วย

๑. นางอรพรรณ สุวรรณรัตน์	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. นางจิราพร พงษ์เสวีชัย	เป็นหัวหน้าคณะทำงาน
๓. นางสาวศรีประไพ ชื่นปรีดี	เป็นผู้ทำงาน
๔. นางอิสสระรี ฉัตรโชติวงศ์	เป็นผู้ทำงาน
๕. นายสุวัฒน์ วสุเสถียร	เป็นผู้ทำงาน
๖. นางอัจฉรา โฉมเจลา	เป็นผู้ทำงาน
๗. นางศรีวรรณ วรสิทธิ์	เป็นผู้ทำงาน
๘. นางละมัย สายเปีย	เป็นผู้ทำงาน
๙. นางสาวสุภาพร เปรมวิติ	เป็นผู้ทำงาน
๑๐. นางสมคิด สุขมงคล	เป็นผู้ทำงานและเลขานุการ
๑๑. นางสาวใจทิพย์ ศรีโนนชัย	เป็นผู้ทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวอุบลรัตน์ เหลืองบงกช	เป็นผู้ทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา มหาราช ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ทั้งนี้ โดยให้รวมถึงหน้าที่ต่อไปนี้ด้วย

- ๑.๑ พิจารณาเรียบเรียงบทความจากหนังสือพระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร และหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร
 - ๑.๒ พิจารณาเสนอรูปแบบปกและการจัดรูปเล่มการพิมพ์
 - ๑.๓ ดำเนินการจัดพิมพ์ให้เสร็จเรียบร้อย
 - ๑.๔ เผยแพร่หนังสือเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา มหาราช
๒. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่จะได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) นายเศรษฐพร คูศิริพิทักษ์
(นายเศรษฐพร คูศิริพิทักษ์)
อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข
ประธานอนุกรรมการด้านวิชาการ

บทส่งท้าย

การจัดทำหนังสือ “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช” บรรลุผลสำเร็จ สมความมุ่งหมายด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ ภาพพระราชกรณียกิจ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์ ลงพิมพ์ในหนังสือเฉลิมพระเกียรติฯ เล่มนี้

นอกจากนี้คณะทำงานจัดทำหนังสือ “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช” ยังได้รับความร่วมมือสนับสนุนอย่างดียิ่งจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงขอจารึกความขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณขวัญแก้ว วัชรโรทัย รองเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ที่กรุณาให้ข้อมูลพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียมและสถานีวิทยุ อ.ส.

ขอขอบพระคุณ ม.ร.ว. อรรถจักร์ ชองทอง ที่กรุณาประพันธ์บทร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ

ขอขอบพระคุณ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำหนังสือรวมเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีที่กรุณาให้โน้ตเพลงพระราชนิพนธ์จากหนังสือ “ดนตรีจากพระราชหฤทัย ศูนย์รวมใจแห่งปวงชน” และขอขอบพระคุณ คุณธรรมรักษ์ ทินกร ณ อยุธยา แห่งสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของโน้ตเพลงพระราชนิพนธ์

ขอขอบพระคุณสำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ กรมอู่ตุนิยมวิทยา กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการ กองทัพอากาศ การสื่อสารแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โรงเรียนจิตรลดา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คุณอุดม จะโนภาส และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูล ภาพพระราชกรณียกิจ ตลอดจนช่วยเหลือในการจัดทำหนังสือให้สำเร็จได้ด้วยดี

คณะทำงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช” เล่มนี้ จะเผยแพร่พระราชอัจฉริยภาพ พระปรีชาสามารถ ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยให้เป็นที่ปรากฏแผ่ไพศาล ยิ่งความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ตราบนานาน ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดบกพร่องประการใด คณะทำงานฯ ขออภัยและขออภัยไว้ ณ ที่นี้ ด้วย

คณะทำงานจัดทำหนังสือ

“เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช”

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราช

ISBN 974-7655-66-7

จัดทำโดย คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ
๘๗ ถนนพหลโยธิน ๘ สามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐
โทร. ๒๘๑-๐๑๕๑-๖๐
สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๒

จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

ศิลปกรรม รูปนีย์ ธ.เชียงใหม่

จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ ห้ามจำหน่าย

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๖๕/๑๖ ถนนชัยพฤกษ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทร. ๘๘๒-๑๐๑๐ โทรสาร ๕๓๓-๒๗๕๒, ๕๓๕-๑๓๘๕

E-Mail : info@amarin.co.th Homepage : <http://www.amarin.co.th>

ป 9825

DS
586
ภ671ค
2542

คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ.
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 72 พรรษา มหาราช.

สมุดพระบรมสารีริกธาตุอันเนื่องมาจากเสด็จ

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรราชวรางภาฯ ๖ รัชกาล

๕ กันยายน ๒๕๕๖